

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSIEN TIEDOTTAMINEN SEKÄ JALKAUTUS

Case: Lohjan kaupunki

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Tekniikan ala
Ympäristötekniikan koulutusohjelma
Ympäristönsuojelutekniikka
Opinnäytetyö
Kevät 2015
Mira Vuorijärvi

Lahden ammattikorkeakoulu
Tekniikan ala
Ympäristötekniologia

VUORIJÄRVI, MIRA:

Ympäristönsuojelumääräyksien tiedotta-
minen sekä jalkautus
Case: Lohjan kaupunki

Suuntautumisvaihtoehdon opinnäytetyö, 45 sivua, 32 liitesivua

Kevät 2015

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja osittain toteuttaa Lohjan kaupungin uusien ympäristönsuojelumääräysten tiedottaminen. Opinnäytetyössä perehdyttiin uusiin ympäristönsuojelumääräyksiin vaikuttavaan lainsäädäntöön, selvitettiin Lohjan luontoa ja otettiin selvää ympäristönsuojelumääräysten etene-
misprosessista kunnassa. Työssä esitellään suunnitelma keinoista, joita käytetään ympäristönsuojelumääräysten tiedottamisessa.

Opinnäytetyö on hyvin ajankohtainen, koska Lohjan kaupunki on laajentunut kun-
taliitosten myötä. Kaupungin tulee yhtenäistää ympäristönsuojelumääräyksiään. Lohjan ympäristönsuojelumääräykset ovat jo 10 vuotta vanhat, ja lainsäädäntö on muuttunut tänä aikana. Muun muassa uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) astui voimaan 1.9.2014. Johdanto-osuudessa käsitellään lisäksi keinoja, joita työssä on käytetty.

Työn lopputuloksena saatiin laadittua tiedotussuunnitelma, jota käytetään uusien ympäristönsuojelumääräysten tiedottamisessa. Kunnan tiedottamisen raamit tulevat useasta eri lainsäädännöstä, joten lainsäädännön tunteminen on tärkeää. Tämän opinnäytetyön tärkeimpinä lähteinä ovat toimineet Lohjan kaupungin ympäristövalvonnan työntekijät, joilla on ajantasaisin tieto kunnan asioista ja toimintatavoista. Lohjan ympäristövalvonta on käyttänyt myös laajasti eri tiedotuskanavia jo aikaisemmin, mutta joitakin kanavia pyritään tulevaisuudessa aktivoimaan, jotta tiedottaminen tavoittaisi mahdollisimman laajasti kaikki kuntalaiset.

Asiasanat: ympäristönsuojelumääräykset, lainsäädäntö, tiedotus

Lahti University of Applied Sciences
Faculty of Technology
Degree Programme in Environmental Technology

VUORIJÄRVI, MIRA: Informing about environmental protection regulations
Case: City of Lohja

Bachelor's Thesis in Environmental Engineering, 45 pages, 32 pages of appendices

Spring 2015

ABSTRACT

The purpose of this Bachelor's thesis was to design the information plan of environmental protection regulations for the city of Lohja. This thesis focuses on getting familiar with the predominate legislation and findly out information about nature of the city of Lohja, and about the environmental protection regulations procedure used in the city. The aim of this thesis is to present an information plan on measures how the citizens can be informed on the environmental protection regulations.

This thesis is very current because the city of Lohja has expanded in the last few years. Old Karjalohja, old Nummi-Pusula and old Sammatti were unified with Lohja when the consolidation of municipalities came into force. The city of Lohja will need to standardize its environmental protection regulations. Lohja's environmental protection regulations are already 10 years old and the legislation has changed during this time. Among other things, the new environmental law (527/2014) came into force on 1 September 2014. The introduction part of this study also deals with the measures which are used in this thesis.

As a result of this thesis an information plan how the citizens can be informed on the environmental protection regulations. The frames for informing in Lohja come from different legislations, so it is important to know legislations well the prevalent. The most important source has been the environmental controlling authority of the city of Lohja. They have the best knowledge on Lohja's affairs and on the methods of action. The environmental controlling authority of the city of Lohja has used different information channels widely already earlier, but some new channels can be activated in the future in order to reach as many citizens as possible in Lohja.

Key words: environmental protection regulations, legislation, informing

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Työn tavoitteet	1
1.2	Työssä käytetyt menetelmät	1
2	YLEISTÄ YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSISTÄ	2
2.1	Lainsäädäntö	3
2.2	Ympäristönsuojelumääräysten laatimisprosessi	5
2.3	Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen Lohjan kaupungilla	6
3	LOHJAN KAUPUNKI	6
3.1	Ympäristö ja luonto	9
3.1.1	Pohjavesi	9
3.1.2	Pintavedet	12
3.1.3	Kasvillisuus	13
3.2	Teollisuus	14
4	YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET LOHJALLA	16
4.1	Jätevedet	16
4.2	Jätteet ja kemikaalit	19
4.2.1	Polttonesteet ja muut kemikaalit	19
4.2.2	Jätteet	21
4.3	Melu	24
4.4	Tilapäinen asfaltti- ja murskausasema	25
4.5	Maalämpö	26
4.6	Uusien ja vanhojen ympäristönsuojelumääräysten ero	27
4.7	Siirtymäkausimääräykset	27
4.8	Ympäristönsuojelumääräyksiä valvonta	28
5	TIEDOTTAMISEN KEINOT KUNNISSA	31
5.1	Vuosikello	33
5.2	Internet	Error! Bookmark not defined.
5.2.1	Verkkosivut	34
5.2.2	Sosiaalinen media	35
5.2.3	Intranet	37
5.3	Paikalliset lehdet	38
5.4	Asukasyhdistykset	41

5.5	Ilmoitustaulut	42
6	YHTEENVETO	45
	LÄHTEET	46
	LIITTEET	53

1 JOHDANTO

Tämän työn tarkoituksena on suunnitella ja osittain toteuttaa Lohjan kaupungin uusien ympäristönsuojelumääräysten tiedottaminen sekä jalkauttaminen. Työn tilaaja, Lohjan kaupunki, on laajentunut kuntaliitosten myötä, joten ympäristönsuojelumääräysten päivitys on ajankohtaista. Nykyään Lohjalla on voimassa kolme ympäristönsuojelumääräyksiä, entisen Lohjan kaupungin sekä entisten Karjalohjan ja Nummi-Pusulan kunnan ympäristönsuojelumääräykset. Osassa kuntaa määräyksiä ei ole voimassa tällä hetkellä lainkaan. Jatkossa määräykset yhtenäistyvät ja tulevat kattamaan koko kunnan alueen. Uudet määräykset tulevat voimaan maaliskuussa 2015, ja hallitus on hyväksynyt ympäristönsuojelumääräysten luonnoksen 5.1.2015 ja kunnanvaltuusto hyväksyi ympäristönsuojelumääräykset 14.1.2015 § 5.

1.1 Työn tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on laatia tiedotussuunnitelma ja selvittää eri kanavat, joilla voimaan tulevista ympäristönsuojelumääräyksistä tiedotetaan, jotta kunnan asukkaat ja yrittäjät saavat niistä tiedon. Lisäksi työssä oli tarkoitus suunnitella tiedotusajankohdat ja laatia asiakasohjeita kuntalaisille, joita Lohjan kaupungin ympäristönsuojelu voi tiedottamisessaan käyttää. Työssä selvitetään myös ympäristönsuojelumääräyksiä tilaa koko Suomessa ja määräyksiin liittyvää lainsäädäntöä. Tiedotuskeinojen lisäksi selvitetään Lohjan nykyisten ja tulevien ympäristönsuojelumääräysten eroja sekä kerrotaan uuden Lohjan kaupungin herkeistä alueista, mikä on osa syy siihen, että Lohjan alueella on omat ympäristönsuojelumääräykset.

1.2 Työssä käytetyt menetelmät

Työssä on haastateltu Lohjan kaupungin ympäristönsuojelun työntekijöitä, joilla on paras tieto niin ympäristönsuojelumääräysten valmistelusta kuin kunnan alueesta sekä omista toimintatavoistaan. Työssä on selvitetty myös, millaisia viestintäohjeita ja -suunnitelmia muissa kunnissa on käytössä. Lisäksi on kerätty tietoa kuntien yleisestä viestinnästä ja sen vaatimuksista sekä lainsäädännöstä.

2 YLEISTÄ YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSISTÄ

Manner-Suomessa on 304 kuntaa, joista 68 prosentissa on annettu ympäristönsuojelumääräykset: 14 prosentissa kunnista ympäristönsuojelumääräykset ovat luonnosvaiheessa ja 32 prosentissa kunnista määräyksiä ei ole lainkaan. Ympäristönsuojelumäärysten tarkoituksena on estää/vähentää ympäristön pilaantumista. Kunnallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä tulee huomioida kunnan paikalliset olosuhteet. (Pietarinen 2014, 15–17.) Koska myös ympäristönsuojelulain tarkoitus on ehkäistä ympäristön pilaantumista, ei kunnassa ole välttämätöntä olla omia ympäristönsuojelumääräyksiä, elleivät alueen paikalliset olosuhteet, kuten merkittävät pohjavesialueet, anna aiheita niiden laatumiseen. Tästä syystä jokaisessa kunnassa ei ole omia ympäristönsuojelumääräyksiä, eikä se ole edes tavoiteltavaa. Liitteessä 1 on kuvattu ympäristönsuojelumääräyksien jakautumista koko Suomen alueella. Paikalliset olosuhteet voivat myös vaihdella kunnan sisällä. Tämän takia ympäristönsuojelumääräyksissä on usein annettu eri velvoitteita, esimerkiksi pohjavesialueille sekä rantavyöhykkeille kuin muille, vähemmän herkille alueille. (Pietarinen 2014, 15–17.)

Ympäristönsuojelulaki ohjaa pääasiassa ympäristönsuojelumääräyksiä. Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset voivat kuitenkin olla lainsäädäntöä tiukemmat, jos alueellisesti katsotaan, että tiukennetuilla määräyksillä voidaan ehkäistä ympäristön pilaantumista. Mikäli ympäristönsuojelumääräyksistä halutaan valtakunnallista tasoa tiukemmat, pitää syy tiukennukseen perustella hyvin. Tiukennuksen syy voi johtua esimerkiksi kunnallisista olosuhteista. (Pietarinen 2014, 15–17.) Ympäristönsuojelumääräyksien avulla pyritään ehkäisemään ympäristönpilaantumista, mikä on tehokkaampaa kuin vahinkojen korjaaminen niiden jo tapahduttua, sillä esimerkiksi maaperän kunnostuskustannukset voivat nousta hyvinkin suuriksi ja pohjavesialueiden pilaantuminen voi vaikuttaa koko kunnan käyttämään juomaveteen. Paikoin puhdistus on myös hyvin aikaa vievää, eikä saastunutta ympäristöä saada alkuperäiseen tilaan takaisin.

Yleisimpiä ympäristönsuojelumääräyksissä annettuja velvoitteita koko Suomen alueella ovat autojen, veneiden ja muiden laitteiden pesun rajoitukset, vaarallisten aineiden varastointi sekä jätevesien puhdistusjärjestelmien suojaetäisyydet. 90 prosenttia kunnista, joilla on voimassa ympäristönsuojelumääräykset, on antanut

velvoitteita näihin liittyen. Autojen, veneiden ja muiden laitteiden pesuun liittyviä rajoituksia on 99 prosentissa kaikissa Suomen ympäristönsuojelumääräyksissä. Lukumäärällisesti vähiten velvoitteita kunnallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu niissä, jotka koskevat kasvinsuojelu- ja torjunta-aineiden käyttöä maataloudessa, suolan käyttöä liukkaudentorjunnassa, kompostointia, rehupaaleja, riistan käsittelyjätettä, ihmisperäisen jätevesilietteen levitystä, roskaantumista, eläinten uittamista, haaskanpitoa, porojen ja koirien tarhausta, kokkojen polttoa, turvetuotantoa, rakennuksen hävittämistä polttamalla, pellon perustamista sekä valaistusta. Kaikkia näitä aiheita säädetään alle 10 prosentissa kaikista ympäristönsuojelumääräyksistä. Osaltaan tähän vaikuttavat kuntien erilainen tilanne, elinkeino ja herkäät alueet. Esimerkiksi porojen hoidosta on turha velvoittaa kunnissa, joissa poronhoito ei ole riski ympäristölle. Tällaisia kuntia on kuitenkin suurin osa Suomen kunnista. Toinen syy, miksi näistä asioista velvoitetaan harvemmin, on se, että ne eivät pääasiallisesti kuulu kunnallisiin ympäristönsuojelumääräyksiin, koska näistä velvoitetaan muiden säädösten ja lainsäädännön kautta, esimerkiksi roskaantuminen ja roskaamiskielto ovat suoraan jätelaista (646/2011). (Pietarinen 2014, 28–29.)

Ympäristönsuojelumääräyksiä tulisi olla selkeät, jotta mahdollisia tulkintaongelmia ei syntyisi. Tämä helpottaa myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työtä. Viittaukset, suositukset ja ohjeet lisäävät pääasiassa ympäristönsuojelumääräysten epäselvyyttä. Mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi suositukset tulisi karsia pois virallisista ympäristönsuojelumääräyksistä ja pitää erillään määräyksistä. (Pietarinen 2014, 24–25.)

2.1 Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelumääräykset perustuvat ympäristönsuojelulakiin. Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) astui voimaan 1.9.2014, joten kuntien ympäristönsuojelumääräykset on laadittu vanhan ympäristönsuojelulain ollessa voimassa. Vanhan lain (86/2000) mukaan ympäristönsuojelumääräykset perustuvat 19 §:ään. Uudessa laissa vastaava pykälä on 202 (Ympäristöministeriö 2014). Tässä työssä käytetään jatkossa voimassa olevan lain pykälää 202. Ympäristönsuojelumääräysten osalta laki ei muuttunut asiasisällöllisesti. (Pietarinen 2014, 15.)

Ympäristönsuojelulaissa säädetään, että kunta voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Lain mukaan ympäristönsuojelumääräyksillä ei voi velvoittaa luvanvaraista tai rekisteröitävää toimintaa, 31 §:ssä tarkoitettua koeluonteista toimintaa, 120 §:ssä tarkoitettuja poikkeuksellisia tilanteita, 136 §:n 1 momentissa tarkoitettua pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä tai puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 202 §). Poikkeuksena näistä ovat kuitenkin tärinää tai melua aiheuttavat tilapäiset toiminnot, joista tulee tehdä meluilmoitus 118 §:n mukaisesti (Pietarinen 2014, 16). Kuntien ympäristönsuojelumääräyksiin on usein kirjattu, minkälaisesta toiminnasta ei tarvitse tehdä meluilmoitusta.

Ympäristönsuojelumääräyksistä yksittäistapauksissa tulee voida poiketa. Tämä on merkittävää niin viranomaisen kuin kuntalaisenkin osalta. Ympäristönsuojelulaissa poikkeaminen on mainittu pykälässä 202. Poikkeaminen on asia, joka on hyvä tuoda esille virallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä, vaikka se tuleeikin muusta lainsäädännöstä, eikä sitä näin ollen tarvitsisi mainita. Jos poikkeamista ei ole kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä mainittu, voi kuntalainen luulla, ettei sellaista mahdollisuutta ole. Kuntia, joissa poikkeamisesta ei ole mainittu, on 18 prosenttia kunnista, joissa ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa. Yksi syy siihen ettei poikkeamisesta mainita on mahdollisesti se, että kunnassa pelätään poikkeushakemusten määrän kasvavan, jos siitä on määräyksissä mainittu. Poikkeaminen on aina yksittäistapaus, ja se suoritetaan hallintomenettelyssä. Hallintomenettelyllä poikkeamisessa otetaan huomioon myös muun muassa naapurit ja poikkeamispäätös on valituskelpoinen. Päätöksen poikkeamisesta tekee ympäristönsuojeluviranomainen, eli usein ympäristö- ja rakennuslautakunta. (Pietarinen 2014, 22–23.)

Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä voidaan perustella ympäristönsuojelulain pykälällä 217 ja ympäristönsuojelulain rangaistussäännöksiä pykälällä 224. Ympäristönsuojelumääräysten rikkominen rinnastetaan ympäristönsuojelulain rikkomiseksi, joten rangaistavuus tulee katsoa ympäristönsuojelulain valvontaa ja hallintopakkoa käsittelevien säädösten mukaan. (Pietarinen 2014, 32.)

2.2 Ympäristönsuojelumääräysten laatimisprosessi

Ympäristönsuojelumääräyksiä laatiessa tulee huomioida ympäristönsuojelulain pykälät 202 ja 203. Lisäksi hallintolaki 41 § velvoittaa kuntaa ympäristönsuojelumääräysten laatimisprosessissa. Ympäristönsuojelun viranhaltija valmistelee uusia ympäristönsuojelumääräyksiä ja pyytää lausuntoja ensin kunnan sisällä sekä myöhemmässä vaiheessa myös esimerkiksi alueensa elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksesta ja kuntalaisilta. Hallintolain 41 §:n mukaan on tärkeää, että ympäristönsuojelumääräyksistä tiedotetaan jo valmisteluvaiheessa ja järjestetään kuulemistilaisuuksia, jotta kuntalaiset pääsevät osallistumaan valmisteluvaiheeseen ja kuntalain 27.2 §:n kohta kolme toteutuu (Pietarinen 2014, 21). Ympäristönsuojelumääräykset käsitellään ensin kunnallisessa ympäristönsuojeluviranomaisessa, eli lautakunnassa. Lautakunnasta ympäristönsuojelumääräykset menevät kaupunginvaltuustoon hyväksyttäväksi. (Pietarinen 2014, 20.) Kun määräykset on hyväksytty, kunnanvaltuustossa, tulee ne kuuluttaa. Hyväksymistä koskeva päätös on aina kuulutettava. Kuviossa 1 on virallinen kuulutus kaupungin valtuuston päätöksestä, jota ei ole asetettu nähtäville, minkä takia tarkkoja päivämääriä ei ole merkitty.

LOHJA LOJO		Päivämäärä Datum	Nro Nr
Lohjan ympäristövalvonta		19.1.2015	1061/11.00/2013
KUULUTUS			
Lohjan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Lohjan ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut kokouksessaan 14.1.2015 § xx.			
Ympäristönsuojelumääräykset ja niiden perustelut ovat nähtävillä xx.1.2015 - xx.2.2015 välisenä aikana Lohjan kaupungin asiakaspalvelukeskuksessa (Karstuntie 4, 08100 Lohja), Karjalohjan palvelupisteessä (Keskustie 23, 09120 Karjalohja) ja Nummi-Pusulan palvelupisteessä (Siipontie 1, 09810 Nummi) niiden aukioloaikoina sekä internetissä (www.lohja.fi > Kaupunki tiedottaa > Ilmoitukset sekä www.lohja.fi > Ympäristö- ja luonto > ajankohtaista).			
Päätökseen on mahdollista hakea muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta. Muutoksenhaku tulee tehdä xx.2.2015 mennessä.			
Lisätietoja: Johtava ympäristötarkastaja Auli Kokkonen, p. 050-5481157, s-posti: ymparistonsuojelu@lohja.fi			

KUVIO 1. Virallinen kuulutus (Lohjan ympäristövalvonta 2015.)

Ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan valittaa ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaan. Kunnallisvalituksen valitusaika alkaa siitä, kun kuulutus ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä on julkaistu. Valitusaika on 30 päivää (Ympäristönsuojelulaki 527/2014). Mikäli joku taho haluaisi käyttää valitusoikeuttaan, hän valittaa päätöksestä valitusaikana alueensa hallinto-oikeuteen. Mikäli hallinto-oikeuden päätös ei ole valittajalle mieleinen, voi hän jatkaa valitusta vielä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. (Niinikivi 2015a.) Kun määräykset tulevat voimaan, on niistä tiedotettava aktiivisesti niin kuntalaisille, kuin esimerkiksi elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle (Pietarinen 2014, 20).

2.3 Ympäristönsuojelumääräysten laatiminen Lohjan kaupungilla

Lohjan kaupungilla ympäristönsuojelumääräyksien laatiminen oli pitkä prosessi, jossa huomioitiin monia tahoja. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli hyväksyttävänä Lohjan kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnassa 26.9.2013 § 88. Loka- marraskuussa 2013 viranhaltijat pyysivät kunnan sisäisiä lausuntoja ja valmistelivat luonnosta uusista ympäristönsuojelumääräyksistä. Ympäristönsuojelumääräysten laadinnan pohjana käytettiin voimassa olevia entisen Nummi-Pusulan kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä. 28.11.2013 § 103 luonnos esiteltiin ympäristö- ja rakennuslautakunnassa. Luonnos hyväksyttiin asetetuksi nähtäville. Ympäristönsuojelumääräykset olivat nähtävillä suomenkielisinä 15.1.2014–14.2.2014, samalla pyydettiin viralliset lausunnot ja pidettiin yleisötilaisuus 29.1.2014. Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunnalle järjestettiin 27.2.2014 seminaari koskien maalämpökaivojen rakentamista tärkeille pohjavesialueille. Määräykset olivat uudestaan nähtävillä suomeksi sekä ruotsiksi 1.7–31.7.2014. Kuviossa 2 on heinäkuussa kunnan virallisella ilmoitustaululla esillä ollut kuulutus suomeksi.

LOHJA LOJO Ympäristövalvonta		Päivämäärä Datum	Nro Nr
		1.7.2014	1061/1.00/2013

KUULUTUS

Entisten Lohjan, Nummi-Pusulan ja Karjalohjan alueilla on voimassa silloisten kuntien hyväksymät ympäristönsuojelumääräykset, jotka poikkeavat jonkin verran toisistaan. Kuntien yhdistymisen jälkeen on tarpeen yhtenäistää myös ympäristönsuojelumääräykset. Entisen Lohjan alueella ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 1.1.2004, Karjalohjan alueella 1.8.2003 ja Nummi-Pusulan alueella 1.8.2008. Entisen Sammatin alueella ei ole voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä.

Kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten antaminen perustuu ympäristönsuojelulain 19 §:ään (86/00) ja ne ovat verrattavissa kunnallisiin jätehuoltomääräyksiin taikka rakennusjärjestykseen. Kunnanvaltuusto voi antaa ympäristönsuojelulain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia, paikallisista olosuhteista johtuvia kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä.

Ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään tarkentamaan yleisesti hyväksytyjä velvoitteita. Määräyksillä helpotetaan ympäristövalvontaa ja tuodaan selkeästi esiin nykyisin valvonnassa sovelletut lain tulkinnat ja näin varmistetaan elinkeinonharjoittajien ja kuntalaisten tiedonsaanti ja oikeusturva. Määräyksillä pyritään vähentämään ympäristöriskejä ja turvamaan puhtaampi ympäristö.

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on käsitellyt ympäristönsuojelumääräysehdotusta kokouksessaan 28.11.2013 § 103 ja päättänyt asettaa ehdotuksen virallisesti nähtäville. Ehdotus ympäristönsuojelumääräyksiä on ollut nähtävillä suomen kielisenä 15.1.2014 - 14.2.2014 välisenä aikana.

Ehdotus ympäristönsuojelumääräyksiä sekä suomen että ruotsin kielisenä on nähtävillä 1.7.2014 - 31.7.2014 välisenä aikana Lohjan kaupungin asiakaspalvelukeskuksessa (Karstuntie 4, 08100 Lohja), Karjalohjan palvelupisteessä (Keskustie 23, 09120 Karjalohja) ja Nummi-Pusulan palvelupisteessä (Siipontie 1, 09810 Nummi) niiden aukioloaikoina sekä internetissä (www.lohja.fi) > Kaupunki tiedottaa > Ilmoitukset sekä www.lohja.fi > Ympäristö- ja luonto > ajankohtaista).

Kaikki kuntalaiset, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin ympäristönsuojelumääräykset voivat vaikuttaa, saavat esittää mielipiteensä ja muistutuksensa luonnoksesta. Luonnoksesta saadut kannanotot huomioidaan tehtäessä mahdollisesti tarvittavia muutoksia luonnokseen. Asiassa aikaisemmin annetut muistutukset, mielipiteet ja lausunnot otetaan huomioon.

Ympäristönsuojelumääräysehdotusta koskevat muistutukset ja mielipiteet tulee jättää kirjallisesti nähtävillöoloaikana Lohjan ympäristövalvontaan (PL 71, 08101 Lohja) tai sähköpostitse osoitteeseen ymparistonsuojelu@lohja.fi.

Lisätietoja: johtava ympäristötarkastaja Susanna Komulainen, p. 044- 3740773 s-posti: etunimi.sukunimi@lohja.fi

KUVIO 2. Pitkä kuulutus. (Lohjan ympäristövalvonta 2015.)

Saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella muokattu uusi luonnos versio oli ympäristö- ja rakennuslautakunnassa käsiteltävänä 18.9.2014 § 84, jossa asia jäi pöydälle. 23.10.2014 § 98 luonnos hyväksyttiin lautakunnassa. Ensimmäisen keran ympäristönsuojelumääräykset olivat kaupunginhallituksessa 3.11.2014 § 448. Määräykset jäivät tuolloin pöydälle. 17.11.2014 § 474 kaupunginhallitus palautti

ympäristönsuojelumääräykset ympäristö- ja rakennuslautakunnalle. 11.12.2014 § 121 ympäristö- ja rakennuslautakunta päätti esittää ympäristönsuojelumääräykset kaupunginhallitukselle, muuttaen kohdan 25.4 koskien lumenkaatopaikan siirtymäaika. Lautakunta äänesti äänin 10-3, että siirtymäaika on vuoden 2019 loppuun mennessä. Kaupunginhallitus hyväksyi 5.1.2015 § 7 ympäristönsuojelumääräysten luonnoksen, mutta muutti lumenkaatopaikan siirtymäaika vuoden 2025 loppuun. 14.1.2015 § 5 kaupunginvaltuusto hyväksyi Lohjan uudet ympäristönsuojelumääräykset. Valtuuston päätös on nähtävillä tammi- helmikuussa 2015 ja ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1.3.2015. (Lohjan kaupunginvaltuusto 14.1.2015 § 5.)

3 LOHJAN KAUPUNKI

3.1 Ympäristö ja luonto

Lohjan kaupunki sijaitsee noin 60 km päässä Helsingistä länteen. Lohja on kasvanut kuntaliitosten myötä. Ensimmäisenä Lohjaan liittyi 1.1.2009 Sammatin kunta ja sen jälkeen 1.1.2013 Karjalohjan ja Nummi-Pusulän kunnat. Nykyään Lohjan koko pinta-ala on 1109,72 km², tästä maapinta-ala on 939,02 km². Asukkaita Lohjalla oli vuoden 2013 tilaston mukaan 47 703. (Lohjan kaupunki 2014a.) Lohja on siis suuri kunta, mutta se on harvaan asuttua. Lohja on sijoittunut vuonna 2013 Suomen neljänneksi yleisimmäksi mökkikunnaksi, joten varsinkin kesäaikaan Lohjan väkiluku kasvaa selvästi (Lohjan kaupunki 2015i). Lohja on virallisesti kaksikielinen kunta, ruotsinkielisten osuus Lohjalla oli vuonna 2013 3,53 prosenttia (Lohjan kaupunki 2014c).

3.1.1 Pohjavesi

Lohjan kaupungin keskusta sijaitsee lounaasta koilliseen kulkevalla reunamooreenimuodostumalla, Salpausselkä I:llä. Lohjan kohdalla aluetta kutsutaan Lohjanharjuksi. Lohjanharju on paikoin 120 metriä merenpinnan yläpuolella ja 50–80 metriä ympäröivää ympäristöä korkeammalla. (Murto 2015.) Lohjanharjulla sijaitsee yksi tärkeimmistä pohjavesialueista Uudellamaalla. Lohjan kaupungilla on Lohjanharjulla yhteensä yhdeksän vedenottamo, joista seitsemän pystyy käyttämään vettä sellaisenaan. (Lohjan kaupunki 2014b.) Liitteessä 2 on kuvattu kaikki Lohjan alueen pohjavesialueet.

Lohjan pohjavesialueilla kulkee kaksi runsasliikenteistä tietä, valtatie 25, joka kulkee Hangosta Mäntsälän kautta aina Porvooseen asti sekä valtatie 1, joka kulkee Turusta Helsinkiin. Valtatie 25 kulkee Lohjalla pitkin Lohjanharjua ja valtatie 1 kulkee Lohjanjärven pohjoispuolelta. Valtateiden aiheuttamat riskit pohjavedelle ovat mahdolliset kemikaalikuljetuksissa tapahtuvat onnettomuudet sekä muut onnettomuudet. Suurin vaikuttaja pohjaveden laatuun muodostuu teiden suolauksesta. Lohjalla maaperä on paikoin hyvin vettä läpäisevää, jolloin suola ja sen muodostamat sulamisvedet voivat päätyä pohjaveteen. (Lohjan kaupunki 2014b.) Valtateiden lisäksi riskin Lohjan pohjavesille tuo Hanko-Hyvinkää junarata, jolla

kuljetetaan muun muassa kemikaaleja. Rautatieliikenteen riskejä ei ole tässä työssä huomioitu. Tieliikenteen riskien ehkäisyä ei myöskään tässä työssä ole laajemmin käsitelty, sillä ympäristönsuojelumääräyksillä ei voida vaikuttaa tie- tai rautatieliikenteen riskeihin. Ympäristönsuojelumääräyksissä ei esimerkiksi kiellä natriumkloridin käyttöä liukkauden torjunnassa. Ympäristönsuojelumääräykset velvoittavat suosimaan kuitenkin vaihtoehtoisia liukkaudentorjuntamenetelmiä ja välttämään runsasta ja tarpeetonta suolausta. (Luonnos: Ympäristönsuojelumääräykset 2014, 18.) Lohjan alueella suoritetussa pohjavesien yhteistarkkailussa on havaittu kohonneita kloridipitoisuuksia, vaikka valtatie 1:n muutostyössä vuosina 2005 ja 2009 (Klang, Kelkka, Nyberg, Svenss 2013, 3), tien alle asennettiin suolan imeytymisen ehkäisemiseksi suojakalvo, jonka tarkoituksena on kerätä sulamisvedet ja ohjata ne hallitusti pohjavesialueen ulkopuolelle. Pohjavesien yhteistarkkailu on Lohjalla aloitettu vuonna 2005 (Nummela 2014, 73). Yhteistarkkailussa oli vuonna 2013 mukana 13 tahoa tai toiminnanharjoittajaa. Mukana ovat muun muassa Lohjan tekninen toimi, Lohjan ympäristöyksikkö sekä paikallisia yrityksiä, kuten Rudus Betonituote Oy sekä Cembrit Production Oy (Nummela 2014, 8). Yhteistarkkailussa on havaittu paikoin, että kloridipitoisuudet ovat suuremmat kuin vesijohtomateriaalien syöpymisen ehkäisemiseksi annettu enimmäispitoisuus 25 mg/l. Esimerkiksi vuonna 2013 havaitut pitoisuudet olivat joissakin havaintoputkissa 150 mg/l. Kuitenkin laatusuositus 250 mg/l alittui. Vain yhdessä havaintoputkessa kloridipitoisuus oli jopa 270 mg/l. (Nummela 2014, 74–75.)

Liikenteen onnettomuuksien sekä suolauksen lisäksi riskejä pohjavedelle ovat muun muassa runsas soran otto, vanhat kaatopaikat, polttonesteiden jakeluasemat, kemikaaleja myyvät ja käyttävät yritykset sekä lämmityksessä käytettävät polttoainesäiliöt. Lohjanharjulta on joitakin polttonesteen jakeluasemia siirretty tai lopetettu. Lisäksi jäljellä olevien polttonesteiden jakeluasemien valvontaa ja suojarakenteita on tiukennettu. Polttonesteenjakeluasemat eivät periaatteessa kuulu ympäristönsuojelumääräyksiin, mutta Lohjalla on annettu velvoitteita pienille, alle 10 m³:n jakelupisteille, jotka sijaitsevat pohjavesialueella. Muuten jakeluasemista säädetään valtioneuvoston asetuksessa koskien nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksia (444/2010).

Lämmitysöljysäiliöt sekä kemikaaleja myyvät tai käyttävät yritykset aiheuttavat huomattavan riskin pohjavesialueille. Suurin riski kohdistuu näissä tapahtuviin onnettomuuksiin. Mahdollisia öljysäiliöiden ja kemikaalien varastoinnissa tapahtuvia onnettomuuksia ovat täyttövahingot, säiliöiden syöpyminen, putkirikot sekä suoja-aldaiden rikkoutuminen (Asikainen & Kärnä 2015, 21–24). Varsinkin vanhoissa, maanalaisissa säiliöissä on enenevä riski, sillä vuodon havaitseminen on usein hidasta. Osittain tästä syystä vanhan Lohjan alueella ei ole saanut enää sijoittaa uusia lämmitysöljysäiliöitä, eikä niiden putkivetoja maan alle. Öljysäiliöiden ja muiden kemikaalisäiliöiden valvonnasta ja tarkkailusta kerrotaan kappaaleessa 4.7 Ympäristösuojelumääräyksen valvonta.

Lohjan alueella on useita vanhoja kaatopaikkoja, monin paikoin tärkeillä pohjavesialueilla. Suurin osa Lohjan vanhoista kaatopaikoista on lopetettu 1960–1970-luvun aikana, tai aikaisemmin. 1994 asti on toiminut vain Teutarin kaatopaikka, mutta se ei ole sijainnut pohjavesialueelle. Jopa 8 vanhaa kaatopaikkaa on toiminut pohjavesialueella vanhan Lohjan alueella, ja yksi aivan pohjavesialueen rajalla. Kaatopaikkoja on perustettu muun muassa sorakuoppiin. (Vermeulen 2002, 7–9.) Vanhan Lohjan lisäksi Karjalohjalla, Nummi-Pusulassa sekä Sammatissa on vanhoja kaatopaikkoja. Isojen kaatopaikkojen lisäksi koko Lohjan alueella on paljon pienempiä jätetäyttöjä, joita kaikkia ei ole vielä varmasti edes löydetty, sillä osa pienistä jätetäytöistä on ollut esimerkiksi vain yhden talouden käytössä. Vanhat kaatopaikat muodostavat riskin pohjavedelle, koska jätetäytön alla ei ole tiiviitä pohjakerroksia, jotka estäisivät kaatopaikan suotovesien pääsyn maaperään ja sitä kautta pohjaveteen (Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy 2005, 6). Nykyään kaikki Lohjan jätteet kuljetetaan Munkkaanmäen jäteasemalle ja suurin osa sieltä edelleen Vantaalle poltettavaksi. Vanhoilla kaatopaikoilla on suoritettu näytteenottoa muun muassa vuonna 2002. Lohjan kunta kunnostaa vanhoja kaatopaikkoja resurssien mukaan. Kunnostettuja kaatopaikkoja on muun muassa Ojamonkankaan kaatopaikka, joka on kunnostettu vuosina 2009–2010. Vanhojen kaatopaikkojen riskeistä huolimatta kunnostusta ei juuri tehdä, sillä kunnostaminen on kallista (Kokko 2012). Rahan vähyys kunnostushankkeissa on valtakunnallinen ongelma, eikä koske vain Lohjan kuntaa. Kunnostaminen tehdään usein vasta siinä vaiheessa, kun vanhan kaatopaikan alue halutaan maankäytöllisesti muuhun käyttöön.

3.1.2 Pintavedet

Lohjalla sijaitsee useita vesistöjä. Muun muassa Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n ylläpitämälle sivustolle on kerätty tietoa yli sadasta Lohjalla sijaitsevasta vesistöstä (Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry 2015a). Lohjan alueen vesistöt ovat tilaltaan pääosin hyviä tai tyydyttäviä. Suurimpia ongelmia vesistöille aiheuttaa rehevöityminen ja sen aiheuttamat happikadot. Esimerkiksi Uudenmaan suurin järvi, Lohjanjärvi, kärsii paikoin loppukesästä happikadosta ja sen eteläosia onkin hapetettu 1980-luvulta lähtien. (Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry 2015b.) Lohjanjärven tilaan eniten vaikuttaa siihen laskeva Väänteenjoki, joka yhdistää Hiidenveden Lohjanjärveen. Hiidenvesi, joka sijaitsee Lohjan ja Vihdin rajalla, on tilaltaan tyydyttävä, ja se kuormittuu voimakkaasti ulkoapäin ja suurin syy tähän on maatalous. (Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry 2014.) Yksittäisiä piste-kuormittajia Lohjanjärvellä ovat paperitehdas Mondi Lohja Oy ja Pitkäniemen jätevedenpuhdistamo jotka laskevat puhdistetut jätevetensä Lohjanjärveen. Satunnaisesti, lähinnä joinakin keväinä, Pitkäniemen jätevedenpuhdistamolta on jouduttu ohjuuksuttamaan jätevesiä suoraan Lohjanjärveen (Lohjan kaupunki 2013).

Ympäristönsuojelumääräyksillä ei voida kokonaan ehkäistä Lohjan vesistöjen rehevöitymistä. Ympäristönsuojelumääräyksissä on rajoituksia lannan, virtsan, säilörehun puristenesteen sekä jätevesilietteen levittämiseksi. Rajoituksia on annettu kuitenkin vain koskien suojaetäisyyksiä kunnallisiin vedenottamoihin sekä talousveden ottoon käytettäviin vesistöihin ja lähteisiin. Suurin ympäristönsuojelumääräyksillä vaikutettava asia Lohjan vesistöiden tilaan ovat jätevesiä koskevat velvoitteet, jotka määrittävät muun muassa suojaetäisyydet vesistöihin. Suuret ravinnekuormat aiheuttavat esimerkiksi sen, että vesistöissä esiintyy kesäisin paikoin runsaasti sinilevää, jolloin niiden arvo virkistyskäytössä laskee (Suomen luonnonsuojeluliitto 2015). Virkistysarvon lisäämisen lisäksi Lohja pyrkii saamaan vesistöt parempaan tilaan, sillä Lohjanjärvi laskee Mustionjokea pitkin Itämereen, jolloin järven tila vaikuttaa myös alajuoksulla sijaitsevien ihmisten elämään. Tavoitteena olisi osallistua myös Mustionjoen kunnostukseen, ja sitä kautta saada merilohi jälleen nousemaan Lohjanjärveen asti.

3.1.3 Kasvillisuus

Lohjan luonto on vehreää ja arvokasta. Lohjalla on yhteensä luonnonsuojelualueita 145 kappaletta eli 1153,07 hehtaaria. Suojeltuja luontotyyppinä Lohjalla on 19 kappaletta, joista suurin osa pähkinäpensaslehtoja. (Lohjan kaupunki 2015a.) Lisäksi Lohjalla on 42 kappaletta liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa (Murto 2015). Lohjalla on runsaasti muun muassa juuri lehtoja, lettosoitteita sekä lähteikköjä, Lohjanharjun lisäksi. Lohjan alueella esiintyy merkittävän paljon, verrattuna muihin Uudenmaan kuntiin, harvinaisia ja uhanalaisia kasvilajeja, sen suotuisan maaperän takia. (Lohjan kaupunki 2015b.) Tällaisia uhanalaisia lajeja ovat muun muassa punavalkku ja sääksenvalkku. Muita Lohjalla havaittuja orkidealajeja ovat esimerkiksi harajuuri, soikkokaksikko, pesäjuuri, yövilkka, valkolehdokki sekä lehtoneidonvaippa. (Lohjan kaupunki 2015c.) Suotuisan kasvualustan kasveille luo hyvin kalkkipitoinen kallio- ja maaperä. Varsinkin Lohjanjärven ranta-alueilla sijaitsee paljon tärkeitä ja arvokkaita luontokohteita. (Lohjan kaupunki 2015d.) Lohjan alueella on lisäksi 27 kappaletta luonnonmuistomerkkejä, näistä 12 kappaletta on tammia. Muut luonnonmuistomerkit ovat muun muassa lapinkuusi, jalava, käärmeukuusi sekä kierrerunkokuusi. Lisäksi luonnonmuistomerkkien listalla on yksi siirtolohkare. (Murto 2015). Muita luonnon muovaamia kohteita ovat muun muassa muinaisrannat, moreenikumpare, siirtolohkareet sekä pirunpellot. Nämä sijaitsevat Lohjanharjulla. (Lohjan kaupunki 2015b.)

Harvinaisten ja uhanalaisten lajien lisäksi Lohjalle ovat levinneet vieraslajit. Vieraslajit ovat ihmisen joko tahattomasti tai tahallisesti alueelle siirrettyjä lajeja, kasveissa vieraslajit ovat tulleet alueelle usein puutarhakasveina, joista ne sitten ovat levinneet ympäröivään luontoon. Menestyessään vieraslajit syrjäyttävät alkuperäislajeja ja pahimmillaan voivat hävittää muita lajeja kokonaan. Vieraslajit voivat olla myös riski ihmisten ja eläinten terveydelle. Lisäksi ne usein laskevat kiinteistöjen arvoa. (Lohjan kaupunki 2015f.) Lohjalla tavattavia vieraskasvilajeja ovat jättiputki sekä jättipalsami. Näistä jättiputki on ihmisen terveydelle haitallinen, sillä sen kasvineste auringon valon kanssa reagoidessaan, aiheuttaa iholle palovamman kaltaisia hitaasti paranevia tai pysyviä vaurioita (Ryttäri 2015). Lohjalla on kerätty kuntalaisten havaintoja jättiputkista sekä jättipalsameista vuodesta 2010 alkaen. Kuntalaisilla on mahdollisuus saada jättiputken torjuntaa varten kunnalta kemiallista torjunta-ainetta, jos asukas sitoutuu raportoimaan torjunnan

onnistumisesta Lohjan kaupungille. (Lohjan kaupunki 2015f.) Lisäksi kunnan ympäristöyksikkö on ollut joissakin kohteissa mukana torjumassa, mikäli asukas ei esimerkiksi terveytensä tähden pysty itse torjuntaa suorittamaan. Pääasiassa torjuntaa suoritetaan kuitenkin asukkaiden omasta toimesta esimerkiksi kylä- ja asukasyhdistysten kautta.

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) antaa määräykset koskien luonnonsuojelualueita ja ympäristönsuojelulaki (527/2014) antaa velvoitteet muun muassa koskien maaperän pilaamiskieltoa. Myös ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään ehkäisemään maaperän pilaantumista, mutta suoraan herkkään kasvillisuuteen ympäristönsuojelumääräyksillä ei laajalti voida vaikuttaa.

3.2 Teollisuus

Lohjan läpi kulkee valtatie 1 ja valtatie 25. Näistä valtatie 25 kutsutaankin paikoin jo kehä V:ksi, sillä se kiertää muiden kehäteiden tavoin pääkaupunkiseutua, alkaen Hangosta ja päättyen aina Porvooseen asti. Lohjalta on etäisyyttä Helsinkiin noin 60 kilometriä ja Turkuun noin 120 kilometriä. Valtatieltä 1:ltä, Lohjalle pääsee neljästä eri liittymästä. Valtatie 25 pitkin, Lohjalta on matkaa Hankoon ja Hangon satamaan reilu 80 kilometriä (Fonecta 2015). Tästä syystä Lohjan sijainti yritysten kannalta on melko hyvä. Muita yritystoiminnalle tärkeitä vaikuttajia Lohjalla ovat muun muassa henkilöstön saatavuus sekä kotimarkkinoiden läheisyys. Lisäksi elinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys lisäävät Lohjan vetovoimaa. (Lohjan kaupunki 2015g.)

Lohjalla on runsaasti muun muassa metsä-, metalli-, elektroniikka ja muoviteollisuutta. Lohjalla elinkeinot ovat jakautuneet siten, että 68 prosenttia on palveluita, 30 prosenttia on teollisuus ja rakennustoimintaa ja 1,5 prosenttia maa- ja metsätaloutta. Maa- ja metsätaloutta Lohjalla edustavat muutamat suuret kasvinviljelytilat. Lisäksi Lohjalla on hevostiloja, joiden määrä on kasvussa. Nauta- ja sikatiloja Lohjalla on vain muutama ja metsätalous on Lohjalla keskimääräistä vähäisemmässä roolissa. Teollisuus ja rakennustoimintaa Lohjalla on puunjalostus-, metalli-, rakennus-, graafinen-, kemian-, elintarvike-, tekstiili- ja vaateteollisuus. Lisäksi kaupungin alueella on pieniä paikallisia rakennusyrityksiä sekä maanrakennusyrityksiä. (Salonen 2015.)

Lohjalla on muutama selkeä teollisuusalue, näitä ovat muun muassa Muijalan teollisuusalue sekä Pappilankorven teollisuusalue. Vanhalla Karjalohjalla on Teilinummen alueella keskitettyä teollisuutta, mutta siellä yritysten lukumäärä on melko vähäinen. Vanhan Nummi-Pusulan alueella on Saukkolan teollisuusalue. Lisäksi Lohjalla on muutamia suuria teollisuusalueita, mutta niissä toimii vain muutama yritys. Esimerkiksi Osuniemessä on laaja teollisuusalue, mutta se on kokonaan Sappi-yrityksen käytössä. Vanhan Lohjan alueella teollisuus keskittyy valtatie 25:n ympärille, Lohjanharjun ja merkittävän pohjavesialueen päälle. (Kanninen 2015.) Myös Teilinummen sekä Saukkolan teollisuusalueet sijaitsevat lähes kokonaan pohjavesialueella. Teollisuusalueilla on runsaasti pieniä tai keskisuuria yrityksiä, joilta ei vaadita ympäristölupaa. Lohjalla on noin 400 pientä tai keskisuurta yritystä ja näistä suurin osa sijaitsee pohjavesialueilla. Sen takia niitä valvotaan yrityskäynnein, joista kerrotaan tarkemmin kappaleessa 4.7 Ympäristönsuojelumääräysten valvonta. Lohjalla on kunnan ympäristöluvittamia yrityksiä Kokkosen (2015) mukaan noin 80 kappaletta, ja niiden tulee noudattaa omia lupaehtojaan. Lohjalla on hyödynnetty ympäristönsuojelumääräyksiä laadittaessa ympäristölupia. Lupaehtoihin on esimerkiksi käytetty ympäristönsuojelumääräysten velvoitteita, jotka koskevat esimerkiksi kemikaalien varastointia ja jätevesien käsittelyä. Ympäristöluvallisilla yrityksillä valvonta ja seuranta ovat tiukempia jos sen takia, että monessa ympäristöluvassa vaaditaan vuosiraportointia ja muuta ilmoitusta poikkeustilanteissa.

4 YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET LOHJALLA

Lohjan alueella ovat voimassa syksyllä 2014 kolmet eri ympäristönsuojelumääräykset. Vanhan Lohjan lisäksi voimassa ovat Karjalohjan ja Nummi-Pusulän alueella omat määräykset. Lohjan nykyiset ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 1.1.2004, entisen Karjalohjan määräykset ovat tulleet voimaan 1.8.2003 ja entisen Nummi-Pusulän 1.8.2008. Vain entisen Sammatin alueella ei ole ollut ympäristönsuojelumääräyksiä. Jatkossa uudet ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan koko uuden Lohjan alueella. (Lohjan Kaupunki 2014e.) Uusien määräysten pohjalla ovat olleet Nummi-Pusulän vanhat määräykset. Lohjan ympäristönsuojelumääräysten valmistelu aloitettiin jo 2013 vuoden loppupuolella. Uudet määräykset astuvat voimaan maaliskuussa 2015. Kokonaisuutenaan laatimisprosessi vei siis yli 1,5 vuotta. Uusia ympäristönsuojelumääräyksiä viivästytti esimerkiksi se, että kaupunginhallitus ja ympäristö- ja rakennuslautakunta eivät hyväksyneet määräyksiä heti vaan palauttivat ne muutamaan otteeseen valmisteluun. Eniten erimielisyyttä uusissa määräyksissä aiheutti lumenkaatopaikan siirtymäaika, sillä kaupungin oma lumenkaatopaikka sijaitsee pohjavesialueella. Kaupunginhallitus ei päässyt yksimielisyyteen siitä, tuleeko siirtymäajan olla viisi vai kymmenen vuotta. Lopulta valtuuston äänestyksellä, äänin 39–12 ratkesi, että siirtymäaika on 10 vuotta (Lohjan kaupunginvaltuusto 2015 § 5), vaikka alun perin sekä viranhaltijat, että lautakunta ehdottivat siirtymäajaksi viittä vuotta.

4.1 Jätevedet

Kaikissa Lohjan alueella voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä velvoitetaan jätevesien käsittelystä ja haittavaikutusten ehkäisemisestä. Jokaisissa voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan velvoitteita viemäriin johdettavista jätevesistä, viemäriin johdettavien jätevesien esikäsittelystä, jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella, ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien pesusta, matonpesusta sekä lumenkaatopaikoista. Lisäksi Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräyksissä suositellaan eläinsoijien rakenteista ja niiden sijoittamisesta sekä lannan levittämisestä.

Eniten voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä velvoitetaan jätevesien osalta jätevesien käsittelystä kunnallisen jätevesiverkoston toiminta-alueen ulko-

puolella. Määräyksissä on erikseen velvoitteet pohjavesialueille, rantavyöhykkeelle ja saaristoon sekä muille alueille. Pohjavesialueilla on yleisesti kielletty jätevesien maahan imeyttäminen sekä ojaan johtaminen. Pohjavesialueilla kiinteistön jätevedet pitää johtaa tiiviiseen umpisäiliöön. Kuitenkin muut kuin vesikäymälän jätevedet voi käsitellä maasuodattamossa ja ohjata lopulta pohjavesialueen ulkopuolelle. Rantavyöhykkeillä sekä saaristossa jätevedet tulee useimmiten kerätä umpisäiliöön tai käsitellä muulla ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla. Tämä koskee alueita, joissa jätevesiä käsitellään alle 100 metrin päässä vesistössä. Saaristoissa, joihin ei ole tieyhteyttä, ei saa rakentaa vesikäymälää. Muilla kuin edellä mainituilla alueille jätevedet pitää käsitellä vähintään kolmiosaisella saostusäiliöllä sekä esimerkiksi maasuodattamolla. Tulee huomioida, ettei puhdistettujakaan jätevesiä saa johtaa suoraan vesistöön tai ojaan. Ympäristönsuojelumääräysten mukaan kaksiosainen saostuskaivo on hyväksytty jätevesien käsittely muoto, mikäli kiinteistön jätevesissä ei ole mukana käymäläjätevesiä. Yksiosainen saostussäiliö sekä maahanimeyttämö on mahdollista vain niillä kiinteistöillä, jotka ovat vapaa-ajan rakennuksia, eikä niillä ole käytössään vesijohtoa. Taulukossa 1 on muilla kuin pohjavesialueilla, rantavyöhykkeillä ja saaristossa käytössä olevat suojaetäisyydet. Etäisyydet ovat samat niin Lohjan kuin Nummi-Pusulankin ympäristönsuojelumääräyksissä.

TAULUKKO 1. Suojaetäisyydet muualla kuin pohjavesialueilla tai rantavyöhykkeillä. (Mukautettu Lohjan ympäristönsuojelumääräyksistä 2004.)

Kohde	Suojaetäisyys vähintään (m)	Suojaetäisyys vähintään (m)
	Ilman käymäläjätevesiä	Käymäläjätevedet
Talousvesikaivo - huonosti läpäisevä maaperä	20	50
- hyvin läpäisevä maaperä	30	100
Vesistö	30	100
Tontin raja tai oja	5	10

Suojakerros pohjavesitason yläpuolella -jäteveden maasuodattamossa - Jätevedenmaahanimeyttämössä	0,5 1	0,5 2
--	--------------	--------------

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesusta on annettu velvoitteita erikseen pohjavesialueelle sekä katu- ja tiealueille ja rantavyöhykkeille sekä muille alueille. Pohjavesialueella ajoneuvojen ynnä muiden laitteiden pesun on tapahduttava erikseen tähän tarkoitukseen rakennetussa pesupaikassa, josta jätevedet johdetaan asianmukaisien hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta jätevesiviemäriin. Sallittua on kuitenkin satunnaisesti tapahtuva pesu omakotitalojen tai vastaavien asuinkiinteistöjen piha-alueella, kun käytettävät pesuaineet eivät sisällä liuottavia pesuaineita. Katu- ja tiealueilla sekä yleisillä alueilla ajoneuvojen ynnä muiden pesu on kielletty. Lisäksi pesu on kielletty rantavyöhykkeillä, mikäli pesuvedet päätyvät suoraan vesistöön. Muilla kuin herkillä alueilla, pesu on sallittu satunnaisesti ilman liuottavia pesuaineita, mikäli pesuvedet voidaan imeyttää maahan tai johtaa jätevesiviemäriin, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle, naapureille tai ympäristölle. Ammattimainen sekä laajamittaisesti tapahtuva ajoneuvojen ynnä muiden pesu on sallittu ainoastaan asianmukaisella pesupaikalla, kuten pohjavesialueellakin.

Matonpesusta annetut velvoitteet ovat selkeät: mattojen ja muiden tekstiilien pesun on tapahduttava siten, etteivät pesusta syntyvät jätevedet päädy suoraan vesistöihin.

Lohjan alueella voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä kielletään lumenkaatopaikan sijoittaminen pohjavesialueelle. Lisäksi määräyksissä veloitetaan, että lumenkaatopaikan sulamisvesistä ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista, eikä sulamisvesiä saa laskea suoraan vesistöön ilman erillistä ympäristölupaa. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 5-7; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 5-13; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 2-8.)

Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräyksissä annetut suositukset eläinsuojien rakenteisiin sekä lannan levitykseen on käytännössä voimassa jo muun lainsäädännön kautta. Tämä on yleistä monessa kunnissa, mutta tällaista turhaa toistamista tulisi kuitenkin välttää (Pietarinen 2014, 25). Lisäksi Nummi-Pusulän määräyksissä on suositus, joka koskee lantalaan, hevosten ja nautaeläinten jaloittelualueita sekä lannan levitystä. Myös suositusten antamista ympäristönsuojelumääräyksissä tulee harkita, jottei määräyksistä tule epäselviä (Pietarinen 2014, 25).

4.2 Jätteet ja kemikaalit

Lohjalla ja Nummi-Pusulassa on annettu jätteisiin ja kemikaaleihin velvoitteita, jotka koskevat muun muassa jätteiden käsittelyä, rakennustuotannon ja purkutyön jätehuoltoa, kompostointia, ongelmajätteitä, savukaasupäästöjä, polttonesteiden ja muiden kemikaalien varastointia sekä polttonesteiden jakelua. Karjalohjalla samoja velvoitteita on annettu väljemmin.

4.2.1 Polttonesteet ja muut kemikaalit

Merkittävin riski ympäristölle näistä syntyy polttonesteiden ja kemikaalien varastoinnista sekä polttonesteiden jakelusta. Esimerkiksi jätteen käsittelystä sekä kompostoinnista aiheutuva riski on paikallisempaa, kun taas väärin varastoidut polttonesteet sekä muut kemikaalit voivat vahingoittaa laajoja alueita kerralla ja pysyvästi. Pahin riski kemikaaleista on pohjavesialueella. Tästä syystä jokaisissa voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu velvoitteita erikseen pohjavesialueille sekä muille vähemmän herkille alueille. Lisäksi on annettu eri velvoitteet kemikaalien ulko- ja sisätiloissa säilytykseen. Pohjavesialueella kemikaalit tulevat varastoida kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai muulla tavalla kuten, sijoittamalla kemikaaliastiat viemärittömään tilaan, jossa on lattiakaadot sekä kynnykset tai erilliset suoja-altaat. Vanhan Lohjan alueen sekä Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräyksissä veloitetaan, että suoja-altaan tulee olla vähintään 100 prosenttia sillä säilytettävien kemikaaliastioiden tilavuudesta. Lisäksi uusien maanpinnantason alapuolella olevien yli 1 m³:n säiliöiden on oltava aina vähintään 100 prosentin suoja-altaassa. Pohjavesialueen ulkopuolella veloitetaan kemikaalien varastoinnista muuten vastaavalla tavalla, mutta suoja-altaan on oltava vähin-

tään 100 prosenttia suurimman alustalle sijoitettavan säiliön tilavuudesta. Vanhan Lohjan alueen sekä Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty myös suosituksia polttonesteiden sekä muiden kemikaalien varastointiin. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 8-9; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 13–17; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 8-13.) Tällaisten suositusten antamista tulee kuitenkin harkita, sillä ne voivat tehdä ympäristönsuojelumääräyksistä epäselvemmät (Pietarinen 2014, 25).

Polttonesteteiden sekä muiden kemikaalisäiliöiden tarkastuttamisesta veloitetaan erikseen vanhan Lohjan alueen sekä Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräyksissä pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä sekä muilla alueilla. Lisäksi pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä on annettu eri veloitteet maanalaisille sekä muille kuin maanalaisille säiliöille. Karjalohjan määräyksissä ei jakoa pohjavesialueiden ja muiden alueiden suhteen olla tehty. Pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä sijaitsevat maanalaiset säiliöt on tarkastutettava valtuutetulla tarkastajalla vähintään kerran viidessä vuodessa. Maanpäälliset säiliöt pohjavesialueilla ja rantavyöhykkeillä on tarkastutettava vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Muilla alueilla säiliöt on tarkastutettava vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Tässä suhteessa Karjalohjan määräykset ovat tiukimmat, sillä ne velvoittavat tarkastuttamaan kaikki maanalaiset säiliöt vähintään kerran viidessä vuodessa, ottamatta huomioon, sijaitsevatko säiliöt pohjavesialueella vai eivät. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 10; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 18; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 14.)

Kaikissa kolmessa voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan veloitteita polttonesteiden jakelua varten. Veloitteet koskevat ympäristönsuojelumääräyksissä pieniä jakelupisteitä, joiden säiliöiden kokonaistilavuus on alle 10m³. Kuitenkin polttonesteiden jakelupaikoista ja muista veloitteista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa koskien nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksia (444/2010). Näin ollen, polttonesteiden jakelu ei kuulu kunnallisiin ympäristönsuojelumääräyksiin (Pietarinen 2014, 59). Voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä on veloitteita koskien pohjavesialueella sijaitsevia jakelualueita, säiliöiden täyttöpaikkoja sekä siirrettäviä työmaa-alueen jakelupisteitä. Pohjavesialueen ulkopuolelle on annettu veloitteita koskien veneasemia. Nummi-Pusulan sekä vanhan Lohjan alueen ympäristönsuojelumäärä-

yksissä on kuvattu tarkimmin millainen jakelualueen tulee olla. Jakeluaseman on esimerkiksi ulotuttava kolmen metrin päähän jakelulaitteesta, sen on oltava tiivis ja päällystetty kestopinnoitteella. Uusien jakelupisteiden viemäriputkien tulee olla kaksoispidättyviä ja öljynerottimet tulee olla varusteltu automaattisella hälytysjärjestelmällä. Lisäksi tulee huolehtia, että alueen pintavedet kerätään erikseen muusta piha-alueesta ja johdetaan öljynerottimien kautta jätevesiviemäriin tai umpikaivoon. Nämä velvoitteet koskevat myös säiliöiden täyttöpaikkoja, mikäli säiliöt ovat kooltaan vähintään 3 m³ ja siirrettäviä jakelupisteitä. Siirrettävän jakelupisteen säiliön tulee lisäksi olla kaksivaippainen tai säiliö tulee sijoittaa suojaaltaaseen, joka on vähintään 100 prosenttia säiliön tilavuudesta. Veneasemien jakelupisteiden tulee olla sellainen, ettei säiliö ole suorassa kosketuksessa järvi- tai meriveden kanssa. Polttonesteputket on varustettava sulkuventtiileillä eikä putkistoja saa sijoittaa vedenpinnan alle. Lisäksi polttonesteputket on suojattava liikkuvalla jäältä, koska jää voi vaurioittaa putkistoja. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 10; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 19–20; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 15–16.)

4.2.2 Jätteet

Jätteiden käsittelyn sisältäminen kunnallisiin ympäristönsuojelumääräyksiin on vaativaa. Jätteistä voi aiheutua ympäristön pilaantumista, mutta pääasiassa jätteistä säädetään muualla kuin ympäristönsuojelumääräyksissä. Näitä ovat muun muassa jätelaki (646/2011) sekä alueelliset jätehuoltomääräykset. (Pietarinen 2014, 51–53.) Tällä hetkellä Lohjan alueella on voimassa useammat jätehuoltomääräyksetkin, joita ollaan uusimassa. Uusien jätehuoltomääräysten on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2015. (Länsi-Uudenmaan jätelautakunta 2014.) Voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä onkin kerrottu, että muut kuin määräyksissä mainitut jätteitä koskevat velvoitteet ovat kunnan jätehuoltomääräyksissä.

Ympäristönsuojelumääräyksiin kuuluu muun muassa jätteen polttoa koskevat velvoitteet (Pietarinen 2014, 51–53). Lohjan alueella, kaikissa voimassa olevissa määräyksissä veloitetaan jätteen polttoon liittyen. Jätteen poltto on pääasiassa kielletty. Taajaan rakennetulla alueella myös oksien, risujen ynnä muun puutarhajätteen avopoltto on kielletty. Ainoastaan kokkotulen polttaminen on sallittu

maanomistajan luvalla juhlapyhien yhteydessä. Taajaan rakennetun alueen ulkopuolella oksien, risujen ynnä muun puutarhajätteen sekä käsittelemättömän puutarvan polttaminen on sallittua vähäisissä määrissä. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 8; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 15–16; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 11–12.)

Rakennustuotannon ja purkutyön jätehuollosta on veloitettu ympäristönsuojelumääräyksissä. Yli viiden tonnin jätekertymät tulee lajitella ja rakennus- tai purkulupaa vaativista töistä syntyvistä jätteistä tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 päivää ennen työn aloittamista. Lisäksi määräyksissä on eritelty miten jätejakeet tulee lajitella. Lajittelussa erikseen kerätään, betoni, tiili- kivennäislaatta-, keramiikka- ja kipsijätteet, kyllästämättömät puujakeet, metallijätteet, maa-aines, kiviaines- ja ruoppausjätteet, ongelmajätteet lajeitain erikseen kuten maalit, lakat ja loisteputket, muut rakennusjätteet sekä hyödyntämiskelpoiset jätteet kuten pahvi, paperi sekä polttokelpoinen muovi. (Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 14–15; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 10–11.)

Veloitteet kompostoinnista kuuluvat pääasiassa kunnan jätehuoltomääräyksiin. Kompostoinnista voi kuitenkin olla myös kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä, jos se sisältää tietoa kompostin sijoittamisesta kiinteistöllä. (Pietarinen 2014, 52.) Nummi-Pusulan sekä vanhan Lohjan alueen määräyksissä on veloitteita kompostin sijaintiin. Kompostia ei saa sijoittaa alle 15 m:n päähän kaivosta eikä alle 1 m:n päähän tontin rajasta ilman naapurin suostumusta. Mikäli kompostissa kompostoidaan biojätettä, tulee kompostin olla sellainen, että haittaeläinten pääsy kompostiin on estetty. Taajama-alueella puutarhajätteet saa kompostoida vain siihen tarkoitettussa kehikossa. Mikäli asuinkiinteistöllä on yhteinen komposti, jota käyttää vähintään viisi huoneistoa, on kiinteistönhaltijan tehtävä kompostista kirjallinen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelumääräyksissä on lisäksi kielletty jätteiden maahan hautaaminen. Poikkeuksena on kuitenkin puutarhajätteen käyttö pihan tai puutarhanhoidossa sekä yksittäisten pieneläinten hautaaminen. Tuotantoeläinten ja hevosten hautaamiseen pitää pyytää lupa kunnan terveysviranomaiselta.

Ongelmajätteistä, nykyisistä vaarallisista jätteistä on velvoitteita koskien vaarallisten jätteiden keräystä, käsittelyä sekä varastointia. Kuitenkin vaarallisista jätteistä on velvoitteita muualla, kuten kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä, joten vaarallisia jätteitä ei tulisi sisällyttää ympäristönsuojelumääräyksiin. (Pietarinen 2014, 53.) Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä vaarallisista jätteistä ei olekaan velvoitteita, mutta vanhan Lohjan sekä Nummi-Pusulän määräyksissä niistä on. Ongelmajätteiden keräys on määräyksien mukaan sallittu vain muilla kuin asuinkiinteistöillä. Keräystilan tulee olla sellainen, ettei ongelmajätteisiin pääse vapaasti käsiksi. Tämä tarkoittaa esimerkiksi lukittavaa tai valvottua tilaa. Lisäksi keräystilan tulee olla katettu ja siinä on oltava suoja-allas. Nestemäisten ongelmajätteiden kohdalla tulee noudattaa samoja ohjeita kuin polttonesteiden sekä kemikaalien säilytyksessä. Ongelmajätteet ovat toimitettava vähintään kerran vuodessa, jatkokäsittelypaikkaan. (Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräykset 2008, 14–15; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 10–11.)

Kaikissa kolmessa voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä on velvoitettu yleisötilaisuuksien jätehuoltoon. Kuitenkin yleisötilaisuuden jätehuolto velvoitteet tulevat jo muista säädöksistä tai lainsäädännöstä ja siksi sitä ei ole tarpeen sisällyttää kunnallisiin ympäristönsuojelumääräyksiin (Pietarinen 2014, 53). Pääpaino Lohjan alueella voimassa olevien määräyksien velvoitteeseen yleisötilaisuuden jätehuollosta koskee jätevesiä. Vanhan Lohjan sekä Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräyksissä on laitettu liitteeksi sosiaali- ja terveysministeriön päätös (54/02/95, 22.12.1995), jossa määritetään käymälien lukumäärä suhteessa kävijämäärään. Muuta jätehuoltoa koskien yleisötilaisuuksia on ympäristönsuojelumääräyksissä mainittu jätteiden asianmukainen käsittely. Lisäksi suurien tapahtumien järjestäjää voidaan vaatia tekemään tilaisuudelle jätehuolto suunnitelma, josta selviävät ainakin jätteen laatu ja määrä, järjestäjän esitys kuinka jätteet kierätetään ja kuljetetaan sekä selvitys jätteen määrän vähentämiseen. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 14; Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräykset 2008, 23; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 19.)

4.3 Melu

Melua aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä meluilmoitus ympäristönsuojelulain (527/2014) pykälän 118 mukaan. Periaatteessa ympäristönsuojelumääräyksissä ei voida antaa velvoitteita luvan- tai ilmoituksen varaisille toiminnoille. Ainoa poikkeus on meluilmoitusmenettely, eli ympäristönsuojelulain 118 § mukaan voidaan määrittää ne toiminnot, joista meluilmoitusta ei tarvitse tehdä. Ympäristönsuojelulain (527/2014) pykälän 118 mukaan meluilmoitus tulee tehdä viimeistään 30 päivää ennen häiritsevää melua aiheuttavan toiminnan aloittamista. Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä, tätä ilmoitusaikaa voidaan kuitenkin muuttaa (Pietarinen 2014, 46). Vanhan Lohjan sekä Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräyksissä ilmoitusaikaa onkin lyhennetty niin, että ilmoitus tulee tehdä viimeistään 14 päivää ennen häiritsevää melua aiheuttavan toiminnan aloittamisesta. Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ilmoitus tulee tehdä samoin kuin ympäristönsuojelulaissa (527/2014) pykälässä 118 säädetään.

Häiritsevästä melusta on annettu velvoitteita kaikissa Lohjan alueella voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä. Vanhan Lohjan alueen sekä Nummi-Pusulan määräyksissä on veloitettu tekemään meluilmoitus, mikäli melua aiheuttavaa työtä tehdään taajaan rakennetulla alueella ja työ tapahtuu sunnuntaisin ja pyhäpäivinä sekä arkisin kello 21.00–06.00. Lisäksi on kielletty lumenauraus, kunnossapitotyöt sekä jätteiden kuormaus kello 22.00–06.00, mikäli se aiheuttaa häiritsevää melua. Tämä velvoite ei kuitenkaan koske liikenneväylien ynnä muiden lumenauraus- ja kunnossapitotyöä, mikäli sillä on vaikutus esimerkiksi liikenneturvallisuuteen, eikä muun muassa kiireellisiä viankorjaustöitä.

Kaikissa Lohjan alueella voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä on erikseen mainittu, missä tilanteissa meluilmoitusta ei tarvitse tehdä. Tällaisia tilanteita ovat muun muassa ilotulitusvälineiden käyttäminen ja ilotulitustapahtumat, lentonäytös tai tilapäinen yleisölennäytys. Muita tällaisia tilanteita ovat äänenvahvistimien ja äänentoistolaitteiden tilapäinen käyttö taajaan rakennetulla alueella, mikäli niitä käytetään muun muassa urheilukentällä sen toimintaan liittyen, 7.00–22.00 välisenä aikana tai liikkuvassa ajoneuvossa ynnä muussa mainostarkoituksessa enintään 4 tuntia päivässä, 8.00–18.00 välisenä aikana. Lisäksi vastaavia tilanteita ovat muun muassa rakennus- ja purkutytöt, mikäli työt tapahtuvat maa-

nantaista perjantaihin kello 7.00–18.00 välisenä aikana, rakennuslupaan liittyvä louhinta ynnä muu, mikäli työn kesto on alle 10 päivää ja työ tapahtuu maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Lisäksi meluilmoitusta ei tarvitse tehdä taajaan rakennetulla alueella tapahtuvasta hiekkapuhalluksesta ja vastaavasta työssä, mikäli työtä tehdään maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00 välisenä aikana, tavanomaisesta ulkoilma tapahtumassa kun se tapahtuu maanantaista perjantaihin kello 7.00–18.00 välisenä aikana sekä yksityishenkilön talouteen liittyvästä työstä, kun työ tapahtuu kello 6.00–22.00 välillä. Ympäristönsuojelumääräyksissä on kuitenkin velvoitettu, että jos tapahtumasta tai työstä aiheutuu merkittävää meluhaittaa, on toiminnanharjoittajan tai tapahtuman järjestäjän ilmoitettava tapahtuman kestosta ja luonteesta lähiasukkaille.

Voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu lisäksi velvoitteita, jotka koskevat esimerkiksi rakennusten, rakenteiden sekä esineiden kunnostus- ja puhtaanapitotöitä. Tämä tarkoittaa muun muassa hiekkapuhallusta, jonka yhteydessä muodostuvista pölystä, asbestipölystä, melusta sekä liuotainahöyryistä ei saa aiheutua terveystahaitta. Lisäksi on annettu velvoitteita koskien kulkuväylien ja muiden alueiden kunnossapitotöitä. Eniten melua tuottavat työvaiheet tulee pyrkiä tekemään päiväsaikaan ja pölyämisen ehkäisemiseksi esimerkiksi kostuttaa puhdistettavaa väylää ja muita alueita. Myös kulkuväylien, jotka sijaitsevat pohjavesialueella, tarpeetonta suolausta tulee välttää. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 11–13; Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräykset 2008, 21–23; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 17–19.)

4.4 Tilapäinen asfaltti- ja murskausasema

Tilapäisestä asfaltti- ja murskausasemasta on velvoitteita kaikissa kolmessa Lohjan alueella voimassa olevassa ympäristönsuojelumääräyskokoelmassa. Vuonna 2012 on valtioneuvoston asetuksella, asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (846/2012) määritetty kaikki asfalttiasemat rekisteröitäviksi toiminnoiksi. Siksi ympäristönsuojelumääräyksiä ei enää tulisi soveltaa asfalttiasemien kohdalla (Pietarinen 2014, 54). Karjalohjan kunnan alueella murskausasemaa ei saa sijoittaa tärkeällä tai vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle. Muissa määräyksissä rajoituksia pohjaveden suhteen ei ole annettu. Tilapäisestä murskausaseman

aloituksesta sekä lopetuksesta pyydetään tekemään valvontailmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle (Pietarinen 2014, 54). Ilmoitus tulee tehdä vähintään 30 päivää ennen murskauslaitoksen toiminnan aloitusta. Ilmoituksessa tulee olla ainakin toiminnan sijainti, toiminta-aika sekä toiminnanharjoittaja ja yhteyshenkilö. Toimintaa ei saa harjoittaa pidempään kuin 49 päivää vuodessa, eikä sitä saa tehdä yöaikaan kello 22.00–07.00 eikä pyhäpäivinä. Lisäksi murskausaseman toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja sekä päätöksen (480/1996) ilmanlaadun ohjearvoja. Toiminnan loputtua on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka suorittaa alueella lopputarkastuksen. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 14–15; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, 24; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, 20.)

Murskausasemien tarkemmasta toiminnasta on määritelty ympäristönsuojelumääräysten liitteessä. Liitteessä veloitetaan muun muassa kemikaalien käytöstä ja niiden käyttörajoituksista, pölyämisen ehkäisemisestä, laitoksella muodostuvien jätteiden varastoinnista sekä kierrätyksestä, kemikaalien varastoinnista sekä laitoksen aiheuttamasta melutasosta ja sen rajoituksista. Lisäksi on veloitettu pitämään kirjaa laitoksen toiminta-ajoista, murskatun kiviaineksen määrästä sekä häiriöistä ja muista poikkeuksista. (Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 2003, 18; Nummi-Pusulan ympäristönsuojelumääräykset 2008, LIITE 5; Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2004, LIITE 4.)

4.5 Maalämpö

Lohjan alueella voimassa olevissa ympäristönsuojelumääräyksissä ei ole annettu veloitteita maalämpöön koskien. Uusien, koko kunnan alueella voimaan tulevien, ympäristönsuojelumääräyksien luonnoksessa (2014, 23), maalämmöstä sen sijaan on veloitteita. Aluksi ympäristönsuojelumääräyksissä yritettiin kieltää maalämpökaivojen rakentaminen kokonaan pohjavesialueella mutta muun muassa kunta-laisten mielipiteen takia veloitteita kevennettiin. Uusien ympäristönsuojelumääräysten mukaan maalämpö porakaivoja, eikä maalämpöputkistoja saa sijoittaa alle 500 metrin päähän vedenottamosta. Halutessaan rakentaa maalämpöjärjestelmän pohjavesialueelle, on hankkeelle haettava maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999)

mukaisen toimenpideluvan lisäksi vesilain (587/2011) mukainen lupa. Maalämpöön liittyvät määräykset kuuluvat ympäristönsuojelumääräyksiin, mikäli maalämmön rakentamiskieltoa perustellaan muun muassa pohjaveden pilaantumisen riskillä (Pietarinen 2014, 55). Maalämpöjärjestelmien porakaivot voivat aiheuttaa riskin pohjavesialueella, sillä ne voivat muuttaa pohjaveden virtaussuuntia, jolloin suolainen ja makea pohjavesi voivat sekoittua. Lisäksi poratessa reikä maakerroksen läpi, voi pohjaveteen päästä likaisempaa pintavettä, tai haitallisia kemikaaleja. Riski kasvaa samalla kun maalämpökaivojen lukumääräkin. (Takala 2013.) Lohjalla järjestettiin ympäristönsuojelumääräysten luonnosvaiheessa useita seminaareja sekä muita luentoja, maalämmön riskien selvittämiseksi. Syksyllä 2013 ympäristövalvonnalla oli yksi harjoittelija, selvittämässä pääasiassa vain maalämpöön liittyviä ongelmia.

4.6 Uusien ja vanhojen ympäristönsuojelumääräysten ero

Voimaan tulevissa määräyksissä suurin uudistus koskee maalämpöjärjestelmien rakentamista, josta kerrottiin yllä. Uusissa ympäristönsuojelumääräyksissä meluilmoituksen viimeinen jättöpäivä on 30 päivää ennen tapahtuman alkua, kun se on ennen Lohjan ja Nummi-Pusulän alueella ollut 14 päivää. Muuten uusissa ympäristönsuojelumääräyksissä noudatetaan pääasiassa vanhoja Lohjan alueen sekä Nummi-Pusulän velvoitteita. Uusista ympäristönsuojelumääräyksistä on jätetty kokonaan pois tilapäinen asfaltti- ja murskausasema, sillä ne ovat nykyään rekisteröitäviä toimintoja sekä eläinsuojat. Lisäksi määräyksistä on jätetty pois kaikki suositeltavat toimenpiteet. Suosituksia hyödynnetään kuitenkin ohjeistuksessa, mutta virallisesta määräyskokoelmasta se tulee jäämään pois. Suurin uudistus ympäristönsuojelumääräyksien osalta koskee Sammattia, joissa ei omia määräyksiä ole ollut.

4.7 Siirtymäkausimääräykset

Ympäristönsuojelumääräysten yhtenäistämisen myötä, eri alueille kaupungissa on annettu erilaiset siirtymäajat. Jätevesijärjestelmät tulee entisellä Karjalohjalla ja Sammatissa järjestää uusien ympäristönsuojelumääräysten tasolle vuoden 2016 loppuun mennessä. Vanhojen määräysten perusteella vanhan Lohjan ja Nummi-

Pusulän alueiden tulisi jo täyttää vaadittu taso. Kemikaalien varastoinnissa on Sammatin alueelle annettu omat siirtymäajat. Pohjavesialueella kemikaalien varastointi tulee saattaa ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi vuoden 2016 loppuun mennessä. Muilla kuin pohjavesialueilla Sammatissa siirtymäaika on vuoden 2019 loppuun mennessä. Myös säiliöiden tarkastuttamisessa noudatetaan Sammatin alueella siirtymäaika, joka on vuoden 2016 loppuun mennessä. Säiliötä ei kuitenkaan tarvitse tarkastuttaa, jos sen viimeisestä tarkastuksesta on näyttää asianmukainen todistus ja säiliön tarkastus on suoritettu uusien voimaan tulevien määräysten mukaisesti. Vanhan Lohjan, Karjalohjan sekä Nummi-Pusulän alueilla näiden asioiden tulisi olla uusien ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti jo vanhojen määräysten velvoitteiden takia. Polttonesteen jakelupisteiden, jotka on Sammatin alueella rakennettu ennen uusia ympäristönsuojelumääräyksiä, tulee olla määräysten mukaiset vuoden 2016 loppuun mennessä. Karjalohjan alueella, polttonesteen jakelupisteet, jotka on rakennettu tai kunnostettu vanhojen Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti, tulee täyttää uusien määräysten velvoitteet vuoteen 2024 loppuun mennessä. Lohjalla ja Nummi-Pusulassa polttonesteen jakelupisteiden tulee olla jo nyt määräysten mukaiset. Lisäksi lumenkaatopaikat tulee siirtää pois pohjavesialueilta vuoteen 2025 mennessä. (Luonnos: Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2014, 19–20.)

4.8 Ympäristönsuojelumääräyksiä valvonta

Lohjalla on kerätty tietoa lämmitykseen käytettävistä öljysäiliöistä vuodesta 2004 asti. Sitä ennen kaupunki oli palolaitoksen öljysäiliörekisteritietojen varassa. (Nygård 2006, 15.) Nykyään öljysäiliörekisteriä päivitetään jatkuvasti, sitä mukaa kun uusia säiliöitä saadaan selville. Kartoitusta on aloitettu tekemään myös vanhan Karjalohjan ja Nummi-Pusulän alueella, jotka ovat viimeisenä liittyneet Lohjaan. Vanhan Lohjan alueella öljysäiliörekisteri on ajan tasalla. Rekisteriin merkitään tieto, aina kun säiliö on ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti tarkistettu. Mikäli asukkaalta tai yrittäjältä on säiliön tarkastus syystä tai toisesta jäänyt tekemättä, neuvotaan tai tarpeen vaatiessa kehoitetaan häntä tarkastuttamaan säiliönsä. Lohjalla on myös aloitettu 2010 tarkastustilanteen valvonta kirjeitse. Vuosittain, valitun alueen öljysäiliön haltijoille, lähetetään kirje, jossa pyydetään säiliön tarkastustietoja. Mikäli kirjeeseen ei ole vastattu määräaikaan mennessä, eli öljysäi-

liön haltija ei ole selvittänyt säiliönsä viimeistä tarkastusajankohtaa, lähetetään hänelle kehotus. Mikäli, kehotuksesta huolimatta asiaan ei reagoida voi kunta ryhtyä ympäristönsuojelulain mukaisiin pakkotoimiin. (Lohjan kaupungin ympäristöyksikkö 2012.) Tällaisia pakkotoimia ovat uhkasakko, teettämisuhka ja keskeytysuhka (Ympäristönsuojelulaki 527/2014). Ympäristönsuojelumääräyksien rikkomisesta tai laiminlyönnistä noudatetaan ympäristönsuojelulain pykälää 225 (Luonnos: Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 2014). Vanhojen ympäristönsuojelumääräysten mukaan uusia lämmitysöljysäiliöitä ei ole saanut enää sijoittaa maan alle. Uusien määräyksien myötä kiello tulee myös Sammatin alueelle. Osasy syy kieltoon on ollut se, ettei maanalaisia öljysäiliöitä pystytä tarkkailemaan yhtä hyvin ja mahdolliset vuodot havaitaan usein myöhemmin, jolloin maaperä ja pohjavesi voivat olla jo pilaantuneita (Nygård 2006, 16).

Yrityksiä, jotka toiminnassaan käyttävät tai myyvät kemikaaleja, mutta eivät yrityksen koon tai muun syyn takia tarvitse ympäristölupaa, valvotaan yrityskäynnin. Vanhan Lohjan alueella tarkastuksia on tehty jo 1990 luvun puolivälistä lähtien. Sammatissa, Nummi-Pusulassa sekä Karjalohjalla tarkastuksia on tehty sen jälkeen, kun kunnat yhdistyivät Lohjan kaupunkiin. Tuorein kartoitus on Karjalohjalta, joka tehtiin kesällä 2014. Tarkastuksia tehdään pääasiassa kesäisin ja ne kohdistetaan yrityksiin, jotka toimivat pohjavesialueella. Ensimmäisellä vierailukerralla, kuten Karjalohjalla kesällä 2014, tarkastuksia tehtiin myös pohjavesialueen ulkopuolelle, jotta alueen yritykset huomaavat kaupungin olevan kiinnostunut heidän toiminnastaan ja kunta saa tietoonsa mahdollisia riskikohteita sekä selvyyttä yritysten sijainnista. Lisäksi käynneillä on ollut tarkoitus tuoda esille miksi valvontaa suoritetaan ja samalla kertoa jo etukäteen uusien ympäristönsuojelumääräysten tulevan voimaan vuoden 2015 alkupuolella. Tarkastuksilla tarkastetaan muun muassa, että kiinteistöllä varastoidaan kemikaalit ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Mikäli puutteita havaitaan, neuvotaan yrittäjää, muun muassa jaettavilla asiakasohjeilla sekä tiedotteilla ja tarpeen vaatiessa kirjoitetaan kehotus. Mikäli huomautettavaa ei ole, on yrityksessä seuraava tarkastus yleensä 5-7 vuoden kuluttua.

Systemaattista valvontaa on suunniteltu myös pieniin, alle 10m³:n tankkauspisteisiin, niin kutsuttuihin farmarisäiliöihin. Tarkoitus on, että farmarisäiliöille saataisiin tehtyä vastaavanlainen rekisteri kuin lämmitysöljysäiliöillä on. Tällä saatai-

siin helpotettua säiliöiden tarkastuttamista koskevaa valvontaa ja mahdolliset joukkokirjeet saataisiin helpommin perille. Tankkaussäiliöiden keräys rekisteriin olisi myös helpompaa kuin lämmitysöljysäiliöiden, sillä tankkaussäiliöitä on pääasiassa maatiloilla sekä yrityksillä, joten niiden lukumäärä on vähäisempi kuin lämmitysöljysäiliöiden.

Muilta osin ympäristönsuojelumääräyksien noudattamista valvotaan tällä hetkellä muun muassa kuntalaisten avulla. Kunnan asukas voi tehdä valituksen tai ilmoituksen havaitsemastaan epäkohdasta kunnan ympäristönsuojeluun. Ilmoituksen aiheet voivat vaihdella muun muassa melusta savuhaittoihin sekä lievästä roskaantumisesta luvattomiin kaatopaikkoihin ja romuajoneuvoihin. Vuodenajasta riippuen ilmoitusten aiheet vaihtelevat; esimerkiksi talvella savuhaitoista ilmoitetaan enemmän, koska pienpuunpoltto vilkastuu kylminä ajanjaksoina. Yleisesti kesäisin kuntalaisten aktiivisuus lisääntyy ja lisäksi kesäaikana epäkohtia, kuten roskaantumista, on helpompi havaita. Ilmoituksen tullessa asiaa hoitava viranhaltija lähtee ilmoituksen vakavuudesta riippuen tarkistamaan tilannetta. Jos ilmoitus koskee esimerkiksi öljyvuotoa ja kunnan paloviranomainen tai kiinteistönomistaja ilmoittaa vahingosta ympäristönsuojeluun, kuten kuuluu, lähtee viranhaltija paikalle nopeastikin. Mikäli ilmoitus ei vaadi välitöntä tarkastusta, kerää viranhaltija useita kohteita samalle päivälle, jolloin ajankäyttö tehostuu. Paikalla käynnin jälkeen asiasta kirjataan useimmiten kehoitus, yleensä alueen omistajalle tai mahdollisille vuokralaisille. Lohjan kaupungin ympäristöyksikkö pyrkii siihen, että alueen asukkaat saisivat jo keskenään keskusteltua haittaa aiheuttavasta toiminnasta, sillä usein kyseessä on toisen osapuolen tietämättömyys aiheuttamastaan haitasta tai ympäristönsuojelumääräyksen rikkomisesta. Mikäli yhteisymmärrystä ei kuitenkaan pääse syntymään, pyrkii kunnan viranhaltija puuttumaan asiaan sillä olevin keinoin.

5 TIEDOTTAMISEN KEINOT KUNNISSA

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään tavoittamaan kunnan asukkaat ja yrittäjät mahdollisimman laajasti. Tiedottamisessa käytetään sekä sisäistä että ulkoista viestintää. Kunnan viestinnässä ulkoinen viestintä on tärkeämmässä roolissa, sillä kunnan tarkoitus on ensisijaisesti palvella kunnan asukkaita sekä yrittäjiä. Lainsäädännöstä tulee huomioida kuntalaki (365/1995), joka velvoittaa kuntaa tiedottamaan vireillä olevista asioista. Lisäksi hallintolaki (434/2003) velvoittaa kuntia tiedottamaan julkisesti sellaisista vireillä olevilla asioista, jotka vaikuttavat useiden henkilöiden oloihin. Myös ympäristönsuojelulaki (527/2014) velvoittaa kuntaa, että ympäristönsuojelumääräyksien on oltava kunnan verkkosivuilla.

Kuitenkin hyvä ulkoinen viestintä vaatii hyvää sisäistä viestintää. Lohjan kaupungin ympäristöyksiköllä on oma palaverinsa joka toinen maanantai. Tämä edesauttaa sitä, että jokainen tietää pääpiirteittäin, mikä kenelläkin on työn alla ja jos esimerkiksi media ottaa yhteyttä, osataan toimittaja ohjata asiaa hoitavan viranhaltijan puheille. Lisäksi ympäristövalvonta pitää yhteisiä kokouksia muun muassa rakennusvalvonnan, kunnallistekniikan sekä tilahallinnon kanssa. Näissä kokouksissa tulee ottaa esille kullekin taholle tärkeät muutokset, myös ympäristönsuojelumääräyksissä tiedottaessa. Kokoukset tulisi saada pidettyä mahdollisuuksien mukaan heti uusien ympäristönsuojelumääräysten voimaan tullessa, sillä esimerkiksi maalämpökaivot vaikuttavat rakennusvalvonnan toimiin.

Yksi merkittävä yhteistyötaho Lohjan kaupungilla on Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, jonka kanssa Lohjan kaupunki muun muassa suorittaa pohjaveden yhteistarkkailua. Lisäksi Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry hoitaa tiedottamista, kunnan lisäksi myös sille, tärkeistä asioista. Uusissa ympäristönsuojelumääräyksissä ei ole paljon uutta tietoa Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:lle mutta koska Lohjan kaupunki järjestää yhdistyksen kanssa jätevesineuvontaa, tulee yhdistystä informoida uusien ympäristönsuojelumääräysten pienistäkin painotuksista. Tiedottaminen kannattaa hoitaa joko yhteisen kokouksen muodossa, tai jos kokousta ei onnistuta ympäristönsuojelumääräysten voimaantultua heti pitämään, tiedottaminen voidaan hoitaa esimerkiksi sähköpostitse yhteyshenkilön

kanssa ja sen jälkeen asiaa voidaan käsitellä kummankin tahon omissa kokouksissa.

Kunnan viestinnässä ja tiedottamisessa tulee ottaa huomioon muuttuva maailma ja teknologia ja kunnan virkamiesten on tärkeä olla siellä missä kunnan asukkaatkin. Heidän on myös osallistuttava nopeasti keskusteluun, näin pystytään ehkäisemään myös väärän tiedon leviäminen. Kunnan toiminnan tulisi ennen kaikkea ennakoida ja avointa. Kuntalaisille tulee tiedottaa ja kertoa osallistumiskeinoista ja mahdollisuuksista, jotta vuorovaikutus kunnan virkamiesten ja viranomaisten kanssa toimisi mahdollisimman hyvin. Tarkoituksena on saada kuntalaiselle kuva avoimesta kunnasta, eikä niin, että asiakas saa tiedon vasta päätetyistä asioista. Yksi tärkeimmistä asioista kunnan tiedottamisessa on asiakaslähtöisyys, tiedotukset ja vastaukset asukkaiden ja muiden tahojen kysymyksiin tulee muotoilla niin, että myös asukas jolle kuntaorganisaatio tai päätöksenteon vaiheet eivät ole selviä, ymmärtää viestin. (Kuopion kaupunki 2014.)

Hyvän tiedotteen laatiminen auttaa asukasta ja mediaa ymmärtämään mistä on kysymys. Tiedotteessa tulee käyttää selkeää kieltä ja ammattisanastoa tulee välttää, jos tiedote on tarkoitettu asukkaiden tai median käyttöön. Lauseet on syytä pitää lyhyinä, sillä se selkeyttää tiedotetta. Myös lyhenteitä tulee välttää. (Kuopion kaupunki 2014.) Medialle tiedotteet voidaan laatia suoraan muun muassa sähköpostilla. Medialle laadittu tiedote voi olla myös suoraan uutismuotoon kirjoitettu, jolloin se vähentää toimittajan työmäärää. Tällä hetkellä Lohjalla on toimittu niin, että medialle on lähetetty joissakin tapauksissa sama tiedote, kuin esimerkiksi yrittäjille on jaettu, yritysten valvontakäyntien yhteydessä. Mikäli ajankäytöllisesti on mahdollista, ehdotetaan, että Lohjalla siirryttäisiin lähettämään medialle aina erilainen tiedote kuin kuntalaisille sekä yrittäjille.

Kuvien käyttämistä tiedotteissa tulee harkita. Sanonta yksi kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa, pitää usein paikkansa. Sen takia kuvaa kannattaa käyttää harkiten. Kuva voi toimia tiedotteen tukena, kun kuva on valittu niin, että se tukee kirjoitettua tietoa. Mikäli kuva ei tue itse tiedotteeseen kirjoitettua aihetta, on se parempi jättää kokonaan pois. Usein uutisesta tai tiedotteesta jää mieleen pelkkä kuva, siksi kuvan on tärkeä tukea juttua. (Korpela 2002.) Esimerkiksi SuurLohja -lehdessä 16.7.2014 oli uutinen, kuinka matot tulee pestä Lohjan alueella. Uutinen

itsessään oli hyvä, mutta kuvaksi uutiseen toimittaja oli valinnut kuvan, jossa nuori poika pesee mattoa laiturilla. Eli kuva oli täysin ristiriidassa kirjoitetun tekstin kanssa. Juuri tällaista ristiriitaisuutta tulisi välttää.

5.1 Vuosikello

Vuosikello on työkalu, jonka avulla ajankäyttö ja sen suunnittelu on helpompaa. Vuosikellosta näkee, mitä kenenkin tulee tehdä mihinkin aikaan vuodesta. Vuosikello voi olla tekstimuodossa tai graafinen tai niiden yhdistelmä. Vuosikello tulee suunnitella sitä tarvitsevan tahon tarpeiden mukaan. (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010a.) Tästä syystä ei ole olemassa yhtään yleispätevää vuosikelloa, vaan jokaisella yrityksellä tai organisaatiolla se on omanlaisensa. Vuosikello voi olla esimerkiksi markkinoinnin vuosikello tai viestinnän vuosikello. Vuosikelloa tulee päivittää aina tarpeen mukaan, ja sitä onkin syytä tarkastaa myös vuoden kuluessa. (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti 2010b.) Vuosikello ei myöskään nimestään huolimatta tarkoita välttämättä tammikuusta joulukuuhun kestävästä ajanjaksoa, vaan se voi käsittää yrityksestä tai organisaatiosta riippuen esimerkiksi tilikautta tai lukukautta.

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelulla on käytössään tiedottamisen vuosikello, joka noudattaa normaalia vuosikiertoa, eli se alkaa tammikuusta ja päättyy joulukuuhun. Vuosikelloon on merkitty kaikki yksikön työntekijät ja tärkeät tiedottamisen ajankohdat, sekä mitä keinoa tiedottamisessa käytetään. Jokaisella työntekijällä on vastuualueensa tiedottamisessa. Vuosikello (Liite 3) on päivitetty viimeksi tammikuussa 2015, uusien ympäristönsuojelumääräysten johdosta. Vuosikellon päivityksestä vastaa aina ympäristöyksikön ympäristöassistentti. Hän vastaa myös, että vuosikelloon tulevat muutokset ovat muun yksikön tiedossa ja että muut työntekijät muistavat hyödyntää vuosikelloa. Pääasiassa vuosikello on pysynyt ympäristöyksiköllä melko muuttumattomana, sillä siihen merkitään sellaisia tiedotettavia asioita, jotka toistuvat vuodesta toiseen. Vuosikellon lisäksi muuttuvista tai harvoin tapahtuvista muutoksista, kuten ympäristönsuojelumääräysten uudistuksesta, tiedotetaan erikseen, eikä niitä merkitä vuosikelloon. Vuosikellosta voidaan huomata, että tiedottaminen on vilkkailta huhti-toukokuussa, mikä osaltaan johtuu siitä, että esimerkiksi öljysäiliöiden tarkastuksia valvotaan tehostetusti

kesäaikaan ja tarkastuttaminen on kesäaikaan helpompaa. Myös ajoneuvojen sekä mattojen pesu on tai tulee ajankohtaiseksi pääasiassa loppu keväästä tai kesällä. Varsinkin ympäristönsuojelumääräysten mukaisista velvoitteista tiedotetaan pääasiassa huhti- syyskuussa, sillä Lohjan ympäristöyksikön työntekijä määrä nousee tavallisesti kyseisellä ajanjaksolla, kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden takia ja näin ollen tiettyjä valvottavia kokonaisuuksia on keskitetty enemmän kesälle.

5.2 Verkkosivut

Oman asuinkunnan verkkosivut on käytetyin julkishallinnon verkkosivusto. Lisäksi kunnan verkkosivut ovat usein tutummat kuin kaupungintalo. Monet kunnat ovatkin ilmoittaneet yhdeksi keskeisimmäksi viestintä keinoksi verkkosivunsa. (Hagerlund, Ilves, Järvelä, Krogell-Magni, Kujansivu, Kuupakko, Lahti, Lazarov, Marttila, Moisala, Oravisto, Paavilainen, Rantanen, Rantonen, Suntiainen-Nurmi & Vahtokari 2010, 9.) Tilastokeskuksen (2014) mukaan internetiä käytti koko 16–89-vuotiaasta väestöstä 87 prosenttia. Luku on kasvanut vuoteen 2013 verrattuna.

Verkkosivujen yksi etu on nopeus, ja tietoa pystyy jakamaan huomattavasti nopeammin ja ajantasaisemmin kuin perinteisessä lehtijulkaisussa. Lisäksi verkkosivut ovat taloudellisesti kustannustehokkaampi vaihtoehto kuin esimerkiksi maksulliset lehti-ilmoitukset. (Hagerlund ym. 2010, 11.) Verkkosivujen ajantasaisuus on tärkeää myös sen takia, että media käyttää kunnan verkkosivuja tiedonhaussa.

Lohjan kaupungilla on käytössään verkkosivut joita käytetään aktiivisesti tiedottamisessa sekä muissa kuntalaisia koskevissa asioissa. Lohjan kaupungin verkkosivut tarjoavat ajantasaista, kiinnostavaa sekä luotettavaa tietoa kaupungin toiminnasta. Kunnan verkkosivut ovat suomeksi, ruotsiksi, englanniksi sekä saksaksi. Englannin- ja saksankieliset sivut vaihtuvat matkailupainotteiseen visitlohja-sivustoon. Ruotsinkieliset sivut tarjoavat pääasiassa samat tiedot kuin suomenkielisetkin, mutta hieman suppeammalla tiedon määrällä. Sivujen tieto on ajantasaista. Lohjalla kunnan verkkosivuja päivittää useampi henkilö, sillä joka yksikössä on oma henkilönsä joka vastaa omaa yksikköään koskevasta sisällöstä (Niinikivi 2014). Lohjan kaupungin verkkosivut on suunniteltu yhtenäiseksi ja helppokäyttöisiksi. Ajankohtaiset asiat ovat heti etusivulla, josta ne on helppo havaita. Tämän lisäksi käytössä on hakuominaisuus, jolla verkkosivuilla vierailija pystyy

hakemaan tarvitsemaansa tietoa helposti. Nämä asiat mainittiin verkkosivujen tärkeäksi ominaisuudeksi myös Hagerlundin ym. (2010, 11) tekemässä Suomen Kuntaliiton julkaisussa.

Sen lisäksi, että uusista ympäristönsuojelumääräyksistä tiedotetaan ajankohtaista sekä ympäristö ja luonto kokonaisuuksien alla, tulisi kaavat ja rakentaminen kokonaisuuden alla olla yhteys ympäristönsuojelumääräyksiin, sillä uusien määräyksien luonnoksessa esimerkiksi luvussa 5 pykälässä 18 käsitellään maalämpöjärjestelmien rakentamista. Lisäksi luvussa 2 käsitellään jätevesien haittavaikutusten ehkäisemistä. (Lohjan kaupunki 2013b.) Näin rakentaja saisi heti tietoa itseään koskevista ympäristönsuojelumääräyksistä.

Muut laaditut asiakastiedotteet (Liite 4-8), jotka on laadittu vuosikellon mukaista tiedotusajankohtaa varten, tulee olla helposti löydettävissä, esimerkiksi etusivulla, ajankohtaista kohdassa, josta avautuu tiedote sekä pdf- tiedosto, josta voi nähdä koko asiakasohjeen. Lisäksi muiden asiakasohjeiden (Liite 9-13) ja asiakastiedotteiden (Liite 4-8) tulee olla jatkuvasti saatavilla osassa ympäristö ja luonto, kuten nykyään on ollutkin. Ohjeita päivittäessä tulee kuitenkin muistaa päivittää myös kotisivuille uusien, ajantasainen ohje. Koska ohjeet on päivitetty tammikuussa 2015, on tärkeää muuttaa tiedotteista luontipäivämäärä. Lisäksi ehdotetaan, että ympäristö ja luonto kokonaisuuden alle, saataisiin useimmin kysytyt kysymykset ja vastaukset, koskien esimerkiksi jätevesiä, melua sekä ajoneuvojen pesua. Näin asiakas löytää nopeasti vastauksen mieltä askarruttavaan kysymykseen. Tulee kuitenkin muistaa, että pelkistä ympäristöasioista tiedottaminen verkkosivuilla ei ole mahdollista, sillä kunnan verkkosivujen tarkoitus on palvella useita eri kohderyhmiä. Näitä kohderyhmiä ovat esimerkiksi opiskelijat, matkailijat sekä yrittäjät. (Hagerlund ym. 2010, 12.)

5.3 Sosiaalinen media

Hagerlund ym. (2010, 33) mukaan verkkoviestintä on hyvä vuorovaikutteinen tiedotuskeino sekä palveluntuotannon ja päätöksen teon työkalu. Kunnan asukkaalle verkkoviestintä on hyvä, helppo ja nopea osallistumisen keino. Sosiaalisessa mediassa tietoa voi jakaa kuntalaisille nopeasti esimerkiksi kriisitilanteissa. Yhteistyö kuntalaisten ja virkamiesten välillä helpottuu sosiaalisen median myötä

kun mahdolliset välikädet jäävät tiedottamisessa tai neuvonnassa pois. Sosiaalinen media voi myös lisätä kuntalaisten yhteisöllisyyttä. Kuntaliiton kyselyyn vastanneista kunnista, 38 prosenttia piti yhteisöllisyyden luomista erittäin tärkeänä asiana sosiaalisessa mediassa. (Hagerlund 2014.)

Monesti sosiaaliseksi mediaksi mielletään Facebook mutta muita sosiaalisen median kanavia ovat muun muassa Twitter, YouTube sekä Instagram. Vuonna 2010 Suomen toiseksi suosituin verkkosivusto oli kuitenkin Facebook heti Google Suomen jälkeen (Hagerlund ym. 2010, 35–36). Keskimäärin eniten kunnat myös käyttävät sosiaalisista medioista Facebookia, ja noin 98 prosentilla kunnista, jotka vastasivat Kuntaliiton kyselyyn koskien Kuntien verkkoviestintää ja sosiaalisen median käyttöä 2014, on omat Facebook-sivut. (Hagerlund 2014.) Kunnan kannattaa hyödyntää sosiaalista mediaa laajasti esimerkiksi rekrytoinnissa ja neuvonnassa. Varsinkin nuoret osaajat käyttävät sosiaalisia medioita lähes päivittäin, joten sosiaalisen median kautta tavoittaa helposti ja nopeasti laajan asiakaskunnan. (Hagerlund ym. 2010, 35–36.)

Eniten ja useimmiten sosiaalisessa mediassa jaetaan tietoa tulevista tapahtumista sekä muuta tietoa. Kunnan tiedotteet ovat kolmanneksi eniten jaettu asia sosiaalisessa mediassa. Vähiten kerrotaan valmisteilla olevista asioista. (Hagerlund 2014.) Valmisteilla olevien asioiden tiedottamista kannattaisi kuitenkin lisätä, sillä kuntalaki, hallintolaki sekä maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittavat kaikkia kuntia järjestämään kuntalaisille osallistumismahdollisuuden. Sosiaalisen median, ja muiden tiedottamisen keinojen kautta kunnan asukkaat saisivat tietää ajoissa valmisteilla olevista asioista ja voisivat halutessaan osallistua valmisteltavien asioiden käsittelyyn. (Hagerlund ym. 2010, 33.)

Lohjan kaupungilla on käytössä omat Facebook-sivut, jotka on perustettu vuonna 2011. Tulevaisuudessa Lohjan kaupungin on tarkoitus ottaa käyttöönsä myös Twitter sekä erilaiset blogit (Grandell 2014). Kunnan viralliset Facebook-sivut ovat nähtävissä kaikille halukkaille. Sivustolle pääsee helpoiten kunnan verkkosivuilta, joissa on linkki Facebook-sivuille. Kaupungin Facebook-sivuja päivittää poikkihallinnollinen tiedotusryhmä (Grandell 2014). Näillä sivuilla jaetaan paljon samaa tietoa kuin Lohjan kaupungin verkkosivujen ajankohtaista osiossa mutta myös pienempiä asioita, kuten joulun ja uuden vuoden toivotuksia, joita ei

kunnan verkkosivuilla ole. Kaupungin Facebook-sivuja päivitetään aktiivisesti. Kaupungin virallisten Facebook-sivujen lisäksi Facebookissa on olemassa myös paljon erilaisia ryhmiä Lohjan kaupungin asukkaille. Tällaisia on esimerkiksi ryhmä Lohjalaiset. Lohjan kaupunki ei tiedota tällaisissa ryhmissä virallisesti, mutta se seuraa ryhmiä ja keskusteluja aktiivisesti ja tiedottaa tarpeen vaatiessa asioista omalla virallisella Facebook-sivullaan. (Grandell 2014.)

Verrattuna Lohjan kaupungin Facebook- ja verkkosivuja, on verkkosivuilla ajankohtaista osiossa vähemmän tiedotteita, ja sitä päivitetään harvemmin, mutta siellä jaettu tieto on sisällöltään merkittävämpää. Sosiaalisessa mediassa jaetaan myös muuta tietoa Lohjalta esimerkiksi uutislinkkejä sekä valokuvia. Lisäksi Facebook-sivuilla on tärkeitä päivityksiä kaupunginhallituksen kokouksista, kaupungintalon joulun aukioloajoista ja niin edelleen. (Lohjan kaupunki. 2014d.) Aktiivinen sivujen päivitys ja paikallisten uutisten jakaminen antaa kunnasta kuvan aktiivisena toimijana ja madaltaa osaltaan kuntalaisten kynnystä osallistua keskusteluun. Toisaalta, jos sivuja päivitetään liian paljon, useita kertoja päivässä, tärkeät tiedotteet hukkuvat uutisvirtaan, jolloin Facebook-sivujen merkitys tiedottamisessa vähenee ja seuraaminen hankaloituu. Tästä syystä Facebookin käytössä olisi muun viestinnän ohella olla viestintäsuunnitelma ja aikatauluttaa toiminta. (Hagerlund ym. 2010, 39.)

Facebookin ja muiden sosiaalisten medioiden ongelma on se, että kuntalaiset, jotka syystä tai toisesta eivät sosiaalisessa mediassa ole mukana eivät voi osallistua keskusteluihin, eivätkä välttämättä osaa käyttää sosiaalisia medioita. Tästä syystä on tärkeää muistaa käyttää myös muita keinoja tiedottamisessa, vaikka ne ovatkin hitaampia tai niissä on useampi välikäsi. Lisäksi tulee tarjota kuntalaisille, jotka eivät sosiaalista mediaa tai muuta internetiä käytä, keino osallistua kunnan päätöksen tekoon ja taata, että myös ohjeet ja muutokset tulevat tällaisten kuntalaisten tietoon.

5.4 Intranet

Intranet on ulkopuolisilta suljettu palvelu. Palvelu on tarkoitettu pääasiassa kunnan sisäiseen viestintään ja intranetiin pääsy onkin rajattu usein koskemaan vain kunnan työntekijöitä. Intranetin haasteena on sen laaja käyttäjäkunta, sillä vaikka

käyttäjät ovat kunnan työntekijöitä, ei sama sisältö kosketa välttämättä kaikkia käyttäjiä. Kaikki työntekijät eivät myöskään välttämättä pääse käyttämään intranetiä. Tästä syystä tulee huolehtia, että tärkeät tiedotteet tulevat myös tällaisten työntekijöiden tietoon. Intranetiä koskee, verkkosivujen tapaan, tiedon ajantasaisuus. On tärkeä huolehtia verkkosivujen lisäksi ajantasainen ohjeistus ja tiedotus intranetissä. (Hagerlund ym. 2010, 27–28.)

Lohjan kaupungilla on käytössään intranet, ja sitä tulee hyödyntää uusista ympäristönsuojelumääräyksistä tiedottaessa. Tiedotteessa kannattaa hyödyntää samantapaa kuin verkkosivuilla. Intranetin etusivulla on hyvä olla hetken aikaa tiedotus uusista ympäristönsuojelumääräyksistä sekä linkki suoraan uusiin määräyksiin. Erillisiä asiakasohjeita ei intranetissä tarvitse julkaista, vaan ohjeiden sijaan on hyvä olla linkki kunnan julkisille verkkosivuille, josta löytyvät ajantasaiset asiakasohjeet. Näin päivitettäviä sivustoja ei ole useita ja tieto pysyy paremmin ajantasaisena. Lohjan kaupungin intranetissä on myös erikseen kohta säännöt ja ohjeet, jonka alle on myös hyvä lisätä uudet ympäristönsuojelumääräykset tai linkki kunnan omille verkkosivuille, kohtaan missä uudet määräykset ovat. Työntekijöistä riippuen monet etsivät tietoa joko intranetistä tai kunnan julkisilta verkkosivuilta ja siksi myös pääasiassa intranetiä käyttävät työntekijät tulee huomioida. Esimerkiksi Kuopion kaupungin viestintäohjeessa (2014), kehoitetaan työntekijöitä vierailemaan niin julkisilla verkkosivuilla kuin intranetissä päivittäin. Kiiressä tämä voi kuitenkin unohtua.

5.5 Paikalliset lehdet

Julkaistavia lehtiä ja muita joukkotiedotusvälineitä käytetään runsaasti kunnan tiedottamisessa (Ahvenainen, Jyrkänne, Keränen, Laine, Nousiainen, Nuorivuori, Seppälä, Tyry-Salo 2004, 25). Sanomalehtien liiton (2014a) mukaan koko Suomessa julkaistaan melkein 200 sanomalehteä. Varsinkin ikääntyvästä väestöstä suuremman osan tavoittaa juuri painetulla sanomalehdellä. Nuorista enemmistö suosii sanomalehtien verkkoversiota. (Sanomalehtien liitto 2014b.) Kokonaisuudessaan sanomalehtien levikki on laskussa, mutta silti niiden levikki oli vielä 2013 noin 2,3 miljoonaa kappaletta (Sanomalehtien liitto 2014c).

Yleensä kunnan alueella julkaistaan useita eri paikallislehtiä, ja kunnasta riippuen eri kielillä. Paikallislehdet voivat olla asiakkaille joko maksullisia tai ilmaisia. Kunnan kannattaa itse olla säännöllisesti ja aktiivisesti yhteydessä eri joukkotiedotusvälineisiin, sillä se parantaa yhteistyötä ja sitä kautta lisää tiedotusvälineiden halukkuutta julkaista esimerkiksi kunnan materiaalia (Ahvenainen ym. 2004, 27). Tulee kuitenkin huomioida, että kaikki tiedotteet ja kunnan uutiset eivät ole median mukaan merkityksellisiä, eivätkä siten ylitä uutiskynnystä. Varsinkin juuri painetussa lehdessä tilaa on vähemmän, mikä nostaa uutiskynnystä. Uutiskriteereitä ovat muun muassa ajankohtaisuus, kiinnostavuus, läheisyys sekä merkitys. (Kuopion kaupunki 2014.) Mikäli alueella on useita joukkotiedotusvälineitä, on niitä kaikkia kohdeltava tasapuolisesti. Jos useasta tiedotusvälineestä otetaan kuntaan yhteyttä ja kysytään samoja asioita, on kaikille annettava samat tiedot. Myös valtuuston, hallituksen ja lautakuntien esityslistat sekä muut ohjeet ja materiaalit tulee toimittaa kaikille niitä pyytäneille tiedotusvälineille. (Ahvenainen ym. 2004, 25.) Merkittävässä uutisissa ja tiedotuksissa on hyvä järjestää tiedotustilaisuus, johon kutsutaan kaikki paikalliset tiedotusvälineet. (Ahvenainen ym. 2004, 26.) Näin kaikki saavat varmasti saman tiedon ja virkamiesten ajankäyttö tehostuu, kun jokaiseen toimittajaan ei erikseen tarvitse olla yhteydessä.

Paikallislehdissä julkaistaan usein kuntaa tai useampaa lähikuntaa koskevia asioita. On tärkeää myös, että kunnan virkamiehet seuraavat aktiivisesti esimerkiksi paikallislehtien mielipidepalstaa, sillä siellä esitettyihin kysymyksiin tulee vastata aina ja riittävän nopeasti (Ahvenainen ym. 2004, 26). Ohjeita ja tiedotteita julkaishtaessa, on uutiseen hyvä laittaa virkamiehen tiedot, keneltä saa tarvittaessa lisätietoa, tai jos uutisessa pyydetään kuntalaisia ilmoittamaan muun muassa vieraslajeista, kuka virkamies vastaa tiedon keräämisestä. Näin kunnan asukkaat saavat otettua helpommin yhteyttä oikeaan virkamieheen, eikä välikäsiä tai tietokatkoksia pääse syntymään. Myös uutista kirjoittava toimittaja on ohjattava oikean asiantuntijan pariin, jotta uutisesta saadaan mahdollisimman kattava. (Ahvenainen ym. 2004, 25.)

Lohjalla julkaistaan muun muassa seuraavia lehtiä:

- Länsi-Uusimaa
- SuurLohja

- Iitalohja
- Karkkilan tienoo
- Västra Nylund
- Ykköslohja
- Ykkössanomat.

Näitä lehtiä käytetään säännöllisesti tiedottamisessa. (Niinikivi 2015c.) Lainsäädännön vaatimia kuulutuksia julkaistaan seuraavissa lehdissä:

- Länsi-Uusimaa
- Karkkilan Tienoo
- Västra Nylund.

Koska Lohja on kaksikielinen kunta, tulee tiedotusvälineissä huomioida myös ruotsinkieliset kunnan asukkaat. Tärkeitä asiakasohjeita onkin laadittu niin suomeksi kuin ruotsiksi. Kuulutukset lähetetään kunnan omalle kielenkääntäjälle, jonka jälkeen ne lähetetään lehtiin painettavaksi. Tiedottamisessa tulee ottaa huomioon, etteivät kaikki ihmiset tilaa maksullista lehteä. Tästä syystä ohjeistavia uutisia tulee julkaista myös ilmaisjakelulehdissä, kuten Lohjalla on toimittukin. Yllämainituista lehdistä ilmaisia ovat muun muassa Suur-Lohja sekä Ykköslohja. Länsi-Uusimaa tavoittaa maksullisista lehdistä suurimman lukijakunnan. Länsi-Uusimaa tavoitti vuonna 2013 noin 39 000 lukijaa (Länsi-Uusimaa 2015). Karkkilan Tienoon levikkialueeseen kuuluu vastaavasti noin 16 000 asukasta (Karprint Oy 2015).

Uusista ympäristönsuojelumääräyksistä on kirjoitettu jo laatimisprosessin aikana muun muassa Länsi-Uusimaa-lehdessä. Eniten palstatilaa on saanut kiista lumenkaatopaikkojen siirtymäajasta. Lumenkaatopaikkoja on käsitelty niin toimittajien kuin kuntalaistenkin toimesta. Kuntalaiset ovat osallistuneet keskusteluun muun muassa Tekstarit-palstalla (Länsi-Uusimaa 2015b). Kuulutuksen lisäksi ehdotetaan, että ympäristönsuojelumääräyksiensä voimaan tullessa, paikallisille lehdille lähetetään tiedote jossa käsitellään uusia määräyksiä. Tässä tiedotteessa olisi hyvä painottaa entisen selkeästi Sammatin sekä Karjalohjan siirtymäaikoja ja niiden aiheuttamia mahdollisia toimenpiteitä alueen asukkaille. Lisäksi maalämpökaivo-

jen rakentamiskieltoa tulisi ottaa esille, sillä sen on oletettu olevan kuntalaisille ja medialle isommassa roolissa, kuin se tähän mennessä on ollut.

5.6 Asukasyhdistykset

Kaupungeissa ja kunnissa toimii usein monia kylä- ja asukasyhdistyksiä. Nämä yhdistykset järjestävät tapahtumia, tiedottavat alueen asukkaille kunnan uudistuksista ja luovat yhteishenkeä alueen asukkaille. Monet kylä- ja alueyhdistykset muodostaa valtuustokauden mittaisen aluetoimikunnan ja eri aluetoimikunnista valitaan jäsenet alueiden johtokuntaan. Johtokunta kokoontuu säännöllisesti ja ottaa kantaa muun muassa talousarvion valmisteluun. (Lohjan kaupunki 2015.) Joissakin kaupungeissa, kuten Kuopiossa, asukasyhdistyksiltä pyydetään lausuntoja kaupungin kehittämishankkeissa (Kuopion kaupunginosat 2014). Asukasyhdistykset ovat näin ollen hyvä keino vaikuttaa oman kunnan asioihin.

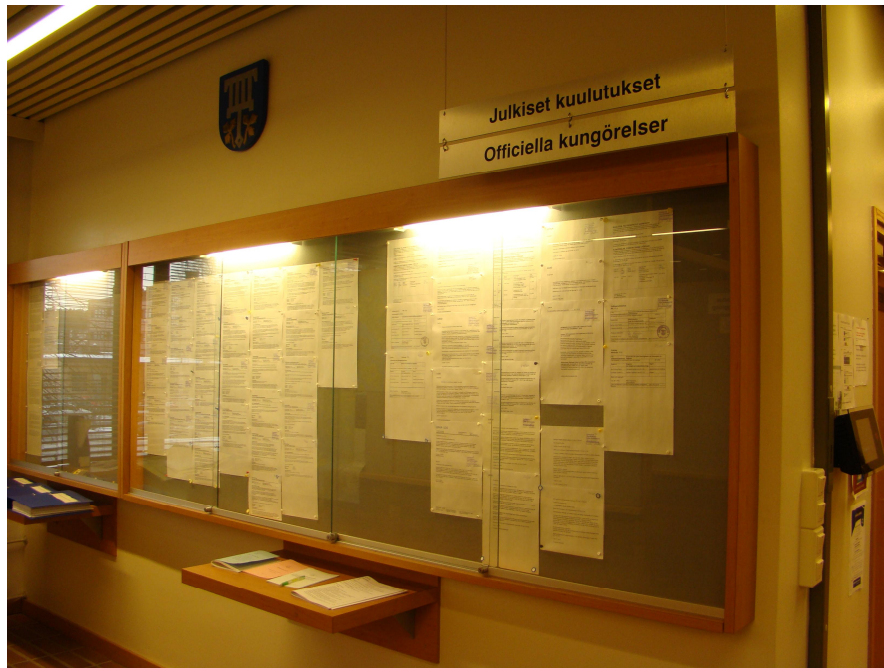
Lohjan alueella toimii useita eri asukas- /kyläyhdistyksiä. Yhdistysten määrä on noussut kuntaliitosten myötä. Lohjalla asukasyhdistykset ovat olleet aktiivisesti mukana muun muassa Suomi puhtaaksi -ympäristötalkoissa, jonka tarkoituksena on ollut kerätä yhtenä päivänä omalta asuinalueelta roskia, ja näin ollen parantaa oman alueen asuinviihtyvyyttä. Lohjan alueen asukas- ja kyläyhdistyksien tavoitteena on edistää lähidemokratiaa sekä asukkaiden yhteistyötä ja omatoimisuutta. Tärkeää on myös saada koko laajan uuden Lohjan lähidemokratia toimimaan, jotta jokainen asukas olisi tasa-arvoisessa asemassa päätöksen teossa. (Lohjan Kylät ry 2012.)

Kunnan viestinnässä asukasyhdistykset ovat tärkeässä roolissa. Lohjalla asukasyhdistyksien aktiivisuutta halutaan lisätä entisestään ja yhteistyötä kunnan kanssa parantaa. Yksi tavoite on saada asukasyhdistykset tiedottamaan kunnassa muuttuvista asioista enemmän oman alueensa asukkaille. Näin myös uusien ympäristönsuojelumääräysten kanssa pyritään toimimaan. Tarkoitus on, että kunta tiedottaa asukasyhdistyksiä uusista määräyksistä ja jakaa esimerkiksi asiakasohjeita yhdistyksille, jotka sitten voivat jakaa tiedotteita eteenpäin asukkaille, esimerkiksi alueensa kokouksissa.

5.7 Ilmoitustaulut

Kunnan ilmoitustaulujen merkitys on vähentynyt muiden tiedotuskeinojen yleistyessä. Kunnan ilmoitustaulua käytetään pääasiassa kuulutuksiin, sillä jo lainsäädäntö velvoittaa kuntaa tiedottamaan kuulutuksistaan siihen varatulla ilmoitustaululla (Laki julkisista kuulutuksista 34/1925). Kuulutusten tulee olla nähtävillä myös kesäaikaan, vaikka kunnanvirasto olisikin muuten suljettuna (Suomen Kuntaliitto 2015a). Esimerkiksi valitusaikaan tällä on merkitystä. Lohjalla kaupungintalo on kesälläkin avoinna, mutta pienempien kuntien kohdalla tilanne voi olla toinen. Kunnan kuulutuksien on oltava nähtävillä vähintään 14 päivää (Laki julkisista kuulutuksista 34/1925). Vaikka laki velvoittaa julkaisemaan tiedot päätöksistä kunnan ilmoitustaululla, ei se yksin riitä, vaan päätöksistä on tiedotettava myös muilla keinoin, kuten kunnan verkkosivuilla tai muilla kunnan sopimilla tiedotuskeinoilla (Suomen Kuntaliitto 2015b), kuten paikallisissa lehdissä.

Lohjalla kunnan virallinen ilmoitustaulu sijaitsee kaupungintalon alakerrassa, osoitteessa Karstuntie 4. Tällä ilmoitustaululla on nähtävillä kaikki lain vaatimat ilmoitukset. Kunnantalon lisäksi Lohjalla on joitakin kuulutuksia nähtävillä Nummen ja Karjalohjan palvelupisteillä. Nämä palvelupisteet ovat kesäisin muutamia viikkoja suljettuina, ja muutoinkin ne ovat avoinna vain joitakin päiviä viikossa. Lain täyttymiseen kuulutusten esilläolosta tämä ei vaikuta, vaan nähtävillä kuulutukset ovat näissä palvelupisteissä asiakaspalvelusyistä. Yleensä Lohjalla on kuulutukset nähtävillä lain vaatiman 14 päivää, mutta ympäristötoimen päätöksissä esilläoloaika on 30 päivää, koska ympäristönsuojelulaki (527/2014) määrää, että esimerkiksi ympäristöluvista tulee kuuluttaa vähintään 30 päivää. Esilläoloaika on siis sama kuin valitusaika (Niinikivi 2015). Kuvassa 1 on Lohjan yksi virallisista ilmoitustauluista. Kaupungintalon alakerrassa on useita ilmoitustauluja, joissa kuulutuksia on aihealueittain.

KUVA 1. Kunnan ilmoitustaulu

Lohjalla on virallisen ilmoitustaulun lähellä, ympäristöyksikön oma piste, jossa on esillä muun muassa ympäristöön liittyviä julkaisuja sekä oppaita ja esitteitä, jotka liittyvät esimerkiksi jätevesihuoltoon. Lisäksi pisteeltä saa tarvittavia ohjeita ja lomakkeita. Tämän työn yhteydessä laadittavia asiakasohjeita tullaan laittamaan esille myös tälle ympäristöyksikön pisteelle. Pisteellä on päivitettäviä ohjeita, jotka koskevat öljysäiliöitä sekä tankkauspisteitä, sillä muut lomakkeet ovat ajan tasalla, eikä niihin ei ole tulossa muutoksia ympäristönsuojelumääräysten uudistamisesta. Ohjeiden lisäksi kaikki voimassa olevat ympäristönsuojelumääräykset korvataan pisteellä uusilla määräyksillä. Kovin suurta menekkiä määräyksillä ei ole, joten painettavia versioita ei monia tarvitse olla esillä. Pääpaino tässäkin on kunnan verkkosivuilla, sillä moni asukas katsoo uudet määräykset mieluummin verkosta kuin paperillisesta versiosta. Kuvassa 2 on kuvattu Lohjan ympäristöyksikön palvelupistettä.

KUVA 2. Ympäristöyksikön palvelupiste

6 YHTEENVETO

Liitteessä 14 on uusia ympäristönsuojelumääräyksiä, koskeva tiedotussuunnitelma, joka oli osittain tämän työn tarkoitus. Tässä opinnäytetyössä on tuotu esille ympäristönsuojelumääräysten nykytilaa Suomessa, sen laatimisprosessia sekä esitelty ympäristönsuojelumääräyksiin vaikuttavaa lainsäädäntöä. Työn tueksi on selvitetty myös Lohjan kaupungin paikallisia olosuhteita sekä voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä. Lisäksi on verrattu uusien ja vanhojen ympäristönsuojelumääräyksien eroja sekä tutustuttu kunnan viestintään ja siihen vaikuttavaan lainsäädäntöön.

Työssä on haastateltu Lohjan kaupungin ympäristövalvonnan työntekijöitä ja tutustuttu muiden kuntien viestintäsuunnitelmiin. Lisäksi on perehdytty voimassa olevaan lainsäädäntöön. Työn yhteydessä päivitettiin ja yhtenäistettiin myös kaikki asiakasohjeet, tiedotteet sekä sisäiset ohjeet, jotka liittyvät uusiin ympäristönsuojelumääräyksiin. Tämän työn liitteiksi 4-13 on koottu vain asiakkaille ja lehdistölle tarkoitettuja tiedotteita.

Kuntien viestintää säätelee paljon lainsäädäntö, ja Lohjan kaupungilla on käytössään monipuolisesti eri tiedotuskanavia. Lisäksi sillä on ollut käytössään muun muassa vuosikello, joka on pääasiassa sisältänyt viestintään liittyvää materiaalia. Lohjan kaupungin tärkeimpiä tiedottamisen keinoja ovat kunnan verkkosivut sekä paikalliset lehdet. Kuten suunnitelmasta (Liite 14) voi huomata, pyritään myös muita kanavia aktivoimaan, mutta tiedottaminen nojaa edelleen vahvasti verkkosivuihin sekä lehtiin. Jos Lohjaa verrataan tiedottamisessa muihin kuntiin, ei se eroa tiedottamisen osalta muista. Kuntien viestintäsuunnitelmat ovat olleet melko samanlaisia, joten työssä ei lopulta olla käytetty usean kunnan viestintäsuunnitelmia lähteinä.

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten tiedottamisen ja jalkautuksen yhteydessä itselleni muodostui selkeä kuva kunnan toiminnasta, päätöksen teosta ja vallitsevasta lainsäädännöstä ja sen antamista määräyksistä. Työ toimii hyvänä pohjana jatkossa vastaavanlaisissa prosesseissa.

LÄHTEET

Ahvenainen, T., Jyrkänne, S., Keränen, S., Laine, R., Nousiainen, K., Nuorivuori, A., Seppälä, J., Tyry-Salo, S. 2004. Kunnan viestintä. Helsinki: Suomen Kuntaliitto

Asikainen, T., Kärnä, P. 2015. Ennakoi ja karta kalliita öljyvahinkoja – Opas öljysäiliön omistajille ja haltijoille. Lahti: Lahden ammattikorkeakoulu. 21–24.

Fonecta. 2015. Reittihaku, Lohja – Turku. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa: http://www.fonecta.fi/kartat?routeFrom=LOHJA&routeTo=TURKU#kartat/?routeFrom=LOHJA&routeTo=TURKU&_suid=14207901171960014837215206327136

Grandell, H-M. 2014. Sosiaalinen media-Lohjan kaupungin pelisäännöt. Ohje.

Hagerlund, T., Ilves, J., Järvelä, T., Krogell-Magni, P., Kujansivu, A., Kuupakko, L., Lahti, T., Lazarov, P., Marttila, E., Moisala, S., Oravisto, L., Paavilainen, M., Rantanen, T., Rantonen, R-L., Suntiainen-Nurmi, A. & Vahtokari, T. 2010. Kuntien verkkoviestintä. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.

Hagerlund, T. 2014. Kuntien verkkoviestintä ja sosiaalisen median käyttö –kysely 2014. [viitattu 7.1.2015]. Saatavissa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/viestinta/verkkoviestinta/Documents/Kuntien%20verkkoviestinnän%20ja%20sosiaalisen%20median%20kysely%202014%20-%20tulokset%20FI.pdf>

Hallintolaki 434/2003.

Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy. 2005. Lohjan kaupunki Ojamonkankaan vanha kaatopaikka perustilaselvitys.

Kanninen, E. Ympäristötarkastaja. Lohjan kaupunki. Haastattelu 9.1.2015

Karjalohjan kunnan ympäristönsuojelumääräykset. 2003.

Karprint Oy. 2015. Paikallislehdet. [viitattu 12.1.2015]. Saatavissa: http://www.karprint.fi/assets/kan_sis_premi/KT_mediakortti.pdf

Klang, J., Kelkka, M., Nyberg, J., Svenns, T. 2013. Valtatien 1 liikenneturvallisuustarkastus. Helsinki: Varsinais-Suomen ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kokko, T. 2012. Vanha kaatopaikka on maastoon hautautunut kallis riski. Yle uutiset 7.6.2012. [viitattu 13.1.2015]. Saatavissa: http://yle.fi/uutiset/vanha_kaatopaikka_on_maastoon_hautautunut_kallis_riski/5370402

Kokkonen, A. Johtava ympäristötarkastaja. Lohjan kaupunki. Haastattelu 9.1.2015

Korpela, Jukka. 2002. Kuvien käytöstä viestinnässä yleensä ja Webissä erityisesti. [viitattu 19.1.2015]. Saatavissa: <https://www.cs.tut.fi/~jkorpela/kuvat.html>

Kuntalaki 365/1995.

Kuopionkaupunginosat. 2014. Asukasyhdistykset. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa: <http://kuopionkaupunginosat.fi/asukasyhdistykset>

Kuopion kaupunki. 2014. Kuopion kaupungin viestintäohje. [viitattu 15.1.2015]. Saatavissa: http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/viestinta/kuntien-viestinta/kuntien-veistintaohjeet/Documents/Kuopio_DRAFT.pdf

Murto, R. 2015. Lohjanharju – oikeammin reunamoreenimuodostuma. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa: <http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Kaupunkisuunnittelu/ymp%C3%A4rist%C3%B6yksikk%C3%B6/Lohjanharjun%20historiaa.pdf>

Laki julkisista kuulutuksista 34/1925.

Lohjan kaupunki. 2014a. Väkiluku. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa: http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Keskushallinto/Tilastot/NLohja_vakiluku_vuosittain_1985-.pdf

Lohjan kaupunki. 2014b. Pohjavesien suojelu. [viitattu 5.11.2014]. Saatavissa: <http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=578&alasivu=578>

Lohjan kaupunki. 2014c. Ruotsin kielisten osuus väestöstä. [viitattu 12.11.2014].

Saatavissa:

http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Keskushallinto/Tilastot/NLohja_ruotsinkielinen_vaesto_1997-.pdf

Lohjan kaupunki. 2014d. Lohjan kaupunki. [viitattu 7.1.2015]. Saatavissa:

<https://www.facebook.com/lohjankaupunki>

Lohjan kaupunki. 2014e. Lohjan ympäristönsuojelumääräykset. [viitattu:

13.11.2014]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=527&alasivu=527>

Lohjan kaupunki. 2015a. Lohjan kaupungin alueen luonnonsuojelualueet ja suojellut luontotyypit. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=1783&alasivu=1783>

Lohjan kaupunki. 2015b. Luonto. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=154&alasivu=154>

Lohjan kaupunki. 2015c. Suomen orkideoiden kuningattaret. [viitattu 9.1.2015].

Saatavissa: <http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=2342&alasivu=2342>

Lohjan kaupunki. 2015d. Lohjan kasvisto. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=633&alasivu=633>

Lohjan kaupunki. 2015f. Vieraslajit. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&sivu=2330&alasivu=2330>

Lohjan kaupunki. 2015g. Lohja on Länsi-Uudenmaan kaupallinen keskus. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:

<http://www.lohja.fi/default.asp?sivu=5&alasivu=5&kieli=246>

Lohjan kaupunki. 2015h. Elinkeinorakenne ja kehittämistavoitteet. [viitattu

1.9.2015]. Saatavissa:

http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&id_sivu=114&alasivu=114

Lohjan kaupunki. 2015i. Asunnot ja kesämökit. [viitattu 1.9.2015]. Saatavissa: http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Keskushallinto/Tilastot/N_Asunnot_ja_kesamokit.pdf

Lohjan kaupunki. 2015. Lähidemokratia. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa: http://www.lohja.fi/default.asp?kieli=246&id_sivu=2655&alasiivu=2655

Lohjan kaupunki. 2013. Moision uimarannan uimavesiprofiili. [viitattu: 12.11.2014]. Saatavissa: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:9GsKAMcI6gJ:www.lohja.fi/Liitetiedostot/Kaupunkisuunnittelu/Hallinto_ja_talous/Uimavesiprofiili_Moision_Julkinen.doc+&cd=1&hl=fi&ct=clnk&gl=fi

Lohjan kaupunki. 2013b. Lohjan ympäristönsuojelumääräykset. [viitattu 13.11.2014]. Saatavissa: http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Kaupunkisuunnittelu/ymp%20rist%20F6yksikk%20F6ehdotus_maaraykseksi.pdf

Lohjan kaupunginvaltuusto 14.1.2015 § 5.

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset. 2004.

Lohjan kaupungin ympäristöyksikkö. 2012. Lohjalaiset ovat tarkastuttaneet hyvin öljysäiliöitään viime vuoden aikana. Lehdistötiedote.

Lohjan ympäristöyksikkö. 2013. Luonnonmuistomerkit.

Lohjan ympäristöyksikkö. 2014. SL ja suojellut luontotyypit ja –kasvupaikat.

Lohjan Kylät ry. 2012. Läntistä lähidemokratiaa. [viitattu 20.1.2015]. Saatavissa: www.lohjankylat.fi/attachments/Lahidemokratiahankesv_06112012.doc

Luonnos: Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset. 2014.

Länsi-Uudenmaan jätelautakunta. 2014. Jätehuoltomääräykset. [viitattu 25.11.2014]. Saatavissa: <http://www.roskaraati.fi/jatehuoltomaaraykset/>

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 2014. Tietoa Hiidenvedestä. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa: <http://www.hiidenvesi.fi/fi/hiidenvesi>

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 2015a. Järvet. [viitattu 22.1.2014]. Saatavissa: <http://www.vesientila.fi/fi/kunnat/lohja/jarvet>

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry. 2015b. Lohjanjärvi. [viitattu 22.1.2014]. Saatavissa: <http://www.vesientila.fi/fi/kunnat/lohja/jarvet/lohjanjarvi>

Länsi-Uusimaa. 2015. Ota yhteyttä Länsi-Uusimaahan. [viitattu 12.1.2015]. Saatavissa: <http://www.lansi-uusimaa.fi/yhteystiedot>

Länsi-Uusimaa. 2015b. Tekstarit. Länsi-Uusimaa 19.1.2015

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti. 2010a-b. Vuosikello. [viitattu 13.11.2014]. Saatavissa: <http://matkailu.luc.fi/Tuotekehitys/Tyokaluja/Ideointiin/Vuosikello>

Murto, R. 2015. Ympäristöpäällikkö. Lohjan kaupunki. Haastattelu 27.1.2015.

Niinikivi, M. 2015a. Ympäristöassistentti. Lohjan kaupunki. Haastattelu 14.1.2015.

Niinikivi, M. 2015b. Ympäristöassistentti. Lohjan kaupunki. Haastattelu 7.1.2015.

Niinikivi, M. 2015c. Ympäristöassistentti. Lohjan kaupunki. Haastattelu 15.1.2015.

Niinikivi, M. 2015d. Vuosikello.

Nummela, K. 2014. Lohjanharjun pohjavesien yhteistarkkailu vuonna 2013. Karkkila: Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

Nummi-Pusulän ympäristönsuojelumääräykset. 2008.

Nygård, M. 2006. Pohjavesialueella sijaitsevien öljysäiliöiden kartoitus Lohjan kaupungissa. Lohja: Lohjan ympäristölautakunta.

Pietarinen, A. 2014. Kuntien ympäristönsuojelumääräykset nykytila ja tulevaisuuden mahdollisuudet. Helsinki: Suomenkuntaliitto.

- Ryttäri, T. 2015. Jättiputket (*Heracleum persicum*-ryhmä). [viitattu 9.1.2015].
Saatavissa: <http://vieraslajit.fi/lajit/MX.41695/show>
- Salonen, T. 2015. Lohjan elinkeinoelämä. [viitattu 9.1.2015]. Saatavissa:
<http://www.lohja.fi/uudenlohjalaisenopas/elinkeinoelama.htm>
- Sanomalehtienliitto. 2014a. Sanomalehtitieto. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa:
<http://www.sanomalehdet.fi/sanomalehtitieto>
- Sanomalehtienliitto. 2014b. Yhteistavoittavuus. [viitattu 8.1.2015]. Saatavissa:
http://www.sanomalehdet.fi/sanomalehtitieto/median_kaytto/yhteistavoittavuus
- Sanomalehtienliitto. 2014c. Sanomalehtien levikki 2004-2013. [viitattu 8.1.2015].
Saatavissa:
http://www.sanomalehdet.fi/sanomalehtitieto/levikki/sanomalehtien_levikki_2004-2013
- Suomen Kuntaliitto. 2015a. Kunnan ilmoitustaululle on oltava vapaapääsy myös kesällä. [viitattu 14.1.2015]. Saatavissa:
<http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/uutisia/2012/Sivut/2012-05-25-kunnan-ilmoitustaulu.aspx>
- Suomen Kuntaliitto. 2015b. Päätöksen tiedoksianto. [viitattu 14.1.2015]. Saatavissa:
<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/laki/hallintojuridiikka/paatoksenteke/paatoksen-tiedoksianto/Sivut/default.aspx>
- Suomen luonnonsuojeluliitto. 2015. Rehevöityminen lisää sinileviä. [viitattu 27.1.2015]. Saatavissa: <http://www.sll.fi/keski-suomi/luonto/vedet/sinileva-ongelma>
- Takala, R. 2013. Maalämpökaivot voivat olla riski pohjavesialueella. [viitattu 27.11.2014]. Saatavissa: <http://www.kiinteistoposti.fi/artikkelit/maalampokaivot-voivat-olla-riski-pohjavesialueella/>

Tilastokeskus. 2014. Internetin käytön yleiset muutokset. [viitattu 13.11.2014].

Saatavissa: http://www.stat.fi/til/sutivi/2014/sutivi_2014_2014-11-06_kat_001_fi.html

Valtioneuvoston asetus asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista 846/2012.

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista 444/2010.

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikki laskeuman tavoitearvosta 480/1996.

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992.

Vermeulen, S. 2002. Lohjan kaupungin kaatopaikkojen riskianalyysi.

Vesilaki (587/2011)

Ympäristöhallinto. 2014. Lohjanpohjavesialueet. [viitattu 20.11.2014]. Saatavissa:

[http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Pohjaveden_suojelu/Pohjavesialueet/Lohjan_pohjavesialueet\(14292\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Pohjaveden_suojelu/Pohjavesialueet/Lohjan_pohjavesialueet(14292))

Ympäristöministeriö. 2014. Vastaavuustaulukko vanhan ja uuden ympäristönsuojelulain pykälästä. [viitattu 5.11.2014]. Saatavissa:

<http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7BBBA7EB302-B243-4B93-B60B-F5E16511FF14%7D/97718>

Ympäristönsuojelulaki 527/2014.

LIITTEET

LIITE 1. Ympäristönsuojelumääräysten jakautuminen Suomessa

LIITE 2. Lohjan pohjavesialueet

LIITE 3. Vuosikello

LIITE 4. Ajoneuvojen pesu -tiedote

LIITE 5. Matonpesu -tiedote

LIITE 6. Puutarhajäte- tiedote

LIITE 7. Häiritsevä savu -tiedote

LIITE 8. Melu -tiedote

LIITE 9. Asiakasohje meluilmoituksen laatimiseksi

LIITE 10. Asiakasohje öljysäiliön omistajille

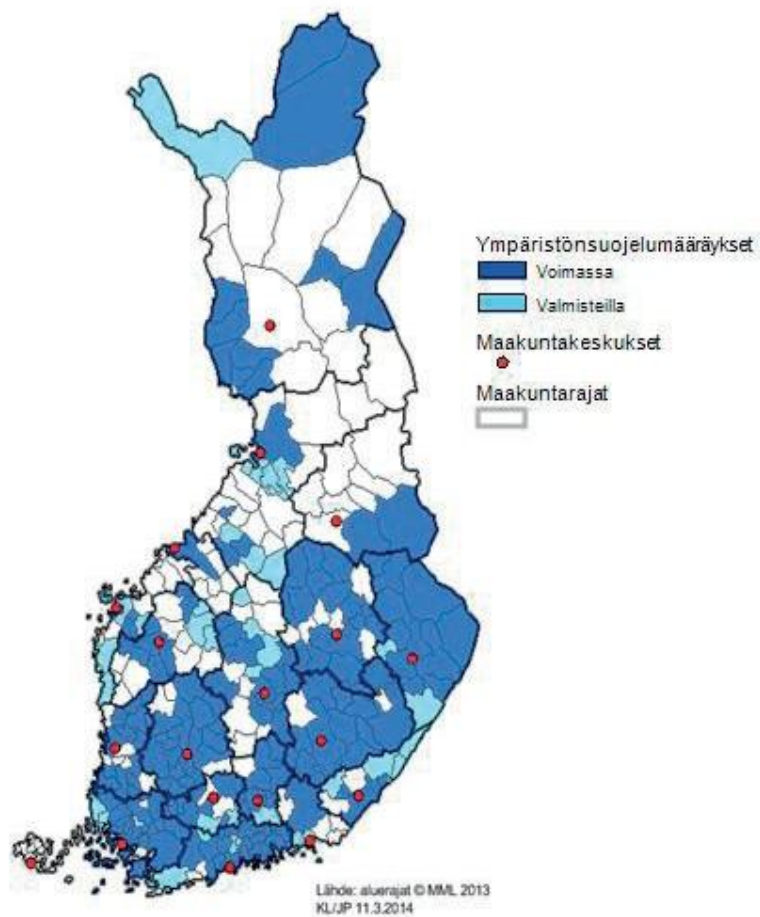
LIITE 11. Asiakasohje pienen tankkauspisteen omistajalle ja rakentajalle

LIITE 12. Asiakasohje maataloudelle

LIITE 13. Asiakasohje jätteen pienimuotoiseen hyödyntämiseen

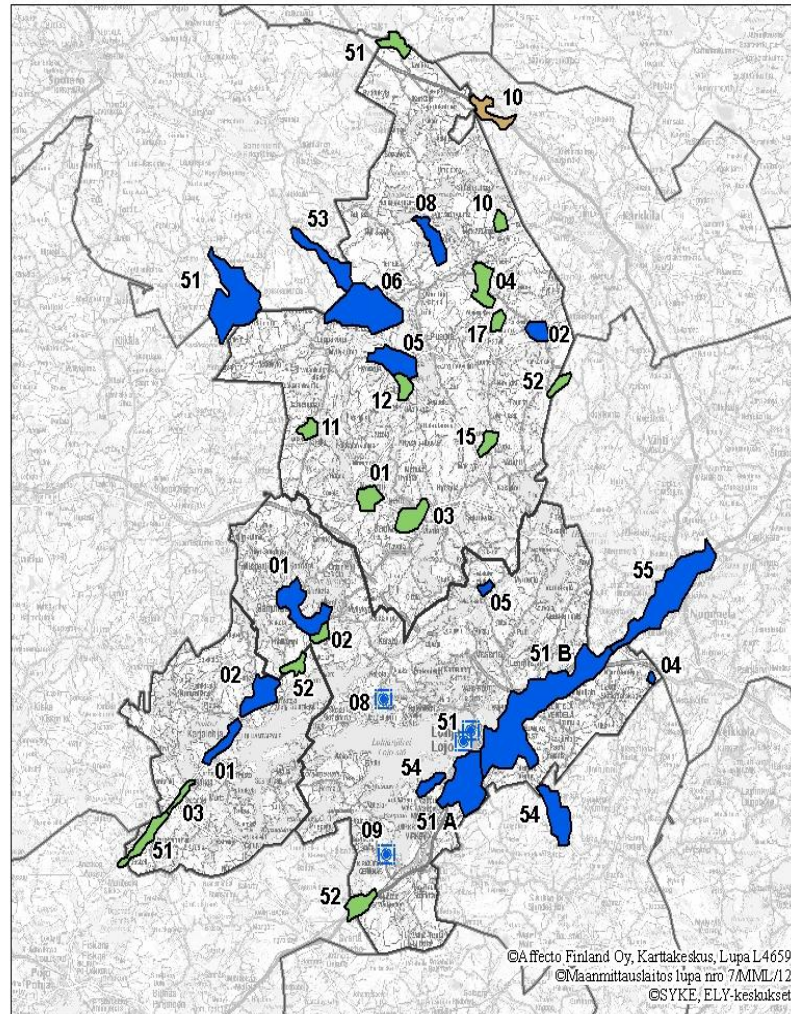
LIITE 14. Ympäristönsuojelumääräyksiä koskevat tiedotusajankohdat

LIITE 1. Ympäristönsuojelumääräysten jakautuminen Suomessa

(Pietarinen 2014, 30)

LIITE 2. Lohjan pohjavesialueet

Tärkeät

Soveltuvat

Muut

Kallioporakaivo-ottamot

0 2,5 5 10
Km

Yleiskartta 1:300 000

UUS/ST 9.7.2012

(Ympäristöhallinto 2014.)

LIITE 3. Vuosikello

					
		Aikataulu	Toteutus tapa	Yhteistyötaho	Muuta huomioitavaa
TAMMI					
- Maatalouden ympäristönsuojelutiedotteet (polto, tankkauspisteet, eläinten pito, suojavaähyke, kosteikko/laskeutusaltaat)			Maataloustoimi		Tanja
- Kamaisten luontopolku auki kävijöille -tilanne tarkistetaan vuosittain		Netti, lehdistö		Tiedote valmiina, muokattavissa	Risto
HELMI					
- Pihapongaus -kisa		Netti	Hakki ry	Tulokset nettiin	Risto
- Luontoretki esitteen teko		Esite, netti	Hakki ry ja Ympäristöyhdistys		Risto, Minna
MAALIS					
- Earth hour -tapahtuma		Netti			Risto
- Puutarhajätteiden käsittely tiedote		Lehdistö, netti		Tiedote valmiina, muokattavissa	Susanna
HUHTI					
- Suomi Puhtaaksi -roskatakoot		Lehdistö, netti	Kts erillinen lista	Tiedote valmiina, muokattavissa	Susanna
- Autojenpesuohje		Lehdistö, netti		Tiedote valmiina, muokattavissa	Susanna
- Puutarhajätteiden käsittely tiedote		Lehdistö, netti		Tiedote valmiina, muokattavissa	Susanna
- Tiedote luontopoluista		Lehdistö, netti			Risto
- Tiedote vaarallisista jätteistä ja muistutus ongelmajätteiden ja metalliromujen keräysautojen kierroksista		netti	Rosk'n Roll	Linkki Rosk'Rollin netti sivulle	Susanna
TOUKO					
- Jätevesiviikko	Vko 18		Lansi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry	viikko vaihtelee vuosittain	Eija
- Valtakunnalliset siivoustakoot, paikkakunnan valinnanvarainen päivä		lehdistö, netti, sähköposti		viikko vaihtelee vuosittain	Susanna
- Nuukuusviikko	Vko 18			viikko vaihtelee vuosittain	Susanna
- Öljysäiliöiden tarkastuttaminen ajankohtaista		Lehdistö, netti			Eija
- Rakennusjätteet					Susanna
- Meluohjeistus (kesäjuhlat + rakentaminen + nurmikonhoitoa)		Lehdistö, netti			Eija
- Vesiliikennerajoitukset, kuulutus		netissä, asiakirjat asiakaspalvelussa			Ville, Minna
- Mattojenpesu tiedote (toukokuun loppu tai kesäkuun alku)					Susanna
KESÄ					
- Vieraslajit					Risto
- Jokamiehenoikeudet					Risto
- Mattojenpesu tiedote (toukokuun loppu tai kesäkuun alku)					Susanna

LIITE 4. Ajoneuvojen pesu -tiedote

LOHJA · LOJO	Tiedote
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 26.1.2015

PE STÄÄN AJONEUVOT PUHTAISI YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISEMMIN

Ajoneuvojen pesu on jälleen ajankohtaista, kun talven liat ja suolat pestään autoista, pyöristä ja muista kulkupeleistä pois. Ajoneuvojen pesemisestä syntyy jätevesiä, jotka sisältävät monia epäpuhtauksia, kuten hiekkaa, lietettä, tiebitumia ja suolaa, voiteluöljyjä, polttonesteitä sekä pesukemikaaleja. Tällaisen jäteveden imeyttäminen maahan pilaa maaperää ja voi pilata myös pohjavesiä. Tämän takia Lohjan ympäristövalvonta haluaa muistuttaa ajoneuvojen pesuun liittyvistä ympäristönsuojelumääräyksistä koko Lohjan kaupungin alueella.

Ajoneuvojen pesuun on käytettävissä runsaasti erilaisia pesukemikaaleja

Pinttyneen lian irrottamiseen käytetään liuottimia. Liuottimet voivat olla mineraaliöljypohjaisia hiilivetyliuottimia, mikroemulsiotyypisiä liuotinsampoita tai muita liuotinpesuaineita. Esipesuaineiden, pesushampoiden ja huuhteluaineiden avulla poistetaan irronnut lika auton pinnalta huuhteluveteen ja vahoilla pinta suojataan likaantumista vastaan. Shampooiden, huuhteluaineiden ja vahojen vaikuttavana aineena ovat yleensä pinta-aktiiviset aineet eli tensidit.

Pesukemikaalien ympäristöystävällisyyteen ja vedenkulutukseen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Näin voidaan vaikuttaa helpoiten pesusta aiheutuvaan ympäristökuormitukseen.

Pohjavesialueilla ajoneuvojen pesuvedet suositellaan johdettavan jätevesiviemäriin

Pohjavesialueilla sijaitsevilla kiinteistöillä ajoneuvojen, veneiden, koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden pesu on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin. Viemäriverkon ulkopuolisilla alueilla pesuvedet tulee johtaa hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta umpisäiliöön tai valvontaviranomaisen hyväksymään jätevesien käsittelyjärjestelmään.

Satunnainen pesu ilman luottavia pesuaineita on kuitenkin sallittua maatalojen, omakotitalojen tai niihin verrattavien asuinkiinteistöjen piha-alueella, mikäli pesu voidaan toteuttaa haitattomasti. Satunnaisesti voidaan ympäristövalvonnan tulkinnan mukaan katsoa noin kerran kuussa tapahtuva ajoneuvon pesu omakotikiinteistöillä. Rivi- ja kerrostalojen piha-alueilla tapahtuvaa ajoneuvojen pesua ei voida enää pitää satunnaisena, jos jokainen asukas pesee pihalla kuukausittain oman kulkuneuvonsa. Tällöin pesun tulee tapahtua siihen soveltuvalla pesupaikalla.

Pohjavesialueen ulkopuolella tavanomaisessa asuinkäytössä olevalla kiinteistöillä ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu muilla kuin liuotinpesuaineilla on sallittu tavanomaisessa asuinkäytössä olevalla kiinteistöillä, mikäli pesuvedet voidaan johtaa jätevesiviemäriin tai imeyttää maahan siten, että niistä ei aiheudu haittaa naapureille ympäristölle eikä terveydelle.

Lohjan ympäristövalvonta suosittelee, että pesuvedet johdetaan jätevesiviemäriin myös silloin, kun käytetään miedompia pesuaineita.

Yleisessä käytössä olevilla alueilla ajoneuvojen pesutoiminta on kielletty

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu on kielletty katu- ja tiealueilla ja muilla yleiseen käytössä olevilla alueilla sekä sellaisilla rantavyöhykkeillä, joista pesuvedet joutuvat suoraan vesistöön.

Ajoneuvojen pesusta yleisillä alueilla aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Lisäksi se vähentää yleistä viihtyisyyttä ja alueen virkistyskäyttöä. Ranta-alueilla tapahtuva pesu aiheuttaa myös vesistön pilaantumisriskin, jos pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön.

Ammattimainen ja laajamittainen pesutoiminta edellyttää asianmukaista pesupaikkaa

Pesutoiminta on ammattimaista, mikäli se täyttää yritys- tai ansiotoiminnan tunnusmerkit. Laajamittaisen pesutoiminnan ei tarvitse olla ammattimaista ollakseen haitallista. Esimerkiksi useiden kuorma-autojen tai taksiautojen toistuva peseminen luokitellaan laajamittaiseksi. Tällainen pesutoiminta suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla, jolloin haitallisia jätevesiä muodostuu huomattavia määriä ja usein.

Ammattimainen tai laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu kiinteistöllä vaatii aina tähän tarkoitukseen rakennetun pesupaikan, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin. Jos pesupaikkaa ei ole mahdollista liittää jätevesiviemäriin, tulee jätevedet johtaa hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta umpisäiliöön, tai valvontaviranomaisen hyväksymään jätevesien käsittelyjärjestelmään. Mikäli pesupaikka ei ole asianmukainen voi pesuvesien mukana päästä ympäristöön myrkyllisiä kemikaaleja sekä öljyä.

Autopesulapalveluiden käyttöä kannattaa suosia puhtaan asuinympäristön vuoksi!

Huoltoasemilla ja muilla pesupalveluita tarjoavilla yrityksillä on aina käytössä hiekan- ja öljynerotuskaivot, jotka erottavat käytetystä pesuvedestä pesuaineet, hiekan ja öljyt, eli pesuvedet esikäsitellään ennen johtamista kunnalliseen viemäriverkkoon ja jätevedenpuhdistamolle. Öljynerottimeen kertyy öljyn lisäksi myös pesuaineista peräisin olevia liuotinaineita, jotka erottimen tyhjennyksen yhteydessä toimitetaan käsiteltäväksi vaarallisena jätteenä. Ajoneuvojen pesutoiminnassa käytetään Öljyalan Keskusliiton huoltoasemien autonpesutoimintaan hyväksymiä pesuaineyhdistelmiä, joita käyttämällä ei aiheuta haittaa jätevedenpuhdistamolle. Öljyalan Keskusliiton julkaisemassa ohjekirjassa "Ajoneuvojen pesutoiminta huoltoasemilla ja muissa vastaavissa kohteissa" kerrotaan tarkemmin ajoneuvojen pesutoiminnassa käytettävistä pesulaitteista, pesukemikaaleista ja niiden hyväksymismenettelystä sekä jätevesien käsittelystä pesupaikoilla.

Omalli kotipihalla tai vastaavissa olosuhteissa suoritetusta tee-se-itse-pesusta muodostuvat öljyiset jätevedet päätyvät yleensä suoraan maaperään tai ilman esikäsitteilyä yleiseen viemäriverkostoon. Kannattaa siis käyttää omaa harkintaa missä ajoneuvoja ynnä muita koneita pesee, ettei vahingossa altista kotipihoillaan leikkiviä lapsia ja lemmikkieläimiä pesusta peräisin oleville haitta-aineille. Säilytetään kodin puhdistusaineetkin lasten ja lemmikkieläinten ulottumattomissa. Lisäksi on hyvä tiedostaa, että se, joka toiminnallaan aiheuttaa maaperän pilaantumista, vastaa myös maaperän puhdistamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Ajoneuvo kiittää huolenpidosta

Säännöllisellä pesulla voidaan ajoneuvon korroosiota vähentää ja pidentää ajoneuvon käyttöikää.

Lisätiedustelut: Ympäristötarkastaja Eija Kanninen, puh. 050-593 0758, sähköposti [eija.kanninen\(at\)lohja.fi](mailto:eija.kanninen(at)lohja.fi)

LIITE 5. Matonpesu –tiedote

LOHJA · LOJO	Tiedote
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 19.1.2015
Pestään mattoja luontoa säästäten!	
Yhtä varmasti kuin saapuu kesä ja karpäset, alkaa ihmisten kiinnostus mattojen pesuun. Matonpesu onkin oiva harrastus aurinkoisena kesäpäivänä ystävien kesken. Muutama asia on kuitenkin hyvä muistaa, ennen kuin nappaa maton ja juuriharjan kainaloon ja suuntaa matonpesuun. Tärkein muistettava asia on, ettei mattoja saa pestä laiturilla tai järvessä.	
Suositaan Lohjan kaupungin matonpesupaikkoja	
Lohjan kaupungilla on 17 matonpesupaikkaa eri puolilla Lohjaa. Matonpesupaikkojen sijainnin voi tarkistaa Lohjan kaupungin verkkosivuilta. Kaupungin matonpesupaikat ovat niin sanottuja kuivan maan pesupaikkoja, joista pesuvedet johdetaan kunnan viemäriin. Näin ollen ympäristöä kuormittavat jätevedet saadaan ohjattua jätevedenpuhdistamolle. Lohjan kaupungin matonpesupaikat ovat käyttäjilleen maksuttomia. Kaupungin matonpesupaikkojen kunnossapidosta vastaa kaupungin puutarhuri.	
Jotta matonpesu sujuisi rattaosasti ja sovussa, on syytä pitää mielessä muutamia ohjeita:	
<ul style="list-style-type: none">• altaat ympäristöineen tulee pitää siisteinä• altaissa saa pestä vain mattoja ja muita tekstiilejä, ei esimerkiksi ajoneuvojen osia• käytä vettä säästeliäästi, älä valuta turhaan• vesi valutetaan matoista kuivauspuomeilla, loppukuivaus tehdään kotona• matonpesupaikka on yleistä aluetta ja vapaasti kaikkien käytettävissä	
Näitä ohjeita noudattamalla otat huomioon muut matonpesupaikan käyttäjät sekä asuinympäristösi, haluathan itsekkin viihtyisän ympäristön ja iloiset asukkaat!	
Kuinka pestä mattoja muualla kuin matonpesupaikalla?	
Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaan mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien pesu asuin- tai vapaa-ajan kiinteistöillä tulee järjestää siten, että pesuvedet eivät joudu suoraan vesistöön tai ettei niistä aiheudu pohjavesien pilaantumisen vaaraa.	
Mattojenpesuvesiä verrataan kotitalouksien hamaisiin talousjätevesiin. Jätevedet pitää käsitellä ennen vesistöön joutumista. Joten ethän pese mattoja laitureilla, vaan valitse viemäriöidyn pesupaikan tai varmista, että pesuvedet imeytyvät maahan haitattomasti. Matoista irtoaa pestessä muun muassa savea, hiekkaa, orgaanisia aineita sekä bakteereita. Maaperä suodattaa vesistöille vahingolliset ainekset pesuvesistä.	
Huolehdi ympäristöstä – valitse fosfaattiton pesuaine	
Kun valitset matonpesuun käytettävää pesuainetta, suosi ympäristöystävällisiä, fosfaatittomia pesuaineita. Fosfaatittomat pesuaineet tunnistat esimerkiksi Joutsenmerkistä. Perinteinen mäntynestesaippua on melko ympäristöystävällistä, sillä se hajoaa maaperässä nopeasti. Mäntynestesaippua ei saa päästää suoraan vesistöihin, sillä sen sisältämät hartsihapot ovat vaarallisia kaloille. Palasaippua on hyvä vaihtoehto nestesaippuulle, koska se on nestemäistä riittävämpi ja nestesaippuoiden muovipulloista syntyy turhaa jätettä. Vesistöjen virkistyskäyttöä haittaavat sinileväkukinnot saavat alkunsa ravinnepitoisesta vedestä. Jotta järvet säilyisivät kunnossa ja niitä voisi huoletta käyttää, huolehdiathan me jokainen omalta osaltamme, ettemme kuomita vesistöjä rehevöittäville aineilla. Jo pienilläkin teoilla on merkitystä!	
Kuinka pestä onnistuneesti mattoja?	
Aluksi pesuaineliuosta kannattaa laimentaa ämpäriin. Matto kastellaan perusteellisesti ja levitetään pesuaineliuosta mattoon. Pesuaineen annetaan vaikuttaa hetken ennen varsinaista pesua. Mattoa harjataan juuriharjalla molemmilta puolilta kuteiden suuntaisesti. Räsymatot sietävät kovempaa harjausta kuin nukkapintaiset matot. Tahrannoistoon kannattaa kokeilla esimerkiksi etikkaa, joka kirkastaa myös värejä. Maton huuhtelu on helpompaa ja vettä kuluu vähemmän, jos pesuainetta ei ole käytetty liikaa. Huuhteluvesi puristetaan matosta mahdollisimman hyvin pois ja matto ripustetaan kuivumaan. Raidallisen maton raidat saattavat päästää väriä. Värien sekoittuminen voidaan estää ripustamalla matto kuivumaan niin, että vesi valuu raitojen suuntaisesti. Matto kuivataan tukevalla tangolla tai useamman pyykkinarun päällä, jolloin matto ei pääse venymään eikä siihen jää taitetta.	
Polku Lohjan kaupungin verkkosivuille matonpesupaikkoihin: www.lohja.fi -> Asukas -> Asuminen -> Asuinympäristö -> Matonpesupaikat	
Lisätietoja: Ympäristötarkastaja Eija Kanninen, p.050 5930758, sähköposti eija.kanninen(at)lohja.fi	
Johtava kaupunginpuutarhuri Kirsti Puustinen, p.050 0472630, sähköposti kirsti.puustinen(at)lohja.fi	

LIITE 6. Puutarhajäte -tiedote

LOHJA - LOJO	Tiedote
Ympäristövalvonta	Päivämäärä/Datum 16.1.2015

Neuvoja puutarhajätteiden hyödyntämiseen ja käsittelyyn kiinteistöllä

Suositaan kompostointia

Puutarhajätteet kannattaa käsitellä ja hyödyntää mahdollisuuksien mukaan omalla pihamaalla. Kompostointi on luonnonmukainen tapa palauttaa eloperäinen, maatuva jäte takaisin luonnon kiertokulkuun. Omaoiminen kiinteistökohtainen kompostointi säästää niin ympäristöä kuin lompakkoakin. Puutarhajätteistä saa kompostoimalla multaa, joka on oikein hyvää maanparannusainetta, eikä multaa siten tarvitse käydä ostamassa.

Puutarhajätekompostiin sopivia aineksia ovat:

- haravointi- ja ruohonleikkujäte
- kasvimaan tai kukkapenkin kasvijätteet
- heinä ja olki
- kutterinpuru ja sahanpuru pieninä määrinä
- risuhake sekä muut eloperäiset pihan ja puutarhan jätteet

Risut ja oksat voi itse hakettaa oksasilppurilla, tai muulla vastaavalla tavalla ja käyttää kompostissa seosaineena. Haketta voi myös levittää puiden ja pensaiden juurille, vadelmarivien tyville ja mansikkamaan käytäville noin 5-15 cm kerrokseksi. Hake ehkäisee rikkaruohojen kasvua, pitää maan kosteana ja estää maan liettymistä sateella. Erilaisia hakettimia voi tiedustella konevuokraamoista, joten omaa ei aina tarvitse ostaa.

Ethän auta rottia lisääntymään

Noudata seuraavia ohjeita kompostoinnissa:

- Kiinteistöllä saa kompostoida sillä syntyvää biojätettä ja puutarhajätettä
- Taajama-alueella puutarhajätteitä saa kompostoida ainoastaan siihen suunnitellussa kehikossa
- Biojätteiden kompostoinnin tulee tapahtua kannellisessa, lämpöeristetyssä astiassa
- Haittaeläinten pääsy biojätekompostiin tulee olla estetty
- Kompostoinnista ei saa aiheutua haju- tai muita ympäristöhaittoja

Biojätteellä tarkoitetaan eloperäisiä elintarvike- ja ruokajätettä.

Puutarhajätteiden ja biojätteiden huolimattomasta käsittelystä saattaa aiheutua esimerkiksi haittaeläinten määrän kasvua, ja sitä kautta haittaa terveydelle ja ympäristölle.

Puutarhajätteet ja risut voi viedä ilmaiseksi Rosk'n Rollin jäteasemille

Mikäli kompostointi omalla tontilla ei onnistu, ottavat Lohjalla Munkkaan jätekeskus sekä Karjalohjan ja Pusulan jäteasemat kotitalouksilta maksutta vastaan haravointijätettä sekä risuja ja oksia. Haravointijätettä eikä risuja ja oksia saa sekoittaa keskenään. Mikäli risujen ja oksien joukossa on haravointijätettä, ei hakettaminen onnistu ja jätteen vastaanottamisesta peritään maksu. Haravointijätettä ovat puunlehtien, -neulasten ja nurmikon haravoinnista kertyvä jäte. Myös ruohovartist kasvit ja rikkaruohot juurineen kuuluvat haravointijätteeseen. Haravointijätteen mukana ei saa olla kviä, roskia eikä muutakaan jätettä. Risujen ja oksien joukkoon kuuluvat alle ranteen paksuiset puiden ja pensaiden oksat, pensasaitojen leikkuutähteet sekä orapihlajat ja ruusupensaat.

Puutarhajätteiden läjittäminen kaupungin yleisille alueille on ehdottomasti kielletty!

Lohjan ympäristövalvonta on huomannut, että monella alueella Lohjalla on viety puutarhajätteitä kaupungin yleisille alueille. Puutarhajätteitä ei saa läjittää kaupungin omistamille yleisille maa-alueille. Jätteiden vieni puistoihin, lähivirkistysalueille tai kaupungin metsiin on kielletty. Myös toisten yksityisille maille ei saa ilman maanomistajan lupaa viedä puutarhajätteitä. Jätteiden vieni puistoihin ja metsiin on jätelaissa kiellettyä roskaamista. Jos havaitset puutarhajätteen luvaton läjittämistä, ilmoita asiasta Lohjan ympäristövalvontaan.

Jätteiden poltto on kielletty eikä savua ole terveellistä hengittää

Lopuksi muistutetaan, että taajaan rakennetulla alueella oksien, risujen ja lehtien sekä muiden jätteiden avopoltto on kielletty. Puutarhajätteiden poltosta syntyy häkää, hiilivetyjä ja pienhiukkasia, jotka heikentävät ilmanlaatua ja aiheuttavat naapurustoon viihtyisyys- tai terveyshaittaa. Kielto ei koske haja-asutusalueella eli taajaan rakennetun alueen ulkopuolella tapahtuvaa kuivien oksien ja risujen sekä käsittelemättömän puutavaran vähäistä avopolttoa. Lisäksi haja-asutusalueella on sallittua polttaa maa- ja metsätaloudessa syntyviä vaarattomia polttokelpoisia jätteitä, kuten kuivia olkia ja hakkuujätteitä.

Avopoltolla tarkoitetaan myös polttamista esimerkiksi tynnyrissä tai vastaavassa astiassa. Polttamisesta ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa naapureille eikä lähiympäristölle. Poltettavan materiaalin tulee olla kuivaa. Märkkää, maalattua, kylästettyä tai muita haitallisia aineita sisältävää puuta tai lastulevyä ei saa polttaa.

Oksien ja risujen poltossa muodostuvat pienhiukkaset voivat aiheuttaa merkittäviä terveyshaittoja. Lyhytaikaiset korkeat pitoisuudet voivat aiheuttaa vakavia astma- ja sydänkohtauksia. Pitkäaikainen, vuosia tai vuosikymmeniä kestänyt altistuminen erityisesti polttoperäisille pienhiukkasilta aiheuttaa ja pahentaa keuhkosairauksia ja sepelvaltimotautia.

Lisätietoja:

Susanna Komulainen, ympäristötarkastaja, Lohjan kaupunki
p. 044- 374 0773, susanna.komulainen(at)lohja.fi

LIITE 7. Häiritsevä savu –tiedote

LOHJA · LOJO	Tiedote
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 27.1.2015

OHJEITA PIENPOLTTOON

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaan jätteiden poltto on pääsääntöisesti kielletty koko Lohjan alueella.

Kiinteistön lämmitykseen käytettävässä tulipesässä on kuitenkin sallittua polttaa vähäisiä määriä muun muassa hyötykäyttöön soveltumatonta puhdasta pihvistä ja paperia sekä käsittelemätöntä puuta. Polton edellytyksenä ovat hyvät palamisominaisuudet ja se, ettei poltosta aiheudu savu-, noki-, tai terveyshaittaa tai muuta haittaa ympäristölle.

Älä polta seuraavassa lueteltuja jätteitä missään polttamisesta aiheutuvien haittojen takia:

- PVC-muovia
- tekstiilejä
- nahkaa
- kumia
- kertakäyttövaippoja ja muita hygieniatuotteita
- laastulevyä, vaneria ja kovalevyä
- vaarallista jätettä, kuten jäteöljyä ja kyllästettyä puuta

Kaikkien jätteiden avopoltto taajaan rakennetulla alueella on kielletty.

Asutko taajaan rakennetun alueen ulkopuolella?

Mikäli asut, saat polttaa myös avopolttona vähäisiä määriä risuja ja oksia, hakkuujätettä sekä käsittelemätöntä puutavaraa. Poltettavan materiaalin tulee olla kuivaa. Muistathan, että muiden jätteiden poltto on kielletty myös haja-asutusalueella! Avopoltton sijaan Lohjan kaupungin ympäristövalvonta suosittelee myös haja-asutusalueella risujen ja oksien kompostointia tai vastaavasti Munkkaan jätekeskuksen tai Karjalohjan ja Nummen jäteasemien ilmaista oksien ja risujen vastaanottopistettä.

Miksi jätteiden poltto on kielletty?

Kaikesta palamisesta muodostuu haitallisia pienhiukkasia. Jätteitä polttamalla vapautuu myös muita haitallisia ja myrkyllisiä savukaasuja, jotka vaikuttavat terveyden tilaan alentavasti. Lyhytaikaiset korkeat pitoisuudet voivat aiheuttaa vakavia astma- ja sydänkohtauksia. Pitkäaikainen altistuminen voi aiheuttaa tai pahentaa keuhkosairauksia ja sepelvaltimotautia. Polttamalla vain puhdasta puuta vähennät haitallisia päästöjä ja pidennät oman tulisijasi käyttöikä.

Varmista hyvät palamisominaisuudet myös polttaessasi puhdasta puuta!

Muutama ohje hyvään puunpolttoon:

- Kierrätä kierrätyskelpoiset paperit ja pahvit
- Säilytä puut sateelta suojatussa, mutta joka suunnalta hyvin tuulettuvassa varastossa
- Käytä vain kuivaa ja puhdasta puuta
- Tutustu tulisijasi käyttöohjeisiin
- Vältä kitupolttoa, eli puun polttamista liian pienellä ilmamäärällä
- Opettele sään vaikutus savun käyttäytymiseen
- Katso tuulen suunta ennen sytyttämistä
- Mikäli mahdollista, laota puut vaakatasoon ja irti tulipesän seinistä
- Jos mahdollista sytytä tuli puiden päältä
- Täytä tulipesä korkeintaan puolilleen
- Tarkkaile piipusta tulevan savun väriä. Lämmityskaudella savun tulee olla vaaleaa ja kesällä sen ei pitäisi näkyä lainkaan, jos näin on, onniteltu! Suoritat siis polton mahdollisimman puhtaasti!

Näillä ohjeilla saatetaan välttää turhia naapurikiistoja. Mikäli sopu naapuruston kanssa on kuitenkin puolin ja toisin koetuksella eikä keskustelemalla ongelmaan saada ratkaisua, ota tällöin rohkeasti yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluun. Puhdas hengitysilmä on tärkeää meille kaikille!

Lisätiedustelut: Ympäristötarkastaja Susanna Komulainen, puh. 044-374 0773, sähköposti: susanna.komulainen(at)lohja.fi
Ympäristötarkastaja Eija Kanninen, puh. 050 593 0758, sähköposti: eija.kanninen(at)lohja.fi

LIITE 8. Melu -tiedote

LOHJA · LOJO	Tiedote
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 19.1.2015

VIH TYISÄ E LIN YMPÄRISTÖ, VÄLTETÄÄN MELUA!

Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaan:
Työ, joka voi häiritä ympäristöä, on tehtävä aiheuttamatta tarpeetonta melua tai muuta haittaa.

Taajaan rakennetulla alueella saa melua aiheuttavaa työtä tehdä vain tilapäisesti klo 22.00–06.00 välisenä aikana. Tästä työstä on tehtävä meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikä on meluilmoitus?

Meluilmoitus on ilmoitus, joka tulee jättää mahdollisimman aikaisin mutta viimeistään 30 päivää ennen häiritsevää melua aiheuttavaa toiminnan aloitusta. Meluilmoitus tulee tehdä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ohjeita ja lomakkeen meluilmoituksen tekoon löydät muun muassa osoitteesta www.lohja.fi > Asukas > Ympäristö ja luonto > Ympäristön terveellisyys > Melu. Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä tai ympäristönsuojeluviranomaiselta saat tiedon myös, koska meluilmoitusta ei tarvitse tehdä.

Turvallinen ympäristö, katujen ynnä muiden kunnossapito

Vaikka kunnossapitoa ei saa tehdä yöaikaan, ei sen välttäminen aina ole mahdollista. Yleisen turvallisuuden takia esimerkiksi lumenauraus liikenneväylillä on sallittua myös 22.00–06.00 välisenä aikana. Annetaanhan siis näiden arvokkaiden työntekijöiden hoitaa työnsä!

Mukava elinympäristö, älä aiheuta tahallista melua!

Melu kiristää usein naapurivälejä. Mitä tiheämpään alue on rakennettu, sen herkemmin oma toiminta voi raastaa naapurin hermoja. Tästä syystä on hyvä ottaa muut huomioon muun muassa seuraavia ohjeita noudattaen:

- Vältä äänekkäiden laitteiden käyttöä
- Jos välttäminen ei onnistu, ajoita äänekkäiden laitteiden käyttö päivä- tai alkuilt-aikaan
- Keskustele! Kerro kauanko remontti ynnä muu kestää, usein vastapuolelta löytyy ymmärrystä kun hän tietää koska melu loppuu
- Vältä esimerkiksi ruohonleikkurin käyttöä sunnuntaisin tai pyhäpäivisin
- Käytä lehtipuhallinta vain syksyisin ja nimensä mukaisesti lehtien puhaltamiseen
- Älä käytä äänenvahvistimia tai äänentoistolaitteita häiritsevästi ulkotiloissa

MUISTATHAN SUOJATA MYÖS OMAN KUULOSII!

Melu voi aiheuttaa pahimmillaan kuulovaurioita. Lisäksi melu aiheuttaa univajetta, heikentää suorituskykyä sekä tarkkaavaisuutta ja lisää stressiä ja onnettomuuksia. Melu voi myös nostaa verenpainetta, häiritä hormonituotantoa ja alentaa vastustuskykyä. Tästä syystä melun tuottamista tulee ehkäistä, emmehän kukaan viihdy jatkuvassa melussa! Muistetaan myös, että vaikka äänenvoimakkuus ei olisikaan kuuloa vaurioittava, voi se silti olla melua!

Kuinka toimia jos havaitsee melua?

Pyri keskustelemaan! Jos neuvottelu ei auta ja melu jatkuu, voit toimia seuraavasti:

- Melua aiheuttaa muun muassa tehdas, vesiliikenne, rakentaminen, yleisötapahtumat ynnä muut, ota yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen
- Melua aiheuttaa esimerkiksi naapuri, rikkomalla kotiruhuaa, ota yhteys poliisiin tai isännöitsijään
- Melua aiheuttaa esimerkiksi talonyhtiön koneet tai laitteet, ota yhteys isännöitsijään

Mikäli et saa melun lähdeä selville, mutta se on toistuvaa ja häiritsevää, ota yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen. Tee lisäksi mahdollisimman tarkkoja havaintoja muun muassa melun lähteestä, voimakkuudesta, äänenlaadusta ja esiintymisajasta. Näin melun aiheuttaja saadaan helpommin paikannettua ja sen häiritsevyyttä selvitettyä.

Lisätiedustelut: Ympäristötarkastaja Eija Kanninen, puh. 050-593 0758, sähköposti [eija.kanninen\(at\)lohja.fi](mailto:eija.kanninen(at)lohja.fi)

Meluilmoituslomakkeita saat myös kunnantalosta, Asiakaspalvelukeskuksesta osoitteesta Karstuntie 4, 08100 Lohja. TAI internetistä osoitteesta www.lohja.fi > Asukas > Ympäristö ja luonto > Ympäristön terveellisyys > Melu > Meluilmoituslomake

LIITE 9. Asiakasohje meluilmoituksen laatimiseksi

Lohjan kaupunki
Ympäristövalvonta

OHJEET MELUILMOITUKSEN LAATIJALLE LOHJALLA

Meluntorjunnan tavoitteena on terveellinen ja viihtyisä elinympäristö, jossa melusta on mahdollisimman vähän haittaa. Viranomaisen ja melunaiheuttajan sujuvalla yhteistyöllä voimme estää tai vähentää meluhaittoja.

MELUILMOITUKSET

Häiritsevää melua tai ääntä aiheuttavasta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta tulee tehdä meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan.

Lohjan kaupungissa meluilmoitusmenettelyn tarvetta on täsmennetty ympäristönsuojelumääräyksissä.

Meluilmoitusta **EI TARVITSE** tehdä seuraavissa tapauksissa (Ympäristönsuojelumääräykset 4. luku)

- 1) ilotulitusvälineiden käyttäminen ja ilotulituspahumat, mikäli ne eivät aiheuta vaaraa tai kohtuutonta häiriötä.
- 2) lentonäytös tai tilapäinen yleisölennäytys, johon kuuluu korkeintaan kymmenen nousua tai laskua.
- 3) äänenvahvistimien ja äänentoistolaitteiden tilapäinen käyttö ulkotiloissa **taajaan rakennetulla alueella** sijaitsevalla torilla, urheilukentällä, uimalassa tai muulla yleisökäyttöön tarkoitettussa tai soveltuvassa paikassa ko. paikan toimintaan liittyvien tapahtumien yhteydessä ulkotiloissa klo 7.00-22.00; **liikkuvaan ajoneuvoon tai muuhun kulkuvälineeseen asennettujen sekä kannettavien äänentoistolaitteiden käyttö ulkosalla mainostarkoituksessa** klo 8.00-18.00 välisenä aikana korkeintaan 4 tuntia päivässä. Toiminnan tarkemmat ehdot on annettu Lohjan ympäristönsuojelumääräysten 17 §:ssä.
- 4) rakennus- ja purkutytöt suoritettuna siten, että meluisimmat työvaiheet suoritetaan arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-18.00 ja erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö rajoitetaan mahdollisimman vähäiseksi.
- 5) rakennusluoppaan liittyvä louhintä, poraus ja räjäytystyö, paalutus tai iskuvasaran käyttö, jota tehdään arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7-18 ja jonka kesto on alle 10 työpäivää.
- 6) ulkona **taajaan rakennetulla alueella** tapahtuva rakenteiden ja esineiden hiekkapuhallus tai häiritsevää melua aiheuttava muu rakennusten ja rakenteiden kunnostustyö arkisin klo 7.00 - 18.00 välisenä aikana. Toimenpiteen käynnistämistä on kiinteistön haltijan tai toimenpiteen suorittajan tiedotettava naapureille. Tarkemmat ehdot ovat Lohjan ympäristönsuojelumääräysten 15 §:ssä.
- 7) tavallinen ja lyhytkestoinen ulkoilmatahtuma, joka tapahtuu ma - pe klo 7 -18 tai la 8 - 18 tai su 12 - 18 välisenä aikana. Tällaisia tilaisuuksia ovat esimerkiksi markkinatilaisuudet, puhe-, laulu-, tanssi-, esitys- tai urheilutilaisuudet. Tarkemmat ehdot on annettu Lohjan ympäristönsuojelumääräysten 17 §:ssä.
- 8) yksityishenkilön talouteen liittyvä toiminta (esim. ns. hartia pankkikenttäminen), joka tapahtuu klo 6.00-22.00 välisenä aikana.
- 9) Maa- ja metsätaloustoiminnan harjoittamisen vuoksi välttämätön, tilapäinen ja lyhytaikainen koneiden käyttö.

Mikäli toimenpiteestä tai tapahtumasta aiheutuu merkittävä meluhaittaa asuntoihin, tulee toiminnanharjoittaja tai tapahtuman järjestäjän tiedottaa tapahtumasta, sen luonteesta ja kestosta lähisutukselle.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi lisäksi velvoittaa tekemään ilmoituksen tilapäisistä tapahtumista ja töistä, jos ne aiheuttavat erityisen häiritsevää melua lähialueelle.

Tilapäisestä murskauslaitoksesta ja moottoriturheilukilpailusta on aina tehtävä meluilmoitus, mikäli toiminnalle ei ole ympäristölupaa.

ILMOITUKSEN LAATIMINEN

Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa, viimeistään 30 vuorokautta ennen tapahtuman tai työn tai sen melua aiheuttavan vaiheen aloittamista. Ilmoituslomakkeen voi palauttaa osoitteeseen:
Lohjan kaupunki, ympäristövalvonta
PL 71, (Karstuntie 4)
08101 LOHJA.

ILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Ilmoitus tehdään kirjallisena mieluiten Lohjan asiakaspalvelukeskuksesta tai internetistä (www.lohja.fi, Asukas/Ympäristö ja Luonto/Ympäristön terveellisyys/Melu) saataalla lomakkeella.

Ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- toiminnanharjoittajan tai tapahtumanjärjestäjän nimi/toiminimi, osoite ja puhelinnumero ja sähköpostiosoite
- tilapäisen työn tai tapahtuman laatu, laajuus ja paikka (liitteenä sijainninkaartta)
- tarpeelliset tiedot tilapäistä melua aiheuttavista työvaiheista, toimista ja laitteista
- työn tai tapahtuman melupäästöjen tunnettu tai arvioitu leviäminen ja arviopäästöjen vaikutuksesta alueen melutasoon sekä
- suunnitelmat meluntorjunnaksi ja melutilanteen seuranta

Lisäksi ilmoituksesta on käytävä ilmi, mihin aineistoon ja arviointimenetelmiin tiedot perustuvat.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ympäristövalvonta tarkistaa annettujen tietojen riittävyyden ja pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä. Asian käsittely voi vaatia tarkastusta alueelle ja lähistön asukkaiden kuulemista sekä lähtötasomittauksia ja laskentamalleja melun leviämisen selvittämiseksi. Huolellisella selvitystyöllä löydetään kuhunkin tilanteeseen sopivat ratkaisut meluhaittojen vähentämiseksi. Hyvin suunniteltu meluntorjunta estää turhat ongelmat työn tai tilaisuuden aikana.

Ilmoituksen hyväksyy ympäristötarkastaja. Päätöksellä vahvistetaan ilmoituksen tiedot ja meluntorjuntatoimet ilmoittajaa sitoviksi. Jos ilmoituksessa esitetyt meluntorjuntatoimet eivät ole riittäviä, ympäristötarkastaja voi ilmoitettujen toimien lisäksi antaa määräyksiä meluntorjumiseksi. Päätöksestä voi valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen.

LISÄTIETOJA

Lohjan kaupungin ympäristövalvonta, Karstuntie 4, Lohja, 4 krs C-siipi puh. ympäristötarkastaja Eija Kanninen 050 - 593 0758 tai johtava ympäristötarkastaja Auli Kokkonen 050 - 050 1157, fax 019 369 4408
www.lohja.fi (Asukas/Ympäristö ja Luonto/Ympäristön terveellisyys/Melu)

ESIMERKKEJÄ ERI TOIMINTOJEN ÄÄNITASOISTA

ÄÄNI	ÄÄNITASO dB
Kuukynnys	0
Lehtien halyne	10
Rannekelion tikitys	20
Kirjasto	30 - 40
Kulkeus	30 - 40
Toimisto	50 - 60
Liikennemelu	55 - 75
Linja-auto kadunkulmassa	70 - 80
Linja-auton sisämelu	80 - 90
Rekan ohilajo	> 90
Sinfoniaorkesteri (forte)	100 - 110
Rock-konsertti	100 - 120
Auton torvi (1 m)	115
Paineliipapora	120
Buhtikonoon nousu	125
Kuukynnys	120 - 130

Kansikuva: Toni Hägg

LIITE 10. Asiakasohje öljysäiliön omistajille

LOHJAN KAUPUNKI	ASIAKASOHJE
Ympäristötoimi	
Ympäristönsuojelun tulosalue	
PL 71	01.03.2015
08101 LOHJA	

**Ohjeita lämmitysöljysäiliöiden omistajille –
Öljysäiliön sijoittaminen, tarkastuttaminen
ja käytöstä poistaminen**

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 § mukaan kaupunginvaltuustolla on oikeus antaa lain täytäntöönpanemiseksi tarpeellisia, paikallisista olosuhteista johtuvia yleisiä määräyksiä eli kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset on hyväksytty Lohjan kaupunginvaltuustossa 14.01.2015 § 5 ja ne ovat astuneet voimaan 01.03.2015. Nämä määräykset ovat korvanneet aiemmat entisen Lohjan, Nummi-Pusulan ja Karjalohjan ympäristönsuojelumääräykset muutoin, paitsi jo umpeutuneiden määräaikaisten suhteen.

1. Öljysäiliön sijoittaminen ja varusteet

Ympäristönsuojelumääräyksissä veloitetaan säilyttämään öljyä ja muita kemikaaleja siten, että mahdollisissa vuototilanteissa kemikaalien valuminen maaperään ja joutuminen edelleen pinta- ja pohjaveteen on estetty. Öljyn säilytykseen käytettävien säiliöiden päällä tulee olla maininta siitä, mitä säiliö sisältää. Öljysäiliöt ja niiden suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti. Säiliöiden ja suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti.

1.1 Säilytys pohjavesialueella

Ympäristönsuojelumääräyksissä kielletään uusien öljysäiliöiden sekä niiden putkistojen sijoittaminen maan alle pohjavesialueella. Uudet säiliöt tulee varustaa tarkoituksenmukaisin valvonta- ja hälytyslaittein. Uusista öljysäiliöistä polttoneste tulee johtaa polttimolle yksiputkijärjestelmällä tai muulla vastaavantasoisella tekniikalla ympäristöriskien minimoimiseksi. Säiliö voidaan pohjavesialueella sijoittaa maanpinnan tason alapuolelle rakennuksen kellaritiloihin, jos noudatetaan sisätilasäilytyksen vaatimuksia: Säilytyspaikka on tiivislattiat, kynnyksin tai lattiakaadoin varustettu viemäriömätön tila, tai säiliö on kaksoisvaippasäiliö tai erillisellä suoja-altaalla varustettu. Säiliön kunto tulee olla ulkoapäin tarkistettavissa. Uudet maanpinnantason alapuolella olevat yli 1 m³:n kokoiset säiliöt on aina varustettava vähintään 100 % suoja-altaalla.

Pohjavesialueella ulkotiloissa öljyt tulee säilyttää kaksoisvaippallisessa säiliössä tai siten, että öljysäiliö on sijoitettu maan päälle katokselliseen, reunukselliseen ja pinnaltaan tiivistettyyn suoja-altaaseen. Suoja-altaan on oltava tilavuudeltaan vähintään 100 % säiliöiden tilavuudesta.

1.2 Säilytys pohjavesialueen ulkopuolella

Suosittelavaa on, että lämmitysöljysäiliö sijoitetaan maan alle ainoastaan, mikäli sijoittaminen maan päälle ei ole mahdollista turvallisuussyistä.

Ulkotiloissa lämmitysöljy tulee säilyttää kaksoisvaippallisessa säiliössä tai katoksellisessa, reunuksellisessa ja pinnaltaan tiivistetyssä suoja-altaassa. Suoja-altaan on oltava tilavuudeltaan vähintään 100 % suurimman säiliön tilavuudesta.

Sisätiloissa lämmitysöljy tulee säilyttää kaksoisvaippallisessa säiliössä tai siten, että säiliöt ovat tiivislattiasessa, kynnyksin tai lattiakaadoin varustetussa viemäriömättömässä tilassa, tai erillisessä vähintään 100 % suoja-altaassa. Vuototilanteissa lämmitysöljyn pääsy viemäriin tai maaperään tulee olla estetty ja säiliön kunnon tulee olla ulkoapäin tarkistettavissa.

1.3 Siirtymäkausia säännös

Ympäristönsuojelumääräysten siirtymäkausia säännöksen mukaan **öljysäiliöiden varusteiden ja varastoinnin on Sammatin pohjavesialueilla täytettävä** ympäristönsuojelumääräysten vaatima taso vuoden 2016 loppuun mennessä. **Sammatin pohjavesialueiden ulkopuolella** vaatimukset tulee täyttyä vuoden 2019 loppuun mennessä. Entisen Lohjan, Nummi-Pusulan sekä Karjalohjan alueilla öljysäiliöiden, varusteiden ja varastoinnin tulee jo täyttää ympäristönsuojelumääräysten velvoitteet. Tämä määräys ei koske ennen näiden ympäristönsuojelumääräysten voimaantuloa asennettuja maanalaisia säiliöitä. Eikä säiliöitä, jotka on asennettu ennen korvattuja ympäristönsuojelumääräyksiä. (entinen Karjalohja 1.8.2003, entinen Nummi-Pusula 1.8.2008 ja entinen Lohja 1.1.2004)

1.4 Öljylämmityslaitteistot

Öljysäiliön ja siihen kuuluvien varusteiden asentaminen on luvanvaraista. Asentamisen saa tehdä vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymä liike. Liikkeen on aina annettava asiakkaalle kirjallinen todistus laitteiden ja asennustyön vastaavuudesta asetuksiin nähden. Vakuus tulee toimittaa kunnan pelastusviranomaiselle.

Uudet öljylämmityslaitteistot (tilavuus alle 200 m³) sekä vanhat säiliöt, joihin on tehty oleellisia muutoksia, tulee katsastuttaa pelastusviranomaisella kolmen kuukauden kuluessa säiliön käyttöön ottamisesta Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (855/2012). Oleellisista muutoksista on kyse silloin, kun säiliötilavuutta lisätään, säiliö tai sen sijoituspaikka vaihdetaan, öljyputkistoa oleellisesti muutetaan tai öljypoltin vaihdetaan suurempitehoiseen. Katsastusta ei tarvita, jos kyseessä on polttimen vaihto vastaavaan tai pienempitehoiseen, putkiston, säiliön tai laitteiston pienet korjaukset, varusteiden kunnostus tai vaihto vastaaviin.

Öljysäiliön sijoittamiseen kiinteistön yhteyteen tai säiliön sijaintipaikan muuttamiseen vaaditaan rakennusvalvontaviranomaisen lupa.

Lisää tietoa palotarkastustoiminnasta saa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen sivulta www.espooli.fi → Espoon kaupunki → Turvallisuus → Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos → Palotarkastus

1.5 Täyttöpäikan vaatimukset

Suurin osa öljyvahingoista liittyy säiliön täyttötilanteisiin. Täytön yhteydessä säiliö ja sen varusteet joutuvat pumpattavan öljyn aiheuttaman rasituksen alaiseksi. Jo täytön tilausvaiheessa on hyvä kertoa tilaukseen liittyvät poikkeukselliset seikat, kuten esimerkiksi täyttöpäikan muutokset ja ensimmäinen täyttö.

Turvallinen täyttöpäikka täyttää seuraavat vaatimukset:

- öljysäiliön ylitäytönestin on toimiva
- ilmaputki ei ole tukossa ja se on halkaisijaltaan vähintään 50 millimetriä
- täyttöputken suu ei ole 1,5 metriä korkeammalla, tai säiliöauton kuljettajalle on varattu turvallinen työtaso
- ilmaputken suuaukko näkyy täyttöpäikalle
- säiliöauto pääsee vähintään 30 metrin päähän täyttöpäikasta
- täyttöputken suu on varustettu painetiivillä liitinnipalla

Öljyalan Palvelukeskus Oy, Öljy huolehtii Sinusta – pidä huoli öljylämmityksestä –esite

Suosittelavaa on, että ulkona sijaitsevat öljysäiliöiden täyttö- ja tyhjennyspaikat rakennetaan aina siten, että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen. Täyttö- ja tyhjennyspaikat on päällystettävä ja viemäritävä joko umpikaivon tai tarvittaessa öljynerottimeen. Viemäriin on asennettava sulkuventtiili öljynerottimen jälkeen. Alueella kaadot on järjestettävä siten, että täyttö- ja tyhjennyspaikan ulkopuolelta ei alueelle pääse sadevesiä. Sadevedet tulee johtaa joko umpikaivon, jätevesiviemäriin tai pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli mahdollista, täyttö- ja tyhjennyspaikkojen tulee olla katettuja.

2. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastukset

2.1 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (344/83) maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista velvoittaa **tärkeällä pohjavesialueella** sijaitsevien **maanalaisten** öljysäiliöiden omistajia. Tässä päätöksessä maanalaisella säiliöllä tarkoitetaan suorassa maakosketuksessa olevia öljysäiliöitä, ja tästä johtuen tämä päätös ei koske kaksoisvaippasäiliöitä eikä suoja-altaassa olevia maanalaisia säiliöitä.

Tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat maanalaiset öljysäiliöt tulee tarkastuttaa KTM:n päätöksen mukaan **ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa** säiliön käyttöönotosta. Tämän jälkeen säiliön tarkastus tulee suorittaa tarkastuksessa todetun säiliöluokan mukaan.

Öljysäiliön todettuun kuntoon perustuvat tarkastusvälit tärkeällä pohjavesialueella sijaitseville maanalaisille öljysäiliöille on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Todettuun säiliön kuntoon perustuvat tarkastusvälit.

Säiliöluokka	A, metallisäiliö	A, muu säiliö	B	C	D
Seuraava tarkastus	5 vuoden kuluttua	10 vuoden kuluttua	2 vuoden kuluttua	6 kuukauden kuluttua	poistettava välittömästi käytöstä

Taulukko perustuu Kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen 344/83 sekä Lämmitysenergia yhdistys ry:n Teknilliseen suositukseen TS-7, 2012.

2.2 Lohjan ympäristön suojelumääräykset

Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä veloitetaan tarkistuttamaan kaikki, niin maanalaiset kuin muualla sijaitsevat öljysäiliöt määräaikaisin välein. Määräysten tarkoituksena on saada parannettua varastoinnin turvallisuutta sekä ehkäistä terveydelle ja ympäristölle haitallisia onnettomuuksia.

Määräysten mukaan öljysäiliöt putkivetoineen, hälytinlaitteineen ja suojarakenteineen tulee tarkastuttaa valtuutetulla tarkastajalla säännöllisin määräajoin vähintään taulukon 2 mukaisesti, ellei säiliön kunto edellytä tiheämpiä tarkastuksia (taulukko 1).

Taulukko 2. Ympäristönsuojelumääräyksiin perustuvat tarkastusvälit.

Öljysäiliö	I ja II luokan pohjavesialue ¹	Rantavyöhyke ²	Muu alue
Maanalainen ³	Ensimmäisen kerran 10 vuoden päästä asennuksesta, jatkossa 5 vuoden välein	5 vuoden välein	10 vuoden välein
Maan päällinen	10 vuoden välein	10 vuoden välein	10 vuoden välein

Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä

¹ Pohjavesialueella tarkoitetaan I ja II luokan pohjavesialueita ja näihin rinnastettavia pohjavesialueita.

² Rantavyöhykkeellä tarkoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain rantavyöhykettä, joka ulottuu keskimäärin 100 metrin päähän keskiveden korkeuden mukaisesta rantaviivasta.

³ Maanalaisiksi säiliöiksi luetaan ympäröivän luonnollisen maanpinnan tasoa alapuolelle sijoitetut säiliöt riippumatta siitä, ovatko ne sijoitettu kellarin, bunkkerin tai erilliseen tilaan.

Tarkastuspöytäkirjan jäljennös tulee toimittaa välittömästi paloviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi.

Säiliön omistajan tai haltijan tulee huolehtia siitä, että määräaikaistarkastukset suoritetaan ajallaan.

Tiedon siitä, onko kiinteistö tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä saa kunnan pelastuslaitokselta tai ympäristöviranomaiselta tai Lohjan kaupungin karttapalvelusta osoitteesta www.lohja.fi > Karttapalvelu > Vasemmasta reunasta, Pohjavedet.

2.2.1 Siirtymäkausisäännös

Lämmitysöljysäiliöiden ensimmäiset määräaikaistarkastukset on suoritettava ympäristönsuojelumääräysten siirtymäkausisäännöksen mukaisesti seuraavasti: **Entinen Sammatin alue**, mikäli säiliötä ei ole tarkastettu näiden määräysten mukaisesti on säiliön ensimmäinen tarkastus tullut suorittaa **viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä**. Entisen Lohjan, Nummi-Pusulän ja Karjalohjan alueella säiliön tarkastus tulee olla jo suoritettu näiden määräysten mukaisesti.

Tätä siirtymäsäännöstä ei sovelleta, mikäli säiliön viimeisimmästä tarkastuksesta on esittänyt asianmukainen todistus, josta käy ilmi, että tarkastus on suoritettu näiden määräysten mukaisesti tai säiliön ikä ja nämä määräykset eivät edellytä säiliön tarkastamista.

Mikäli eri lainsäädännön perusteella tulevat tarkastusveloitteet poikkeavat toisistaan, tulee kiinteistön omistajan noudattaa määräajoiltaan tiukinta veloitetta.

2.3 Tarkastuksen tilaaminen

Öljysäiliöiden tarkastukseen tulee käyttää alan ammattilaista. Kun öljysäiliön on tarkastanut viranomaisen hyväksymä tarkastusliike, on tarkastuspöytäkirja näyttonä myös vahinkotilanteissa öljysäiliön asianmukaisesta hoidosta.

Öljylämmitysalan urakoitsijat

Öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huolto-urakointia sekä öljysäiliöiden määräaikaistarkastusta harjoittavien yritysten on täytettävä näitä aloja koskevat turvallisuus- ja kelpoisuusedellytykset. Lämmitysenergia Yhdistys ry:n urakoitsijajäsenet ovat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymiä ja rekisteröimiä yrityksiä.

Öljylämmitysalan ammattiliikkeen yhteyshenkilöitä saa Lämmitysenergia Yhdistys ry:n urakoitsijarekisteristä puh. 010 617 7410 tai www.lammitysenergia.fi → (urakoitsijahaku)
Jäsenyritykset → Urakoitsijat sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston nettisivuilta www.tukes.fi → Rekisterit → Hyväksytyt liikkeet → Tarkastusliikkeet (öljysäiliöt)

Lähimmät urakoitsijat löytyvät puhelinluettelon keltaisilta sivuilta kohdasta "öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huolto-urakoitsijat".

Öljysäiliön tarkastuskustannukset ovat vuonna 2015 olleet noin 370 - 390 euroa. Öljysäiliön tarkastuksesta ei saa verotuksen kotitalousvähennyistä, mutta säiliön kunnostustyöt puolestaan kuuluvat kotitalousvähennyksen piiriin (tarkistettu veroimistosta tammikuussa 2015)

3. Öljyvahingot

Säiliön omistaja tai haltija on vastuussa säiliön kunnosta. Öljysäiliön säännöllisillä tarkastuksilla omistaja voi säästää huomattavasti rahaa, sillä nykyisten määräysten mukaan vahingon aiheuttaja vastaa öljyvahingon puhdistustyöstä aiheutuneista kustannuksista. Kattava kotivakuutus on myös aina tarpeen ylläpitävien tilanteiden varalta. Vakuutuksesta saataviin korvauksiin voi myös vaikuttaa se, onko säiliö tarkastettu ja huollettu asianmukaisesti.

Öljyvahinko on monestikin seurauksiltaan vakavampi ja kalliimpi korjata kuin esimerkiksi vesivahinko. Pienestäkin öljyvahingosta syntyy maaperän puhdistamistarve (esim. maidenvaihto) ja tästä aiheutuu yleensä tuhansien eurojen kustannus, ja käytännössä kunnostuksen kustannukset jäävät harvoin alle 10 000 euron. Tettäessä kunnostustöitä rakennusten sisätiloissa ja alapuolella, hankalissa maaperäolosuhteissa, kunnostuskustannukset voivat nousta satoihin tuhansiin euroihin. Joissakin tapauksissa maaperää ei saada puhdistettua ilman rakennuksen osittaista tai kokonaan purkamista. Pohjaveden likaantuessa puhdistustyön kustannus nousee edelleen huomattavasti ja kunnostustyöt pitkittyvät. Öljyvahingon korjaaminen on lähes aina kalliimpaa kuin esimerkiksi kotona sattuneen vesivahingon.

Öljyvahingon sattuessa on öljysäiliön omistajan ryhdyttävä alustaviin torjuntatoimenpiteisiin ja ilmoitettava vahingosta heti hätäkeskukseen, joka hälyttää pelastuslaitoksen paikalle. Pelastuslaitos ryhtyy tarpeellisiin torjuntatoimenpiteisiin, jotta vahingon haittavaikutukset saadaan rajoitetuksi. Välittömien torjuntatoimien yhteydessä pelastusviranomaisen pyytää harkintansa mukaan asiantuntija apua ympäristöviranomaiselta. Välittömien torjuntatoimenpiteiden jälkeen tulee arvioida tarvittavat jatkoimenpiteet: maaperän puhtauden varmistaminen ja mahdollisen jatkokunnostuksen tarve. Tämän arvon tekee ympäristöviranomaisen ja tästä johtuen kiinteistön omistajan tai pelastusviranomaisen tulee aina ilmoittaa öljyvahingosta myös ympäristöviranomaiselle. Öljyvahingon yhteydessä yhteydenotto vakuutusyhtiöön on yleensä myös tarpeen.

Ilmoittamalla öljyvahingosta sekä pelastusviranomaiselle että ympäristöviranomaiselle öljysäiliön omistaja varmistaa, että hän on omalla toiminnallaan edesauttanut öljyvahingon leviämisen rajoittamista.

4. Öljysäiliön kunnostaminen

On suositeltavaa, että vanhat huonokuntoiset säiliöt uusitaan korjaamisen sijasta, koska tällöin säiliön yhteydessä tulevat uusituiksi myös kaikki sen varusteet, ja varastoinnin kokonaisturvallisuus paranee nykyisten vaatimusten tasolle.

Säiliön kunnostamista koskevissa kysymyksissä kannattaa kääntyä alan ammattilaisten puoleen. Heillä on asiantuntemusta siitä, millainen kunnostus sopii parhaiten säiliöllesi.

5. Öljysäiliön poistaminen käytöstä

5.1 Maanalainen lämmitysöljysäiliö

Käytöstä poistetut, puhdistamattomat maanalaiset öljysäiliöt ovat varsinkin ikääntyessään riski maaperälle ja pohjavedelle. Maanalaiset säiliöt ja niiden putkistot ovat osoittautuneet ongelmallisiksi etenkin tilanteissa, joissa säiliön tyhjentämisestä tai aiemmasta huollosta, tarkastuksista, puhdistuksesta tai mahdollisista vuodoista maaperään ei ole tietoa. Öljysäiliö, joka on poistettu tai aiotaan poistaa käytöstä, on jätelain mukaan jätettä eikä sitä saa hylätä tai käsitellä hallitsemattomasti.

Lohjan ympäristönsuojelumääräyksissä veloitetaan kiinteistön omistajaa tai haltijaa huolehtimaan siitä, että kiinteistöllä sijaitsevat maanalaiset öljysäiliöt täyttöputkineen poistetaan kiinteistöltä, kun niitä ei enää käytetä (§ 12.5). Poistovelvoite koskee säiliöitä, jotka on entisen Lohjan alueella poistettu käytöstä 1.1.2004 jälkeen, Nummi-Pusulassa 1.8.2008 jälkeen ja entisen Karjalohjan sekä Sammatin alueella 1.3.2015 jälkeen.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää luvan poiketa öljysäiliön poistamisvelvoitteesta erillisen hakemuksen ja selvityksen perusteella, mikäli poikkeamisesta ei arvioida aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa. Päätöksestä peritään voimassa olevan taksan mukainen maksu.

5.1.1 Säiliön käytöstä poistamisen toimintaohje:

1. Puhdistuta säiliö asianmukaisesti ja tarkastuta säiliön kunto mahdollisten vuotojen varalta.
2. Toimita ympäristöviranomaiselle valtuutetun tarkastajan todistus poistettavan säiliön kunnosta.
3. Tee säiliön käytöstä poistamisesta aina kirjallinen ilmoitus ympäristö- ja paloviranomaisille. Öljysäiliön poistoa koskevan lomakkeen löydät muun muassa Lohjan kaupungin verkkosivuilta osoitteesta www.lohja.fi > sähköinen asiointi > sähköiset lomakkeet > Öljysäiliön poistaminen käytöstä ja maaperästä
4. **Varaa ympäristöviranomaiselle mahdollisuus tarkastaa maaperän tila säiliön noston yhteydessä.**
5. Toimita poistettu säiliö asianmukaiseen käsittelyyn.
6. Havaittaessa maaperän pilaantumista, poista ja käsittele pilaantunut maa siten, kuin ympäristönsuojeluviranomainen määrää.

Kiinteistön myynnin yhteydessä asianmukaisesti hoidetut ja viranomaisen valvomaa säiliöiden poistot ovat arvokasta aineistoa kiinteistön asianmukaisesta hoidosta.

5.2 Muut kuin maanalaiset lämmitysöljysäiliöt

Kun säiliö poistetaan pysyvästi käytöstä, se on sijainnista riippumatta tyhjennettävä öljystä ja puhdistettava. Puhdistuksesta syntyvät jätteet tulee toimittaa vaarallisena jätteenä käsiteltäviksi. Säiliön poiston yhteydessä tulee myös poistaa säiliön täyttöyhteydet. Säiliön käytöstä poistamisesta on hyvä tehdä kirjallinen ilmoitus paloviranomaiselle ja ympäristöviranomaiselle, jotta säiliö saadaan poistettua rekisteristä ja turhia kehotuksia säiliön tarkastamiseksi ei lähetetä. Säiliön kunnan ja käytöstä poistamisen kirjaaminen on tärkeä seikka sekä säiliön omistajan että säiliön tarkastajan kannalta. Sen avulla on poistohetken tilanne tarvittaessa todennettävissä. Maanpäällinen, rakennuksessa sijaitseva säiliö puretaan yleensä tilantarvesyistä. Purkutöissä tulee noudattaa varovaisuutta ja tulityösääntöksiä. Säiliö sekä purkamisesta syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn.

Jos säiliö poistetaan käytöstä vain tilapäisesti, tulee täyttöyhteyksien käyttö estää, jottei säiliötä päästä täyttämään vahingossa.

Öljysäiliöitä koskevat ilmoitukset (käyttöön otto ja käytöstä poistaminen) sekä jäljennökset tarkastuspöytäkirjoista tulee lähettää osoitteeseen:

Lohjan kaupunki
Ympäristötoimi
Ympäristövalvonta
PL 71
08101 Lohja

Käyntiosoite:
Kaupungintalo Monkola
Asiakaspalvelukeskus
Karstuntie 4
Vaihe (019) 3690

LIITE 11. Asiakasohje pienen tankkauspisteen omistajalle ja rakentajalle

LOHJAN KAUPUNKI
Ympäristövalvonta
PL 71
08101 LOHJA

ASIAKASOHJE
01.03.2015

**Tankkauspisteen rakentaminen
- Ohjeita pienen tankkauspisteen
(säiliö alle 10 m³:n) rakentajille**

Lohja

1. Ohjeen tarkoitus ja soveltaminen

Tämä ohje koskee tankkauspisteiden rakentamista, joiden säiliöiden yhteenlaskettu tilavuus on alle 10 m³. Tällaisia pieniä tankkauspisteitä on tavallisimmin maatiloilla ja maarakennus- ja kuljetusyriksillä. Ohje ei koske siirrettäviä työmaa-alueella käytettäviä tilapäisiä jakelupisteitä.

Tämä ohje perustuu Lohjan kaupunginvaltuuston 14.01.2015 (§ 19) hyväksymiin ja 01.03.2015 voimaan tulleisiin ympäristönsuojelumääräyksiin, joissa veloitetaan säilyttämään öljyä ja muita kemikaaleja siten, että mahdollisissa vuototilanteissa niiden valuminen maaperään ja joutuminen edelleen pohjaveteen on estetty. Uusien ja vanhojen pienten tankkauspisteiden vähimmäisvaatimuksena on, että ne täyttävät Lohjan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset.

Säiliötilavuudeltaan 10 m³:n tai sitä suuremman tankkauspisteen rakentaminen edellyttää 1. kesäkuuta 2010 voimaan tulleen jakeluasema-asetuksen (Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista 444/2010) noudattamista ja saattaa edellyttää lisäksi ympäristöluvan. Myös säiliötilavuudeltaan alle 10 m³:n tankkauspisteeltä voidaan vaatia ympäristölupaa ja jakeluasema-asetuksen noudattamista, mikäli tankkauspiste sijaitsee tärkeällä pohjaviesialueella ja toiminnasta voidaan arvioida aiheutuvan pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Tämän vuoksi pohjaviesialueella sijaitsevista tankkauspisteistä tulee ilmoittaa Lohjan ympäristövalvontaan ympäristölupatarpeen harkintaa varten.

2. Määritelmät

Tankkauspisteellä tarkoitetaan sellaista paikkaa jakelulaitteineen, palavan nesteen säiliöineen ja mahdollisine rakennuksineen, joissa palavaa nestettä tankkataan pääasiassa moottoriajoneuvojen ja työkonien polttoaineeksi.

Jakelualue on alue tai laiturit, jolla jakelulaitteet sijaitsevat ja jolla moottoriajoneuvo tai työkon on seisotettuna polttoainetäydennystä varten.

Jakelulaittekoroke tarkoittaa jakelualueelle rakennettua lujarakenteista koroketta, jonka päälle jakelulaitteet asennetaan.

Säiliöiden täyttöpaikka tarkoittaa aluetta tankkauspisteen varastosäiliöiden täyttöputken ympärillä, johon tankkauspisteelle palavaa nestettä toimittava säiliöauto on pysäytettynä palavan nesteen siirtoa varten säiliöautosta varastosäiliöön.

Täyttöventtiili on jakelulaitteeseen liitetyn täyttöletkun päässä oleva sulkuventtiili, jolla annostellaan palavan nesteen määrää polttoainesäiliötä täytettäessä.

Säiliö on palavan nesteen varastointiin tarkoitettu kiinteä säiliö tai säiliökontti.

Säiliön täyttöputki on säiliön täyttöpaikalta säiliöön johtava putki, jota käytetään palavan nesteen siirtoon säiliöautosta säiliöön.

Säiliön ilmaputki on säiliön yläosasta kaasutilasta ylös tietylle korkeudelle maanpinnasta johdettu putki.

Pohjaviesialueella tarkoitetaan veden hankintaa varten tärkeää pohjaviesialuetta (I luokka) ja vedenhankintaa varten soveltuva pohjaviesialuetta (II luokka).

Poltonesteiden imuputket ovat säiliöstä jakelulaitteelle johtavia putkia, joita käytetään palavan nesteen siirtoon jakelulaitteen pumpun avulla alipaineella säiliöstä jakelulaitteeseen.

Poltonesteiden paluuputki on jakelulaitteesta säiliöön johtava putki, jolla jakelulaitteesta pumpattu ylimääräinen palava neste palautuu säiliöön.

Ylitäytönestin on laite, joka katkaisee öljyn pumppauksen varastosäiliöön automaattisesti, kun säiliö on täyttynyt.

Öljynerotin on viemäriputkiston asennettu laite, joka erottaa sen läpi virtaavasta jätevedestä vettä tiheydeltään kevyemmät hiilivedyt.

3. Polttonesteiden tankkauspiste pohjavesialueen ulkopuolella

Tiedon siitä, onko tankkaus piste pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä saa Lohjan kaupungin ympäristövalvonnasta tai Lohjan verkkosivuilta (www.lohja.fi), olevan karttapalvelun kautta. Ava karttapalvelu ja laita ruksi vasemmassa ylä laidassa pohjavedet kohtaan. Kartalle tulevat näkyviin Lohjan pohjavesialueet.

3.1 Säiliöt ja suoja-altaat

Ulkotiloissa polttonesteet tulee säilyttää kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai säiliön tulee olla katoksellisessa, reunuksellisessa ja pinnaltaan tiivistetyssä suoja-altaassa. Suoja-altaan on oltava tilavuudeltaan vähintään yhtä suuri kuin suurimman suoja-altaassa olevan säiliön tilavuus. Kaksoisvaippasäiliön ulkovaipan tulee ulottua vähintään korkeimman säiliössä mahdollisen nestepinnan korkeudelle.

Säiliössä tulee olla ylitäytönestinjä laponestin.

Säiliön ilmaputken purkausaukon tulee olla korkeammalla kuin täyttöputken pää. Ilmaputki tulee sijoittaa siten, että polttonestehöyryt pääsevät vapaasti tuulettumaan.

Suoja-allas voidaan rakentaa betonista, metallista tai muovista. Materiaalin tulee soveltaa tarkoitukseen, ja olla kantavuudeltaan ja öljynkestävyydeltään vähintään seuraavassa kappaleessa kuvatun betonirakenteen veroinen.

Betonisen suoja-altaan pohjan ja reunusten tulee olla tiivistä yhtenäisenä valuna tehtyä sään ja polttoöljyn kestävää betonia. Suoja-altaan katoksen rakentamisen yhteydessä tulee huomioida paloturvallisuusvaatimukset (hyväksytään rakennusluvan yhteydessä) (mallisuunnitelma, liitteet 1 ja 2).

Polttoöljyn säilytykseen käytettävien säiliöiden päällä tulee olla maininta siitä, mitä säiliö sisältää. Polttoöljysäiliöt ja niiden suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti. Säiliöiden ja suoja-altaiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti.

3.2 Jakelualue

Pohjavesialueen ulkopuolella sijaitsevien jakelualueiden rakenteista ei ole annettu määräyksiä. Pohjavesialueen ulkopuolellakin suositellaan kuitenkin mahdollisuuksien mukaan noudatettavan kappaleen 4.2 ohjeita.

4. Polttonesteiden tankkauspiste pohjavesialueella

Tiedon siitä, onko kiinteistö tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella tai rantavyöhykkeellä saa Lohjan kaupungin ympäristövalvonnasta tai Lohjan verkkosivuilta (www.lohja.fi), olevan karttapalvelun kautta. Ava karttapalvelu ja laita ruksi vasemmassa ylä laidassa pohjavedet kohtaan. Kartalle tulevat näkyviin Lohjan pohjavesialueet.

4.1 Säiliöt ja suoja-altaat

Pohjavesialueella ulkotiloissa polttonesteet tulee säilyttää kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai siten, että säiliöt on sijoitettu katokselliseen, reunukselliseen ja pinnaltaan tiivistettyyn suoja-altaaseen. Suoja-altaan on oltava tilavuudeltaan vähintään 100 % alueelle sijoitettavien säiliöiden yhteenlasketusta tilavuudesta. Kaksoisvaippasäiliön ulkovaipan tulee ulottua vähintään korkeimman säiliössä mahdollisen nestepinnan korkeudelle.

Säiliöistä ja suoja-altaista on ohjeita kappaleessa 3.1.

Pohjavesialueella ei polttoainesäiliöitä eikä putkistoja saa sijoittaa maan alle ilman ympäristölupaa.

4.2 Jakelualue

Jakelualue on rakennettava tiiviiksi ja päällystettävä. Vuodot maaperään jakelulaitteiden korokkeiden alta on estettävä. Jakelualueen tulee ulottua vähintään 3 m:n etäisyydelle jakelulaitteista. Mikäli jakelulaitetta voidaan käyttää vain yhdeltä puolelta, voidaan tiivistysrakenne korokkeen takaa korvata 0,12 m korkealla suojakorokkeella, joka sijoitetaan 0,5 m etäisyydelle jakelulaitteesta ja joka jatkuu 3 m jakelulaitteen molemmille puolille.

Jakelualue tulee päällystää kulutusta kestävällä, tasaisella ja helposti puhtaana pidettävällä kestopinnoitteella. Kestopinnoitteena voidaan käyttää esimerkiksi asfalttibetonia tai betonilaattaa. Uudet tai kunnostettavat jakelualueet tulee varustaa kahdella tiivistyskerroksella. Tiivistyskerroksena voi toimia esimerkiksi kestopinnoitteena käytetty materiaali, mikäli se on tiivis ja kestä öljytuotteiden liuottavaa vaikutusta. Toisena tiivistyskerroksena voi toimia alusrakenteeseen asennettu vähintään 1,5 mm HD PE tiivistyskalvo tai muu öljytuotteille soveltuva ominaisuuksiltaan vastaava tiivistysrakenne.

Kestopinnoitteena käytetty asfalttibetoni tai betonilaatta toimii samalla tiivistyskerroksena, mikäli käytetty materiaali on tiivis ja kestä öljytuotteiden liuottavaa vaikutusta. Asfalttibetonin osalta sopivaksi rakenteeksi katsotaan vähintään 60 mm:n vahvuinen tiivis asfalttibetoni, jonka tyhjätila on alle 3 % ja vedenläpäisevyys on alle 10^{-9} m/s ja jonka sideaineena on käytetty polymeerimodifioitua bitumia. Asfalttimassa levitetään ja tiivistetään kahteen kerrokseen. Betonilaatan tulee olla vahvistettu teräsbetonilaatta, jonka vahvuus on vähintään 200 mm ja sen pinta on hienonnettu tiiviiksi. Betonilaatan saumojen tiivistysaineen tulee kestää polttonesteen liuottavaa vaikutusta.

Tiivistyskerroksena käytetään vähintään 1,5 mm hitsattavaa HDPE-tiivistyskalvoa tai muuta vastaavat ominaisuudet omaavaa öljytuotteille soveltuvaa tiivistysrakennetta, joka tiiviyden, asennettavuuden ja teknisen käyttöiän osalta vastaa vähintään edellä mainittua HDPE-tiivistyskalvoa. Tiivistyskalvot asennetaan syvyysuunnassa vähintään 200 mm etäisyydelle toisistaan.

Tiivistyskalvon ja jakelukorokkeen välinen liitos tulee tiivistää tai tiivistyskalvo tulee viedä jakelukorokkeen alta.

Jakelualueen rakenteesta on esitetty mallipiirroksia liitteissä 3 ja 4.

4.3 Viemäröinti

Pintavedet jakelualueelta tulee viemäroidä erikseen muusta piha-alueesta. Pintavesien johtaminen jakelualueelta viemäröintiin tulee järjestää kallistuksin tai reunusten avulla. Jakelualueelle kertyvät pintavedet sekä tiivistyskerrokseen kertyvä neste tulee johtaa öljynerottimen kautta jätevesiviemäriin tai umpikaivoon. Mikäli jätevesi johdetaan jätevesiviemäriin, on öljynerotuskaivon jälkeen asennettava sulkuventtiili- ja tarkkailukaivo.

Uusissa polttonesteen tankkausasteissa viemärputket tulee toteuttaa kaksoispidätyksellä. Kaksoispidätys voidaan toteuttaa joko kaksoisvaippaputkilla tai putkiston varmistavalla kattavalla kalvotuksella. Öljynerottimet tulee varustaa hälyttävällä automaattisella öljykerroksen seuranta-järjestelmällä.

4.4 Säiliöiden täyttöpaikka

Uusissa polttonesteiden tankkausasteissa sijaitsevien, tilavuudeltaan vähintään 3 m³:n polttonesteiden tankkausasteiden säiliöiden täyttöpaikat tulee varustaa suojausrakenteella täyttöputkien ympäristön ja säiliöauton pysähtymispaikan väliseltä alueelta. Suojausrakenteen ja viemäröintijärjestelyjen tulee olla vastaavat kuin jakelualueella (4.2). Suojausrakenteen tulee ulottua poikittaissuunnassa säiliöauton keskilinjasta 0,25 m täyttöputken taakse. Pituussuunnassa suojausrakenteen tulee kattaa 7 m alue tarkoituksenmukaisesti sijoitettuna kuitenkin siten, että vähintään 1,5 m täyttöputken molemmin puolin on suojattu (liite 4).

5. Maanpäällisten poltto- ja dieselöljysäiliöiden suojaetäisyydet

Toisesta maanpäällisestä säiliöstä, säiliöt vierekkäin	= 2,0 m
Toisesta maanpäällisestä säiliöstä, säiliöt peräkkäin	= 1,0 m
Yleisessä käytössä olevasta liikenneväylästä	= 3,0 m
Tontin rajasta	= 3,0 m
Rakennuksista	= 3,0 m
Pysäköintialueista	= 3,0 m
Paikoista, joissa ihmisiä tavanomaisesti oleskelee	= 5,0 m
Ympäristöstä kasvillisuudesta ja muista paloa levittävästä rakenteista	= 5,0 m

(Lähde: SFS 3352 standardi, Palavien nesteiden jakeluasema)

Suojaetäisyyksien soveltamisesta tulee neuvotella pelastusviranomaisen kanssa.

6. Tarvittavat luvat

Öljysäiliön säilytyspaikan rakentaminen vaatii Maankäyttö- ja rakennuslain 129 §:n mukaisen ilmoituksen. Ilmoitus jätetään Lohjan rakennusvalvontaan ja siinä tulee olla seuraavat asiakirjat:

- Ilmoituslomake 1 kpl
- Selvitys rakennuspaikan hallinto-oikeudesta (lainhuutotodistus)
- Karttaote 3 kpl
- Asemapiirustus 3 kpl
- Rakennuspiirustukset 3 kpl (pohjapiirustus, julkisivut ja leikkaus)

Pohjavesialueella sijaitsevasta tankkausasteesta tulee ilmoittaa Lohjan ympäristövalvontaan ympäristölupatarpeen harkintaa varten.

7. Öljyvahinkoihin varautuminen

Öljyvahingon sattuessa on tankkausasteen omistajan ryhdyttävä alustaviin torjuntatoimenpiteisiin. Tankkausasteen välittömässä läheisyydessä tulee olla imeytysainetta saatavilla. Vahingosta on ilmoitettava heti hätäkeskukseen, joka hälyttää pelastuslaitoksen paikalle. Pelastuslaitos ryhtyy tarpeellisiin torjuntatoimenpiteisiin, jotta vahingon haittavaikutukset saadaan rajoitetuksi. Välittömien torjuntatoimien yhteydessä pelastusviranomaisen pyytää harkintansa mukaan asiantuntija-apua ympäristöviranomaiselta.

Välittömien torjuntatoimenpiteiden jälkeen tulee arvioida tarvittavat jatkotoimenpiteet: maaperän puhtauden varmistaminen ja mahdollisen jatkokunnostuksen tarve. Tämän arvion tekee ympäristöviranomaisen ja tästä johtuen kiinteistön omistajan tai pelastusviranomaisen tulee aina ilmoittaa öljyvahingosta myös ympäristöviranomaiselle. Öljyvahingon yhteydessä yhteydenotto vakuutusyhtiöön on yleensä myös tarpeen.

Ilmoittamalla öljyvahingosta sekä pelastusviranomaiselle että ympäristöviranomaiselle öljysäiliön omistaja varmistaa, että hän on omalla toiminnallaan edesauttanut öljyvahingon leviämisen rajoittamista.

LIITE 12. Asiakasohje maataloudelle

LOHJA · LOJO	Asiakasohje
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 21.1.2015
Lannan virtsan, säiliörehun puristonesteen ja jätevesilietteen levittäminen Lohjan alueella:	
<p>Ympäristönsuojelumääräysten (8.1 §) mukaan alle 250 metrin etäisyydellä kunnallisesta vedenottamosta ei saa levittää lietelantaa, virtsaa ja säiliörehun puristonestettä. Myös kiinteän lannan ja käsitellyn jätevesilietteen levitystä tulee välttää. Tiedon vedenottamoiden sijainnista saa Lohjan ympäristövalvonasta.</p> <p>Ympäristönsuojelumääräysten pykälän 8.2 § mukaan talousveden ottoon käytettävien vesistöjen rannoille ja lähteiden ympärille tulee jättää maaston korkeussuhteista ja maalajista riippuen vähintään 30 – 100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla ja virtsalla.</p>	
HEVOSTALLIT JA PIENET NAVE TAT (muut kuin ympäristölupapalvelolliset)	
<p>Eläinten pidosta syntyvän lannan ja virtsan käsittelystä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta. HUOM! ASETUS VOIMAAN 1.4.2015 Asetuksessa määrätään mm. lantalan pakollisuudesta ja varastointitilavuuden suuruudesta. Ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön sopima siirtymäaika lantaloiden rakentamiseksi on päättynyt vuonna 2006, jonka jälkeen kaikilla toimivilla eläinsuojilla tulee olla lantala.</p> <p>Lanta ja virtsa sisältävät runsaasti kasviraavinteita, kuten fosforia ja typpeä. Lanta onkin erinomaista lannoitetta pelloille. Myös runsaasti kuivikkeita sisältävä hevosenlanta, varsinkin jos kuivikkeena on käytetty turvetta, on hyvää lannoitetta pelloille. Sahanpurupitoista lantaa on usein kompostoitava pidempään, jotta sen lannoitusominaisuudet paranisivat.</p> <p>Huolimattomasti säilytetystä lannasta, kuten myös runsaasti kuiviketta sisältävästä hevosenlannasta, liukenee runsaasti ravinteita ympäristöön. Vesistöön päätyessään nämä ravinteet aiheuttavat vesistöjen rehevöitymistä ja levien kasvun lisääntymistä. Mikä laskee vesistöjen arvoa virkistyskäytössä ja alentaa siten vesistön virkistyskäyttöarvoa. Vähävetisissä paikoissa kuten ojissa, valtaojissa tai uomissa rehevöityminen voi aiheuttaa hapen loppumista ja hajuhaittoja. Lanta sisältää myös merkittäviä määriä ulosteperäisiä bakteereita, joilla voi olla vaikutusta lähellä olevien vesialueiden uimaveden laatuun.</p>	
Lantalat	
<p>Pääsääntöisesti <u>kaikissa eläinsuojissa tulee olla lantala</u>. Lantalaan tulee voida varastoida kerrallaan 12 kk aikana kertynyt lanta (eläinsuojan suurimman mahdollisen eläinmäärän mukaan laskettuna). Tilavuudesta voidaan vähentää laidunkauden aikana syntyvä lanta – kuitenkin enintään 4 kk. Mikäli eläimet laiduntavat 4 kk, mutta ovat yöt sisällä, voidaan tilavuudesta vähentää 2 kk varastointitilavuus. Vähennysoikeus koskee vain laiduntamista, ei ulkoilutarhoissa oleskelua.</p> <p>Lantalan rakentamisesta ja tilavaatimuksista voidaan poiketa ainoastaan, jos lantaa luovutetaan <u>säilytettäväksi toiselle viljelijälle lantalaan tai suoraan hyötykäyttöön pellolle tai muuhun paikkaan, jolla on ympäristölupa vastaanottaa lantaa esim. kompostointilaitos</u>. Lantaa ei voida talvisaikaan luovuttaa suoraan hyötykäyttöön pellolle vaan vastaanottajalla on oltava lantala. Lannan patterointi pellolle on mahdollista vain työteknisistä tai hygieenisistä syistä eikä sen varjolla voida vähentää lantalatilavuutta.</p> <p>Varastointitilavuudesta <u>poikkeamisesta on aina ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle</u>. Ilmoituksessa on kerrottava lannan vastaanottaja ja ilmoitus on tehtävä joka vuosi, ellei lannan luovuttamisesta ole tehty kirjallista sopimusta. Jos luovuttamisesta on kirjallinen sopimus, voidaan ilmoitus tehdä 5 vuoden välein tai aina kun vastaanottaja vaihtuu.</p> <p>Lantalan rakentamisesta ja mitoittamisesta kannattaa olla yhteydessä Lohjan ympäristövalvontaan. Lantalan rakentamiseen liittyvistä lupa-asioista tulee olla yhteydessä Lohjan rakennusvalvontaan.</p>	

Ulkoilutarhat

Eläinten ulkoilutarhoihin kertyy runsaasti eläinten ulostetta. Varsinkin vesistöjen tai valtaojien lähellä tai kaltevilla rinteillä pintavedet huuhtovat alueelta runsaasti ravinteita ja bakteereja. Lainsäädäntö edellyttää, että jaloittelualueiden sijoittelussa ja hoidossa otetaan riittävästi huomioon pinta- ja pohjavesien suojelun tarpeet.

Naudat

Nautojen jaloittelualueista ei saa olla valumia vesistöihin tai valtaoisiin, eivätkä ne saa aiheuttaa vaaraa kaivoille. Pieniin navetoihin edellytetyt rakenteelliset ratkaisut riippuvat muun muassa maalajista sekä jaloittelualueen sijoittumisesta vesistöihin, maastonmuotoihin ja kaivoihin nähden.

Ympäristövalvonta suosittelee, että myös pienten navetoiden jaloittelualueiden rakenteissa toimitaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräyksien ja -ohjeiden mukaan (Liite 12 MMM:n asetukseen tuettavaa rakentamista koskevista rakentamista koskevista rakentamismääräyksistä ja suosituksista (100/01)). Suppean jaloittelualueen, jonka ala on alle 20 m² täyskasvuista nautaeläintä kohti, tulisi olla tiivispohjainen ja muotoiltu niin, että jätevedet voidaan johtaa keräilykaivoon. Kaivon tilavuus on vähintään 0,2 m³ jaloittelupihan neliometriä kohti, mikäli kyseessä ei ole katettu alue. Laajalle jaloittelualueelle, yli 20 m² yhtä täyskasvuista nautaeläintä kohti, avautuvan kulkuaukon edessä rakennuksen ulkopuolella tulisi olla vähintään 50 m²:n kokoinen tiivispohjainen alue tai yhtä täyskasvuista nautaeläintä kohti vähintään 5 m². Alueen ylärajaksi riittää 300 m². Jos eläimille on järjestetty kulkuväylä rakennuksesta jaloittelualueelle, on tämäkin oltava tiivispohjainen.

Pinnoittamattomille ja tarvittaessa myös pinnoitetulle jaloittelualueille kertyvää ulostetta tulee säännöllisesti poistaa ja siirtää lantalaan, ellei kyseessä ole tiivispohjainen alue, josta lantaiset sadevedet valuvat suoraan lietesäiliöön.

Hevoset ja ponit

Hevosten ulkoilualueita ei voida nautakarjan ulkoilualueiden tavoin päällystää. Tämän vuoksi hevosten ulkoilutarhojen sijoittamiseen ja puhdistamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ulkoilutarhoihin kertyvä lanta tulee säännöllisesti poistaa tarhoista ja sijoittaa lantalaan.

Tarhaa ei tule sijoittaa lähelle vesistöjä tai valtaoimia eikä niihin viettäviin rinteisiin. Tarhan hyvä peruskuvitus on välttämätön, jotta tarhasta on edes mahdollista poistaa sinne kertyvää lantaa.

Uusien eläinsuojien, lantaloiden ja ulkoilutarhojen sijoittaminen

Uusien eläinsuojien, lantaloiden ja ulkoilutarhojen sijoittamisessa tulee huomioida riittävä etäisyys naapurin, vesistöihin ja omaan sekä naapurin kaivoon.

Ympäristövalvonta suosittelee vähintään seuraavia etäisyyksiä:

	Eläinsuoj a, etäisyys m	Lantala, etäisyys m	Ulkoilutarha, etäisyys m	Ratsastus- kenttä
Naapurin raja	50 - 100 m	50 - 100 m	50 - 100 m	20 m
Vesistö (järvi, joki, puro)	50-100m		50 - 100 m (ei lainkaan vesistöön viettäviin rinteisiin, kaltevuus yli 10 %)	
Valtaoja	10-20 m		10 - 20 m	
Talousvesikaivo	30-50 m		30 - 100 m	

Rakennusjärjestys voi lisäksi esittää vaatimuksia etäisyyksille, ota yhteyttä Lohjan rakennusvalvontaan

Lisätietoja:

Valtioneuvooston asetus 1250/2014 eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141250#Pidp5172704>

Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet (Liite 12 MMM:n asetukseen tuettavaa rakentamista koskevista rakentamista koskevista rakentamismääräyksistä ja suosituksista (100/01)): Kotieläintalouden ympäristönhuolto C4: <http://www.mmm.fi/attachments/maaseutu/rakentaminen/5q7GBLIUF/L12-moC4-01.pdf>

Lisätiedustelut: vs. ympäristösuunnittelija Ville Hahkala, puh. 044- 374 4467, sähköposti: [ville.hahkala\(at\)lohja.fi](mailto:ville.hahkala(at)lohja.fi)

LIITE 13. Asiakasohje jätteen pienimuotoiseen hyödyntämiseen

LOHJA · LOJO	Asiakasohje
Ympäristövalvonta	Päivämäärä 4.2.2015

JÄTTEEN PIENIMUOTOINEN JA EI-AMMATTIMAINEN HYÖDYNTÄMINEN

Jätteen pienimuotoinen ja ei-ammattimainen hyödyntäminen voi olla kyseessä esimerkiksi silloin, kun käytetään puhtaita mineraalisia tai muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jätte-eriä vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia maanrakentamisessa.

Jätteen pienimuotoisestakin hyödyntämisestä on tehtävä aina ilmoitus Lohjan ympäristövalvontaan Lohjan ympäristönsuojelumääräysten pykälän 9.3 mukaisesti, jotta hyödyntämishankkeen ympäristöriskejä voidaan arvioida. Ilmoitus tulee tehdä vähintään 30 päivää ennen hyödyntämistä.

Jätteen pienimuotoisen hyödyntämisen edellytykset ovat ympäristönsuojelumääräysten pykälän 9.3 mukaan:

- Järkevä ja tosiasiallinen hyödynnystarve
- materiaali ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle
- hyödynnettävä määrä on enintään 100 tonnia
- materiaali on murskattu käyttötarkoitukseen sopivaksi eikä sisällä merkittäviä määriä betoniterästä
- sijoituspaikka ei ole tärkeällä pohjavesialueella ja etäisyys talousvesikäytössä olevaan kaivoon tai lähteeseen on vähintään 50m
- etäisyys vesistöön on vähintään 50m
- jätettä sisältävä rakenne peitetään tai päällystetään
- jätettä sisältävä rakenne ei saa joutua kosketuksiin pohjaveden kanssa
- jätteen hyödyntämiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan hyväksyntä

Jätteen hyödyntäjän tulee tietää jätteen laatu, eli jätteen hyödyntäjän on oltava selvillä jätte-erän puhtaudesta ja haitattomuudesta. Tällaisia materiaaleja voivat olla muun muassa:

- neutseellinen, puhdas pintamaa
- maa-aines on muusta turvallisesta kohteesta
- muiden kuin edellisissä kohdissa mainittujen kohteiden ylijäämämaista tulee olla maaperätyökimustulokset käytettävissä
- betoni- ja tiilijätteen puhtaus on varmistettava tarvittaessa analysoimalla purkukohteen alkuperästä riippuen, esimerkiksi betonijätteistä on oltava liukoisuustiedot, jos jäte tulee ns. teollisesta kohteesta tai saattaa sisältää haitta-aineita esimerkiksi saumaustaastin mukana
- pääsääntöisesti jäte ei saa olla pilaantuneiden maiden kunnostuskohteista

Jo rakennusluvassa hyväksytty maa-ainesten käyttö ei edellytä erillistä ilmoitusta ympäristövalvontaan.

Jollei jätteen hyödyntämistä voida hyväksyä ilmoitusasiana, voidaan jätteen hyödyntäjä ohjata tapauksesta riippuen hakemaan kohteelle ympäristölupaa tai poikkeamispäättöstä ympäristönsuojelumääräyksistä. Mikäli haitalliset vaikutukset pohjaveteen, maaperään tai vesistöihin arvioidaan merkittäviksi, neuvotaan jätteen hyödyntäjää luopumaan hankkeesta.

Ympäristövalvontaan tehtävän ilmoituksen sisältö:

- jätteen hyödyntäjä ja hänen yhteystietonsa
- sijoituspaikan omistajan yhteystiedot ja hyväksyntä mikäli ei ole sama kuin hyödyntäjä
- sijoituspaikan omistajan tai haltijan hyväksyntä
- hyödyntämistapa ja hyödyntämisen tarpeellisuus
- hyödynnettävä jäte ja sen määrä sekä miten jäte on mahdollisesti esikäsitelty
- hyödyntämisaikakohta, eli millä aikavälillä hyödyntäminen tapahtuu ja milloin kohde on tarkistettava
- jätteen lähtöpaikka, eli tieto siitä, mistä jäte on peräisin
- jätteen ympäristökelpoisuus eli tiedot mahdollisista haitta-aineista esimerkiksi liukoisuustestien tulokset ja tieto lähtöpaikan käyttöhistoriasta
- jätteen sijoituspaikka eli sijoituspaikan sanallinen kuvaus ja esimerkiksi rakenteiden kerrospaksuuksien kuvaus ja rakennekerroksen etäisyys pohjaveden pinnasta
- hyödyntämisaikan peittäminen luonnon maakerroksilla tai päällystäminen
- etäisyys lähimpiin kaivoihin, vesistöön ja pohjavesialueeseen
- karttaliite sijoituspaikasta

Lisätiedustelut: ympäristötarkastaja Susanna Komulainen, puh. 044-374 0773, sähköposti susanna.komulainen(at)lohja.fi

LIITE 14. Ympäristönsuojelumääräyksiä tiedotus ajankohdat

Ympäristönsuojelumääräyksiä tiedotus ajankohdat				Ei vuosikellossa		
				Vuosikellossa		
Vuosi	Kuukausi	Mikä	Kenelle	Missä	Miten	Huomioitavaa
2015	Tammii/ Helmikuu	Kuulutus	Kaikki	Paikalliset lehdet, verkkosivut, virallinen ilmoitustaulu	Kuulutetaan kunnan normaalin tavoin mukaisesti.	
2015	Helmikuu/ Maaliskuu	Maataloustiedote	maamviljelijät	maataloustoimen kautta	Maataloustoimen kautta lähetetään tiedote uusista velvoitteista koskien lannan yms. lewitystä.	Uusi valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta voimaan 1.4.2015
2015	Helmikuu	Kuulutus	Kaikki	Paikalliset lehdet, verkkosivut, virallinen ilmoitustaulu	Kuulutetaan kunnan normaalin tavoin mukaisesti.	Määräykset voimaan 1.3.2015!
2015	Helmi/ Maaliskuu	Yleistiedote	kunnan asukkaat, yrittäjät ja työntekijät	paikalliset lehdet, verkkosivut, intranet, facebook, asukas yhdistykset	Tahoille lähetetään tiedotteita, painotetaan uudistuksia, (varsinkin Sammatissa) ja muistutetaan yleisesti määräysten voimaan tulosta.	Määräykset voimaan 1.3.2015!
2015	Maaliskuu	Sisäintiedote	tilipalvelut, rakennusvalvonta, kunnallistekniikka	kokoukset	Jokaisen yksikön kanssa pidetään kokous ja muistutetaan määräyksiä tulosta voimaan ja kutakin yksikköä koskevista muutoksista.	
2015	Maaliskuu	Ympäristöyksikön palvelupisteen päivitys	Kaikki	Monkolan alakerta	Päivitetään uudet määräykset ja ohjeet palvelupisteelle.	
2015	Maaliskuu	Yhteistyötiedote	Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry	kokous ja/tai yhteyshenkilön infoaminen sähköpostitse	Tiedote koskien jäteveden käsittelyyn tulleita muutoksia uusissa ympäristönsuojelumääräyksissä.	
2015	Maaliskuu	Puutarhatiedote	kunnan asukkaat	paikalliset lehdet, verkkosivut, facebook, asukas yhdistykset	Lähetetään tiedote lehdistölle sekä asukas yhdistyksille, jotka jakavat tietoa eteenpäin. Päivitetään verkkosivuille uusi tiedote.	
2015	Huhtikuu	Ajoneuvojen pesutiedote	kuntalaiset ja yritykset	asukas yhdistykset, verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Lähetetään tiedote lehdistölle sekä asukas yhdistyksille, jotka jakavat tietoa eteenpäin. Päivitetään verkkosivuille uusi tiedote.	
2015	Toukokuu	Öljysäiliön tarkastus	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Lähetetään tiedote lehdistölle ja päivitetään verkkosivuille tieto.	
2015	Toukokuu	Jätevesiviikko	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Muistutetaan muun tiedottamisen yhteydessä Sammatin ja Karjalohjan siirtymäajoista!	Yhteistyö LUW:n kanssa! Nettisivut www.hajavesi.fi
2015	Toukokuu	Meluohjeistus	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Ohjeistetaan muun muassa juhlista, nurmikoneleikkamisesta ja meluilmoituksen tekemisestä.	
2015	Touko/ Kesäkuu	Matonpesutiedote	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet, asukas yhdistykset	Lähetetään tiedote lehdistölle ja päivitetään verkkosivuille tieto.	

2015	Touko/ Elokuu	Kemikaalien varastointi	pk-yritykset	yritys tarkastusten yhteydessä	Jaetaan ohjeita ja ohjeistetaan suullisesti yritystarkastusten yhteydessä, muistutetaan Sammatissa tulevasta siirtymäajasta	Mahdolliset harkkarit hoitaa!
2015	Elokuu	Öljysäiliön tarkastus	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Lahetetaan tiedote lehdistölle ja päivitetään verkkosivuille tieto.	
2015	Syyskuu	Puutarha tiedote + melutiedote	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet, asukasyhdistykset	Ohjeistetaan puutarhan syyshoidosta, tiedote asukasyhdistyksille sekä lehdistölle, päivitetään verkkosivuille tieto.	Yhdistetty tiedote, puutarha + lehtipuhallimet
2015	Syyskuu	Jätevesien käsittely	Sammatin ja Karjalohjan asukkaat	verkkosivut, paikalliset lehdet, asukasyhdistykset, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, facebook	Muistutetaan jätevesijärjestelmien määrärajoista entisen Sammatin ja Karjalohjan alueilla	Siirtymäaika pohjavesialueilla vuoden 2016 loppuun!
2015	Marraskuu	Haitallisen savun ehkäisy	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet, asukasyhdistykset	Ohjeistus oikeaoppiseen puun pienpolttoon, älä savusta naapuria!	
2015	Joulukuun	Meluohjeistus	kuntalaiset	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Ohje koskien ilotulitteita ja mahdollisia kieltoalueita	
Noudata vuosikelloa! Tästä eteenpäin on suunnitelmaan kirjattu vain ne tiedotettavat asiat jotka eivät ole vuosikellossa!						
2016	Tammikuu	Kemikaalien varastointi	pk-yritykset	verkkosivut, paikalliset lehdet	Muistutetaan kemikaalien oikeasta varastoinnista, painotus Sammatin	Siirtymäaika Sammatin pohjavesialueilla vuoden 2016 loppuun!
2016	Huhtikuu	Polttonesteen pienet jakelupisteet	maanviljelijät ja pk-yritykset	verkkosivut, paikalliset lehdet, maataloustoimi	Pienten jakelupisteiden uudistaminen, pääpaino Sammatin	Siirtymäaika Sammatissa vuoden 2016 loppuun!
2016	Huhtikuu	Jätevesien käsittely	Sammatin ja Karjalohjan asukkaat	verkkosivut, paikalliset lehdet, asukasyhdistykset, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry, facebook	Muistutetaan jätevesijärjestelmien määrärajoista entisen Sammatin ja Karjalohjan alueilla	Siirtymäaika pohjavesialueilla vuoden 2016 loppuun!
2016	Toukokuun	Öljysäiliön tarkastus	Kuntalaiset, pääpaino: Sammatin asukkaat	verkkosivut, paikalliset lehdet, asukasyhdistykset, facebook	Muistutetaan öljy- ja muiden vastaavien säiliöiden tarkastuksesta	Säiliöiden tarkastus Sammatissa vuoden 2016 loppuun mennessä!
2016	Touko/ Elokuu	Kemikaalien varastointi	pk-yritykset, pääpaino Sammatin	yritys tarkastusten yhteydessä	Muistutetaan kemikaalien oikeasta varastoinnista ja siirtymäajoista!	Siirtymäaika Sammatin pohjavesialueilla vuoden 2016 loppuun! Mahdolliset harkkarit hoitaa!
2016	Joulukuun	Kemikaalien varastointi, polttonesteen jakelupisteet, jätevesien käsittely ja öljysäiliöiden tarkastus	Sammatin ja Karjalohjan asukkaat	verkkosivut, facebook, asukasyhdistykset, paikalliset lehdet	Kaikkien määräaika menossa umpeen, pääpaino Sammatissa pohjavesialueilla!	Siirtymäaika loppuun!
2019	Tammikuu	Kemikaalien varastointi	pk-yritykset, pääpaino Sammatin	verkkosivut, facebook, paikalliset lehdet	Muistutetaan kemikaalien oikeasta varastoinnista	Siirtymäaika muilla kuin pohjavesialueilla 2019 loppuun mennessä!
2019	Touko/ Kesäkuun	Kemikaalien varastointi	pk-yritykset, pääpaino Sammatin	verkkosivut, paikalliset lehdet	Muistutetaan kemikaalien oikeasta varastoinnista. Siirtymäaika loppumassa muilla kuin pohjavesialueilla.	Siirtymäaika loppuun!
Huom! Tässä suunnitelmassa on VAIN ymp.suoj. määräyksiin liittyvät tiedotusajankohdat vuosikellosta!						